

**RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU
OBCE PRUŽINA**
(DOPLNENÉ A UPRAVENÉ V ZMYSLE PRIPOMIENOK)

2.1.Vymedzenie riešeného územia

Riešené územie územného plánu je vymedzené administratívno-správnou hranicou katastrálneho územia obce Pružina a Bristenné. Graficky je premietnuté v hlavnom výkrese v M 1:10 000.

Samotná obec Pružina, miestna časť Bristenné, Chmelisko, Priedhorie, samostatne urbanizované lokality - Riedka, Podstrážie, Mlynište sú podrobne riešené v územnom zábere zastavaného územia obce. Riešenie je graficky premietnuté v hlavnom výkrese v M 1:10 000.

Administratívno-správne územie obce Pružina susedí s katastrami okolitých sídel -Ďurďové, Podskalie, Dolný Lieskov, Mojtiín, Zliechov, Čičmany, Čelkova Lehota.

2.2.Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu vyššieho stupňa

2.2.1.Územný plán VÚC Trenčiansky kraj

Podľa územnoplánovacieho dokumentu vyššieho stupňa Územný plán veľkého územného celku Trenčianskeho kraja (ďalej ÚPN VÚC TK), ktorého záväzná časť bola vyhlásená Nariadenímvlády SR č. 149 zo 14. Apríla 1998., Zmeny a doplnky č.1/2004 schválilo Zastupiteľstvo TSK uznesením č. 259/2004 dňa 23.6.2004 a záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením TSK č.7/2004 a Zmeny a doplnky č.2/2011 boli schválené v Zastupiteľstve TSK dňa 26.10.2011 uznesením č.297/2011 a ich záväzná časť bola vyhlásená VZN č.8/2011 s nadobudnutím právoplatnosti 25.11.2011,sú platné pre obec Pružina nasledovné regulatívy:

ZÁVAZNÉ REGULATÍVY ÚZEMNÉHO ROZVOJA

1.V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.1¹ Pri územnom rozvoji kraja vychádzať z rovnocenného zhodnotenia nadregionálnych a vnútroregionálnych vzťahov, pri zdôraznení územnej polohy kraja a jeho špecifických podmienok.
  - 1.1.1² Rozvíjať ťažiská osídlenia a sídla trenčianskeho kraja pozdĺž spojníc katowickej a viedenskej aglomerácie a katowickej a budapeštianskej aglomerácie (v smere Žilina – Trenčín – Bratislava, Trenčín – Nitra),
  - 1.1.2.Upevňovať sídelné väzby považských ťažísk osídlenia a považského sídelného pásu na paralelný sídelný pás v Českej republike (trenčianske ťažisko osídlenia, považskobystricko – púchovské ťažisko osídlenia),
  - 1.1.3 Vytvárať nadnárodnú sieť spolupráce medzi jednotlivými mestami, regiónmi a ostatnými aktérmi územného rozvoja v Slovenskej republike a okolitých štátoch, s využitím väzieb jednotlivých sídiel a sídelných systémov v euroregiónoch (a ďalších oblastiach cezhraničnej spolupráce).
  - 1.1.4 Rozvíjať dotknuté sídla na trasách multimodálnych koridorov, predovšetkým v uzloch križovania týchto koridorov v smere sever–juh a západ–východ (Považská Bystrica, Púchov, Trenčín, Nové Mesto nad Váhom, Bánovce nad Bebravou, Partizánske, Prievidza).
- 1.2. Formovať ťažiská osídlenia Trenčianskeho kraja na všetkých úrovniach prostredníctvom regulácie formovania funkčnej a priestorovej štruktúry jednotlivých hierarchických úrovní centier sídlenia a príslušných vidieckych sídiel a priestorov, podieľajúcich sa na vzájomných sídelných väzbách v rámci daného ťažiska osídlenia, uplatňujúc princípy dekoncentrovanej koncentrácie,
  - 1.2.2. zabezpečovať rozvojovými osami pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu s prepojením na najvyššiu európsku

- polycentrickú sústavu aglomerácií a miest,
- 1.2.3.** prispieť formovaním osídlenia trečianskeho kraja k formovaniu sídelnej štruktúry na celoštátnej a nadregionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívanía územia jednotlivých ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov kraja.
- 1.3.** Podporovať ťažiská osídlenia kraja v súlade s ich hierarchickým postavením v sídelnom systéme Slovenskej republiky:
- 1.3.2.** podporovať považsko-bystricko – púchovské a prievdzské ťažisko osídlenia ako ťažisko osídlenia druhej úrovne,
- 1.4.** Podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry.
Podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa:
- 1.4.1.** považskú rozvojovú os: hranica trnavského samosprávneho kraja – Trenčín – hranica žilinského samosprávneho kraja
- 1.9.** Podporovať rozvoj centier osídlenia šiestej skupiny.
Druhú podskupinu predstavujú sídla, ktoré zabezpečujú komplexné základné vybavenie pre obyvateľov bezprostredného zázemia. Ide o sídla:
- 1.9.6.** v okrese Považská Bystrica: Horná Mariková, Dolná Mariková, Papradno, Plevník – Drienové, Brvnište, Pružina, Domaniža a Sverepec.
V týchto centrách podporovať predovšetkým rozvoj následných zariadení:
- základných škôl
  - predškolských zariadení
  - zdravotníckych (všeobecní lekári, zubní lekári, lekáreň)
  - stravovacích zariadení s možnosťou ubytovania
  - pôšt
  - opravárenských a remeselníckych služieb pre pokrytie základnej potreby
  - nákupných možností pre pokrytie základnej potreby
  - zariadení voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene.
- 1.10.** podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia aj mimo priestorov ťažísk osídlenia s cieľom vytvoriť rovnocenné životné podmienky pre všetkých obyvateľov so zachovaním špecifických druhov osídlenia
- 1.10.2.** zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí
poľnohospodársky v nive Váhu a Nitry, vinohradnícky v oblasti Nového Mesta nad Váhom) a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov.(slovenský, moravsko-slovácky, nemecký)
- 1.10.3** pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.
- 1.10.4** vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrá, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.

2.V oblasti rekreácie a cestovného ruchu

- 2.1** Podporovať predovšetkým rozvoj tých foriem rekreácie a cestovného ruchu, ktoré majú medzinárodný význam. Sú to: kúpeľníctvo, rekreácia pre pobyt pri vodných plochách, vodná turistika (na Váhu), cykloturistika, poľovníctvo, poznávací kultúrny turizmus (návšteva pamätihodností, podujatí), kongresový cestovný ruch a výstavníctvo, tranzitný cestovný ruch. Podporovať nenáročné formy cestovného

- ruchu (agroturistika, vidiecky turizmus) hlavne v kopaničiarskych oblastiach s malým dopadom na životné prostredie
- 2.4 skvalitňovať a vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky predovšetkým v sídlach s perspektívou rozvoja týchto progresívnych aktivít podporovať združenia a zoskupenia obcí s takýmto zameraním na území kraja,
  - 2.5. usmerňovať rozvoj individuálnej rekreácie do vhodných sídiel na chalupársku rekreáciu
  - 2.6. zabezpečiť podmienky na krátkodobú rekreáciu obyvateľov okresných a väčších miest v ich záujmovom území, hlavne v priestoroch s funkciou prímestských rekreačných zón,
  - 2.8. pri realizácii všetkých rozvojových zámerov rekreácie a cestovného ruchu na území kraja:
    - 2.8.1. sústavne zvyšovať kvalitatívny štandard nových, lebo rekonštruovaných objektov a služieb cestovného ruchu,
    - 2.8.4. všetky významné centra rekreácie a turizmu postupne vybaviť komplexným vzájomne prepojeným informačno-rezervačným systémom pre turistov s možnosťou jeho zapojenia do medzinárodných informačných systémov,
  - 2.11. Dodržiavať na území osobitne chránených krajinných oblastí a NATURA 2000 únosný pomer funkcie ochrany prírody s funkciami spojenými s rekreáciou a cestovným ruchom.
  - 2.12 na celom území Trenčianskeho kraja podporovať a usmerňovať využitie územia pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu v súlade s rešpektovaním prírodných hodnôt územia.

3.V oblasti sociálnej infraštruktúry

3.1 Školstvo

- 3.1.1 rozvíjať školstvo na všetkých stupňoch a zabezpečiť územnotechnické podmienky,

3.2 Zdravotníctvo

- 3.2.1 rozvíjať zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania- ambulatnej, ústavnej a lekárenskej v súlade so schválenou verejnou minimálnou sieťou poskytovateľov zdravotnej starostlivosti,
- 3.2.2 vytvárať podmienky pre rovnocennú prístupnosť a primeranú dostupnosť obyvateľov jednotlivých oblastí kraja k nemocničným zariadeniam a službám,

3.3 Sociálna starostlivosť

- 3.3.1 rekonštruovať a obnovovať budovy a zariadenia sociálnej starostlivosti a komplexne modernizovať infraštruktúru v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb, zvyšovať štandardy, optimalizovať kapacity a vytvárať podmienky na zlepšenie kvality poskytovania sociálnej starostlivosti a služieb pre obyvateľov poproduktívneho veku, takisto pre sociálne marginalizované skupiny obyvateľstva a deti,
- 3.3.2.zabezpečiť rozvoj programu sociálnej starostlivosti a jeho realizáciu pre rôzne vekové, zdravotné a sociálne skupiny občanov a dobudovať sieť sociálnej starostlivosti tak, aby územie Trenčianskeho kraja bolo v tejto oblasti sebestačné a aby sa vytvorila sieť kvalitných, dostupných, ekonomicky efektívnych a flexibilných sociálnych služieb.
- 3.3.4.očakávať nárast podielu obyvateľov v poprosuktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť primerané nároky na ubytovacie zariadenia pre prestarnutých obyvateľov (domovy dôchodcov a domovy-penzióny pre dôchodcov) a služby

4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrno-historického dedičstva

- 4.1 rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené a urbanistické súbory (mestské pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma) a súbory navrhované na vyhlásenie a historické krajinné štruktúry (pamiatkovo chránené parky)
- 4.2 rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu územie kraja (kopaničiarske osídlenie),
- 4.3. uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu jednotlivých mestských a vidieckych sídiel
- 4.4. rešpektovať dominantné znaky typu krajinného prostredia,
- 4.5.Posudzovať pri rozvoji územia kraja význam a hodnoty jeho kultúrno-historických

daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálne ekonomickom rozvoji.

4.6 Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji kraja:

4.6.2 územia historických jadier miest a obcí

4.6.3 známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk,

4.6.5.územia miest a obcí, kde je zachytený historický stavebný fond, ako aj časti rozptýleného osídlenia

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekológie, ochrany prírody a krajiny ochrany poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu

5.1 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu.

5.2 realizovať systémy správneho využívania poľnohospodárskych pôd a ich ochranu pred eróziou, zaburinením, nadmernou urbanizáciou, necitlivým riešením dopravnej siete a pred všetkými druhmi odpadov,

5.3 pri obnovách lesných hospodárskych plánov potrebných k obhospodarovaniu lesov zohľadňovať požiadavky ochrany prírody,

5.4 v jednotlivých okresoch kraja neproduktívne a nevyužiteľné poľnohospodárske pozemky navrhnuť na zalesnenie,

5.5 podporovať riešenie erózných problémov, ktoré je navrhované v rámci pozemkových úprav a projektov miestneho územného systému ekologickej stability, prostredníctvom remízok, protierózných pásov a vetrolamov, v oblastiach Myjavskej pahorkatiny, Bielych Karpát, Malých Karpát, Strážovských vrchov , Beskýd, Javorníkov a Považského Inovca

5.7 obmedzovať reguláciu a melioráciu pozemkov v kontakte s chránenými územiami a mokraďami,

5.8 vytvárať podmienky pre zastavenie procesu znižovania biodiverzity v celom území kraja,

5.9 podporovať opatrenia na sanáciu a rekultiváciu zosuvných a opustených ťažobných, poddolovaných a začleniť ich do funkcie krajiny

5.11 postupne riešiť problematiku budovania spevených a nespevných lesných ciest tak, Aby nedochádzalo k erózii pôd na svahoch,

5.15 uplatňovať opatrenia na zlepšenie stavu životného prostredia vyplývajúce zo schválených krajských a okresných environmentálnych akčných programov,

5.16. Rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností a namä v osobitne chránených územiami (v zmysle územnej ochrany, sústavy NATURA 2000 a pod.), biotopov európskeho a národného významu, prvkov zemného systému ekologickej stability, NECONET, zvlášť biotopoch osobitne chránených a ohrozených druhov bioty, mokradí a voľne žijúcich živočíchov. Využívanie územia zosúladiť s funkciou ochrany prírody a krajiny.

5.17 podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiami podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, v pásmach hygienickej ochrany

5.18 v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou zabezpečiť protieróznou ochranu pôdy prevažne v oblastiach Myjavskej pahorkatiny, Bielych Karpát, Malých Karpát, Strážovských vrchov, Považského Inovca, Tríbeča, Vtáčnika, Javorníkov.

5.19 odstrániť skládky odpadov lokalizované v chránených územiami prírody

5.20 regulovať rozvoj rekreácie v územiami ochrany prírody v lesných ekosystémoch využívať rekreačný potenciál v súlade s ich únosnosťou (Vršatské Podhradie, Kalnica, Stará Myjava, Bezovec, Kľačno, Zelená voda,...)

5.22 venovať pozornosť revitalizácii jestvujúcich potokov, prinavrátenu funkcie čiastočne likvidovaným, resp. nevhodne upraveným tokom na riešenom území –zvlášť mimo zastavané územie obcí (zapojenie pôvodných ramien, vážín, prírodných úprav brehov a pod. –napr. Dudváh, Biely potok, apod.), vysadiť lesy v nivách riek na lochách náchylných na eróziu, chrániť mokrade, spomaliť odtok vôd v upravených korytách

6. V oblasti usporiadania územia z hľadiska hospodárskeho vývoja

6.1 vytvárať podmienky pre zlepšenie výkonnosti a efektívnosti hospodárstva a harmonicky využívať celé územie kraja,

6.2 nové podniky lokalizovať predovšetkým do disponibilných plôch v intraviláne obcí v existujúcich hospodárskych areáloch, prípadne uvažovať s možným využitím uvoľnených areálov poľnohospodárskych dvorov,

7. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

7.1. Cestná infraštruktúra

7.1.1 Rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry a vyplývajúce obmedzenia v ochranných pásmach

7.6. Hromadná doprava

Vybudovať integrovaný dopravný systém pre koordináciu tarifných prepravných podmienok a budovanie vhodných kapacitných druhov dopravy.

7.6.1. v návrhovom období, v aglomeráciách Stredného Považia a Hornej Nitry, vybudovať integrované systémy hromadnej prepravy osôb s koordinovanou tarifnou politikou.

7.7. Infraštruktúra cyklistickej dopravy

7.7.1. Vytvoriť územné podmienky pre rozvoj Považskej nadregionálnej cyklomagistrály v trase a úsekoch: hranica Trnavského kraja – Nové Mesto nad Váhom – Trenčín – Púchov – Považská Bystrica – hranica Žilinského kraja.

7.7.2. Vytvoriť územné podmienky k prepojeniu cyklomagistrál a pripojenie regionálnych cyklotrás na Považskú cyklomagistrálu:

-Košeca-Zliechov-hranica Žilinského kraja (Čičmany-Fačkov-pripojenie na Rajeckú cyklomagistrálu)

8. V oblasti nadradenej technickej infraštruktúry

8.1. Energetika

8.1.9. vytvárať priaznivé podmienky a podporovať intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov v systémovej energetike s vylúčením negatívneho dopadu na charakter krajiny

8.2. Vodné hospodárstvo

8.2.1 Rešpektovať pásmo hygienickej ochrany vodných zdrojov a chránené vodohospodárske oblasti Strážovské vrchy, Beskydy-Javorníky a povodia vodárenských tokov Solka - Vyšehradný potok, Tužina a Nitrice a záujmové územia výhľadových vodohospodárskych diel,

8.2.2 rešpektovať ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov

8.2.3 Na úseku verejných vodovodov:

V okrese Považská Bystrica, Ilava a Púchov:

d) rozšírenie skupinového vodovodu Pružina-Púchov-Dubnica prívodom zo zdroja Kameničany pre okolité obce pravého brehu Váhu (Sedmerovec, Podhorie, Pruské, Bohunice, Podvažie a Savčina).

8.2.4. Na úseku verejných kanalizácií:

f) dokončiť výstavbu a rekonštrukciu spoločnej rozostavanej ČOV Pružina, dobudovanie kanalizácie a pripojenie obce Ďurďové (ochrana významných zdrojov skupinového vodovodu (ďalej len SKV) Pružina –Púchov-Dubnica),

m) zabezpečiť výstavbu kanalizačných systémov a rekonštrukcií ČOV a v samostatných obvodoch ako aglomerácie nad 2000 ekvivalentných obyvateľov:

5. Aglomerácia Pružina

8.2.5. Na úseku odtokových pomerov povodí : v súlade s požiadavkami ochrany prírody a odporúčaniami Rámcovej smernice o vodách

a) vykonávať na uravených tokoch údržbu za účelom udržiavania vybudovných kapacít,

b) zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov v extrémnych situáciách tak povodňových, ako aj v období sucha,

f) vytvoriť podmienky pre včasnú prípravu a realizáciu protipovodňových opatrení

g) zabezpečiť ochranu inundačných uzemí tokov a zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti

8.2.7 V oblasti protipovodňovej ochrany

Realizovať stavby spojené s protipovodňovými opatreniami v čiastkových povodiach Váhu, Nitry a Myjavy na ochranu intravilánov miest a obcí v súlade s Programom protipovodňovej ochrany SR a ďalších tokov v čiastkových povodiach Váhu, Nitry a Myjavy v súlade s investičným rozvojovým programom Slovenského vodohospodárskeho podniku a koncepciou vodného hospodárstva

9.1. V oblasti odpadového hospodárstva

9.1.1 Riešiť zneškodňovanie odpadov na území kraja v súlade so schváleným Programom odpadového hospodárstva SR, pričom v jeho intenciách rozpracovať Program odpadového hospodárstva Trenčianskeho kraja. Usmerňovať odpadové hospodárstvo v zmysle znižovania negatívnych vplyvov na životné prostredie zo starých skládok odpadov a ďalších enviromentálnych záťaží.

9.1.2. Riešiť budovanie zberných stredísk na vyseparované zložky z komunálneho odpadu v mestách a obciach kraja a budovanie kompostární v súlade s právnymi predpismi EU.

9.1.4. Podporovať vo všetkých oblastiach vzniku odpadov separovaný zber pre rozvoj recyklácie materiálov zo zhodnotiteľných odpadov.

9.1.5. Celoplošne rozšíriť separovaný zber odpadov s čo najväčším počtom separovaných zložiek (papier, sklo, plasty, kovy a BRO).

9.1.6. Zvyšovať množstvo biologicky rozložiteľného odpadu (zo všetkých zdrojov) zhodnocovaného anaeróbnym spôsobom (kompostovaním, resp. spracovaním na bioplyn).

Verejnosprospešné stavby

Verejnosprospešné stavby v oblasti vodného hospodárstva

1.Oblasť zásobovania pitnou vodou

1.4. Rozšírenie skupinového vodovodu Pružina-Púchov-Dubnica prívodom zo zdroja Kameničany pre okolité obce pravého brehu Váhu (Sedmerovec, Podhorie, Pruské, Bohunice, Podvažie a Savčina)

2.Oblasť odvádzania a čistenia odpadových vôd

Verejné kanalizácie v jednotlivých aglomeráciách

34. Aglomerácia Pružina,

2.3.Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

2.3.1.Obyvateľstvo a charakteristika dynamiky rastu počtu obyvateľov

Bilancia počtu obyvateľov obce

Pri sčítaní obyvateľstva 31.12.2014 bolo v obci evidovaných 2 025 trvalo bývajúcich obyvateľov.

Najvyšší počet obyvateľov bol zaznamenaný v roku 1970 , a to v počte 2 448 obyvateľov. V porovnaní s výsledkom posledného sčítania v roku 2013 sa počet obyvateľov znížil o 423 obyvateľov.

Vyvoj počtu obyvateľov obce Pružina

Rok	Počet obyvateľov
1869	1373
1890	1365
1910	1583
1930	1652
1948	1582
1970	2448
1991	1952
2000	1884
2005	1913

2010	1965
2013	1995
2014	2025

V priebehu uplynulých 100 rokov vývojový trend počtu obyvateľov obce Pružina charakterizoval kontinuálny nárast až do roku 1970, kedy dosiahla obec sídelnú veľkosť takmer 2448 obyvateľov. V období po roku 1970 sa vo vývoji počtu obyvateľov prejavil vplyv urbanizačných procesov s rôznou mierou intenzity vysídľovania do miest v jednotlivých etapách.

V ďalšom období až dodnes dochádza k postupnému úbytku obyvateľov v obci. Tento vývoj je možné spájať s urbanizačnými procesmi, ktoré charakterizovalo vysídľovanie obyvateľov vidieckych obcí do miest ako aj zmenou usporiadania spoločnosti po roku 1989 a zmenami v socialnej a ekonomickej oblasti. V porovnaní s minulými sčítacími obdobiami počet obyvateľov obce bol najvyšší k roku 2014, s počtom obyvateľov 2025 vplyvom dosídľovania obyvateľov do obce vytvorením ponuky bývania realizáciou novej obytnej zóny.

Presídľovanie obyvateľov v mladšom veku do mestských centier vplývalo na zhoršenie vekovej štruktúry obyvateľstva a následne ovplyvnilo prirodzenú reprodukciu obyvateľstva. Nárast obyvateľstva pôrodnosťou v posledných sledovaných rokoch buď nepokrýva, prípadne v roku 2012 mierne vyrovnáva jeho úbytok úmrtnosťou.

Bilancia pohybu obyvateľstva v r. 2001-2013

Počet obyvateľov k 2001	1 906
Počet obyvateľov k 2005	1 913
Prírastok obyvateľov 2001-2005	+7
Počet obyvateľov k 2010	1 965
Prírastok obyvateľov 2005-2010	+52
Počet obyvateľov k 2011	1 982
Počet obyvateľov k 2013	1 995
Prírastok obyvateľov 2011-2013	+13

Veková štruktúra obyvateľstva

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva obce v uplynulom období rokov 2011-2013 charakterizovali zmeny v rozsahu a zastúpení obyvateľov v jednotlivých základných vekových skupinách. V tomto období najmladšia veková skupina predproduktívneho veku nezaznamenala zmeny v rozmedzí 20,13 – 19,5% populácie. V produktívnom a postproduktívnom veku je zaznamenaný mierny nárast. (v produktívnom veku o 0,7%)

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva bol ovplyvnený nielen založenou vekovou štruktúrou v uplynulom období populačne silných ročníkov, ale aj vývojom pôrodnosti a úmrtnosti obyvateľstva a migráciou obyvateľstva.

V spoločensko ekonomickom živote obce dlhodobejší pokles obyvateľov vo veku 0-14 rokov sa v súčasnosti prejavil na nižšej obsadenosti zariadení základného školstva.

Z hľadiska podmienok pre budúci vývoj súčasná demografická situácia obyvateľov obce nie je priaznivá. Index vitality, ktorého hodnota v roku 2011 je 60,90 a v roku 2013 je 67,10 naznačuje nízku reprodukciu (index vitality=počet obyvateľov v predproduktívnom veku/počet obyvateľov v postproduktívnom veku x100).

Za predpokladu stabilizácie súčasného obyvateľstva v obci možno počítať s pokračujúcim trendom vývoja pôrodnosti a úmrtnosti, čo sa vo vývoji obyvateľstva bude prejavovať úbytkom obyvateľstva.

V celkovom vývoji to bude znamenať stabilizovanie počtu obyvateľov mladších vekových kategórií v predproduktívnom veku, znižovanie počtu obyvateľov v produktívnom veku a nárast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, to znamená proces stárnutia obyvateľstva v obci. Tento vývoj je možné ovplyvniť vytváraním podmienok pre dosídľovanie obyvateľov do obce.

Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a veku

Z celkového počtu 1 982 obyvateľov k 31.12.2011 bolo 49,45 % mužov a 50,85 % žien. Z hľadiska pohlavia obyvateľstva je situácia v obci priaznivá, v prepočte na 1000 mužov pripadlo 1029 žien.

Predpoklady výhľadového počtu obyvateľov

Vývoj počtu obyvateľov je ovplyvnený prirodzenou reprodukciou obyvateľstva i možnosťami a rozsahom vytvorenej ponuky novej bytovej výstavby. Možnosti novej bytovej výstavby spätne ovplyvnia pozitívne migráciu obyvateľstva. Tým, že v mestách dochádza k stagnácii bytovej výstavby a rastu cien za byty, dochádza v obciach postupným zabezpečováním vhodných nových plôch hlavne na rodinné bývanie k migrácii obyvateľov z miest na vidiek a k stabilizácii a rozvoju vidieckych sídel.

Vytváraním podmienok pre dosídlenie obyvateľov do obce je možné ovplyvňovať celkový počet obyvateľstva obce, predovšetkým vytváraním územných podmienok pre rozvoj novej bytovej výstavby, dopravnej a technickej vybavenosti obce a následne aj v rozvoji obslužných zariadení a ponuke pracovných príležitostí.

Jedným z rozvojových programov územného plánu je riešiť ponuku nového bývania s tvorbou podmienok pre komfortný život - bývanie, občianska vybavenosť, ponuka zamestnanosti, kvalitná technická infraštruktúra, dobrá dopravná obsluha, kvalitné životné prostredie.

Vo vývoji počtu obyvateľov obce pre nasledujúce obdobie rokov 2015-2035 sa bude uvažovať s nárastom, aby sa sídelná veľkosť obce dostala na veľkostnú kategóriu **2 400 obyvateľov, t.j. nárast o cca 375 obyvateľov**. Plánovaná veľkosť obce pre obdobie 20 rokov predstavuje ročný nárast počtu obyvateľov v priemere o 24 nových obyvateľov.

2.3.2. Charakteristika dynamiky sociálneho a ekonomického rastu

Za ekonomicky aktívne obyvateľstvo sa pri sčítaní obyvateľov v r. 2011 považovali osoby, ktoré boli v rozhodujúcom okamihu sčítania v pracovnom, členskom, služobnom alebo obdobnom pomere k nejakej organizácii, družstvu, súkromnej osobe alebo inému právnomu subjektu, zamestnávateľa, pomáhajúci, nezamestnaní, osoby samostatne činné, a to bez ohľadu na dĺžku pracovného úväzku. Za ekonomicky aktívnych sa považovali aj osoby v základnej vojenskej službe, na vojenskom cvičení, vo väzbe a vo výkone trestu odňatia slobody- pokiaľ trval ich pracovný pomer, ženy na materskej – rodičovskej dovolenke, ak trval ich pracovný pomer a nezamestnaní.

TAB. Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a podľa odvetvia hospodárstva

Odvetvie hospodárstva	Ekonomicky aktívne osoby			z toho odchádza do zamestnania
	muži	ženy	spolu	
a	1	2	3	4
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	12	5	17	5
Lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby	16	12	28	8
Rybolov, chov rýb	-	-	-	-
Ťažba nerastných surovín	-	-	-	-
Priemyselná výroba	121	133	254	132
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	15	1	16	14
Stavebníctvo	101	5	106	83
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru	19	42	61	36

Hotely a reštaurácie	4	18	22	13
Doprava, skladovanie a spoje	53	13	66	52
Peňažníctvo a poisťovníctvo	3	0	3	3
Nehnutelnosti, prenajímanie a obchodné služby,				
výskum a vývoj	11	9	20	16
Verejná správa a obrana, povinné sociálne				
zabezpečenie	20	23	43	13
Školstvo	7	24	31	9
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	1	25	26	19
Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	8	5	13	8
Súkromné domácnosti s domácim personálom	-	-	-	-
Exteritoriálne organizácie a združenia	6	5	11	9
EA bez udania odvetví	146	91	237	45
Spolu	543	411	954	465

Zdroj: VÝSLEDKY SČÍTANIA OBYVATEĽOV, DOMOV A BYTOV v roku 2001

Podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva z trvale bývajúceho obyvateľstva bol 46,9 %, čo je nižšie ako podiel za okres Považská Bystrica 49,40%, ako aj Trenčiansky kraj 49,20%. Z celkového počtu 1982 aktívnych osôb odchádzalo za prácou mimo obec bydliska 453 obyvateľov, čo je 48,70% %.

Z hľadiska súčasného stavu, vzhľadom na jesvujúcu ponuku pracovných príležitostí v obci, je potrebné naďalej uvažovať s odchádzaním za prácou a s orientáciou na hospodársku základňu neďalekého okresného mesta Považská Bystrica, prípadne okresného mesta Púchov, Ilava. Možno tiež uvažovať, že v súvislosti s dosídlením obyvateľov do obce rozsah odchádzky za prácou bude narastať.

Vývoj po roku 1991 bol poznamenaný trendom znižovania ekonomickej aktivity v dôsledku znižovania zamestnanosti obyvateľov v poproduktívnom veku. Zároveň vznikala nová kategória nezamestnaných osôb.

V roku 2011 bolo v obci evidovaných 221 nezamestnaných osôb, z toho 82 žien a miera nezamestnanosti dosiahla hodnotu 18,60% z ekonomicky aktívnych osôb. Nezamestnanosť v obci má stále stúpajúci trend, lebo podmienky pre zvyšovanie pracovných príležitostí sa nezlepšujú.

Celkový rozsah ekonomickej aktivity obyvateľstva (zamestnaní a nezamestnaní obyvatelia) ovplyvňuje predovšetkým veková štruktúra obyvateľstva-predovšetkým zastúpenie obyvateľstva v produktívnom veku, ako aj zamestnanosť žien.

Hospodárska základňa

Podľa výsledkov sčítania obyvateľstva 2011 bolo v obci 930 ekonomicky aktívnych obyvateľov z celkového počtu 1982 osôb v obci. Z toho 453 osôb, t.j. 48,70% malo svoje pracovisko mimo obce.

Podľa vyhodnotenie poskytnutých údajov od obce pre spracovanie prieskumov a rozborov možno konštatovať, že z hľadiska vývoju počtu pracovných miest v podmienkach obce sú identifikované nasledujúce tendencie:

Celkovo pracovalo v primárnom sektore 8,10% pracujúceho obyvateľstva obce, v sekundárnom sektore 76,22% a v terciálnom 15,67%.

Štruktúra podnikateľského prostredia v obci, zostaveného podľa-Vybrané ukazovatele za obce Slovenskej republiky:

	Rok 2001	Rok 2011
Právne subjekty v Registri organizácií(počet v jednotkách):	103	177
Právnické osoby spolu(počet v jednotkách):	10	14
Fyzické osoby – podnikatelia(počet v jednotkách)	89	163

V demografickom a socioekonomickom vývoji sú nasledovné východiská pre územný rozvoj obce :

- Základným cieľom v celkovom vývoji obyvateľstva obce je vytváranie podmienok pre priaznivý demografický vývoj.
- Dosídlenie obyvateľov do obce môže mať priaznivý vplyv na demografický vývoj a vekové zloženie obyvateľstva obce v budúcnosti, nakoľko pri trvalej migrácii prevládajú mladšie vekové kategórie obyvateľstva (do 40 rokov).
- Vytváranie podmienok pre rozvoj podnikateľských aktivít v terciálnej sfére, nové pracovné príležitosti a rozvoj zamestnanosti.

2.4. Záujmové územie a širšie vzťahy

2.4.1. Poloha a začlenenie obce do systému osídlenia

Obec Pružina je administratívno–správne súčasťou Trenčianskeho kraja a jeho severovýchodného okresu Považská Bystrica. Trenčiansky kraj má 9 okresov a 18 miest.

Okres Považská Bystrica má rozlohu 463,15 km², pri sčítaní obyvateľov k 31.12.2013. tu žilo 63 263 obyvateľov v 27 obciach , z toho v 1 meste. Priemerná hustota obyvateľov na km² je 136,59 osôb. Územie okresu je hornatou krajinou / 80% tvorí LPF/ s rovnomerným rozložením bodovo lokalizovaných vidieckych sídiel a malých miest.

Osídlenie okresu okrem prírodných daností formovali aj civilizačný vývoj, predovšetkým historické cestné trasy pozdĺž vodného toku Váhu.

Okres Považská Bystrica spadá do:

- Považsko-bystricko-púchovského ťažiskového osídlenia. Riešené územie je súčasťou Považskej sídelnej rozvojovej osi - Bratislava smerom na Trnavu, Považie až po Žilinu. Súčasťou tejto osi sú aj územia okresov Nové Mesto nad Váhom, Trenčín, Ilava, Púchov, Považská Bystrica.
- Ťažiskom osídlenia nadregionálneho až celoštátneho významu na území kraja je považská sídelná rozvojová os a súbežne hornonitrianska sídelná rozvojová os.

V územnom rozvoji Trenčianskeho kraja sa stanovuje v ostatnom území mimo ťažisk osídlenia a sídelných rozvojových osí zachovať a podporovať osobitosti a špecifické formy jednotlivých sídelných celkov.

Obec Pružina sa v tejto sídelnej štruktúre viaže vrátane okolitých vidieckych sídel na mesto Považská Bystrica, ktoré plní funkciu ťažiskového rozvojového pólu osídlenia. Je definovaná ako centrum lokálneho významu.

Sídlo malo charakter potočnej radovej zástavby so znakmi nepravej reťazovej kolonizačnej zástavby. V neskoršom období je pre obec typické vplyvom valašskej kolonizácie zakladanie „gruntov“. Rozmanitosť typov zástavby bola podmienená rozptýlením obyvateľstva do početných osád, usadlostí a samôt (Dolinky, Ďuronkovi, Chmelisko, Janúchovci, Kozácky mlyn, Mlynište, Močiare, Piesok, Píla, Podsalkovi, Podstrážie, Priedhorie, Provesené, Radotina, Riedka-Ritka, Siloví, Zemáčkoví.)

V územnej polohe v horskom prostredí s vyššou nadmorskou výškou sa nachádza sídlo, ktorého bezprostredné zázemie tvorí poľnohospodárska a lesná pôda.

Katastrálne územie obce tvoria dve samostatné katastrálne územia : k.ú. Pružina o rozlohe 3 795 ha , k.ú. Briestenné o rozlohe 248 ha.

V obci k poslednému sčítaniu obyvateľstva v roku 2013 bolo 1995 trvalo bývajúcich obyvateľov.

Miestna časť: Briestenné s počtom 26 obyvateľov, Chmelisko s 29 obyvateľmi a Predhorie má 183 trvalo bývajúcich obyvateľov. (ku dňu sčítania 31.12.2011)

Obec leží južne od administratívneho okresného centra Považská Bystrica, ktoré je vo vzdialenosti 22 km po ceste a od krajského mesta Trenčín je obec vzdialená 55km.

Dopravne je sídlo sprístupnená cestnou sieťou:

- cesta III/ 1947 (61 050) Pružina – napojenie na cestu č.61, smer Považská Bystrica, v pokračovaní na napojenie na D1/E75/E50 v križovatke Považská Bystrica juh.
Obec Pružina a miestna časť Bristenné nie sú priamo napojené na železničnú sieť.

V katastrálnom území obce sa nachádzajú už vyššie menované samostatné urbanistické lokality:

- miestna časť Bristenné
- miestna časť Chmelisko
- miestna časť Predhorie
- malé samostatne urbanizované lokality Riedka, Podstrážie, Mlynište – chatové osady a miestne časti

Miesto ich vzniku je vývojovo podmienené vlastníckym vzťahom pôvodných užívateľov (valašská kolonizácia) k pôde a pasienkom.

2.5. Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

2.5.1. Faktory ovplyvňujúce územný rozvoj

Medzi základné faktory ovplyvňujúce navrhovanú urbanistickú koncepciu usporiadania priestoru obce Pružina patria :

- historický vývoj osídlenia
- súčasná urbanistická štruktúra
- potenciály a hodnoty územia
- limity rozvoja územia
- zámery v území
- problémy a problémové oblasti.

Historický vývoj osídlenia

Územie obce Pružina má bohatú históriu svojho vývoja. Obec Pružina má najstaršie dôkazy o osídlení datované do doby kamennej, nálezy sa našli v jaskyni Dúpna. Je tu zastúpenie lužickej kultúry, v neskoršom období sa lužický ľud podieľala na vzniku púchovskej kultúry. Tento typ osídlenia sa datuje do 3. st. pred naším letopočtom. Z tohto obdobia pochádza aj nález hradiska „Mescická“ nad osadou Riedka v pružinskom chotári nad sútokom Strážovského a Mojtínskeho potoka. Prvá zmienka o obci Pružina sa datuje koncom 13. st. , roku 1272 – vtedy uvádzaná ako Prusina.

Koncom 19. a začiatkom 20. st. bolo v obci založených 5 mlynov, založené remeslá ako tehliarstvo a pekárstvo, časť obyvateľstva odchádzala za prácou do Považských strojární.

Hlavným odvetvím hospodárstva bola oblasť poľnohospodárskej výroby a chov dobytka. Charakter horského prostredia bol vhodný skôr na chov hovädzieho dobytka, oviec. Salašníctvo sa rozšírilo v období valašskej kolonizácie, ktorá mala zvýšiť hospodársku prosperitu dovtedy málo využívaných horských pasienkov a lúk.

V Strážove v roku 1916 bola zriadená píla na výrobu polotovarov z dreva -stoličiek, po požiari už nebola výroba obnovená. V 19.st. sa rozšíril nový druh zamestnania – podomový obchod.

V 40-tych rokoch 20. st. bol prevádzkovaný v chotári Pružina kameňolom Sokolie, kde sa ťažil kameň na výstavbu domov.

Sídlo malo charakter potočnej radovej zástavby so znakmi nepravej reťazovej kolonizačnej zástavby. Základným typom domu bol dvojdielny dom-vstupná časť (pitvor) a hlavná miestnosť (izba), postavený priečelím smerom do cesty. Spoločná strecha zakrývala objekt aj hospodárske stavby, prislúchajúce k usadlosti. Kopcovitý terén neumožňoval pravidelný pôdorys dvora a zástavba je radená buď vedľa seba, alebo voľne stojacimi objektmi. Rozličné formy dvorov pretvárajú charakter pôvodne potočnej, radovej dediny na nepravidelné hromadné sídlo. Túto priestorovú tendenciu môžeme sledovať aj u osád Chmelisko, Bristenné, Predhorie, či Riedka.

Zoznam kultúrnych pamiatok evidovaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok v obci Pružina:

- č. ÚZKP 774/1 -Rímskokatolícky kostol sv. Žofie
- č. ÚZKP 774/2 - Kaplnka krížovej cesty –kaplnka 1. zastavenia
- č. ÚZKP 774/3 - Kaplnka krížovej cesty –kaplnka 2. zastavenia
- č. ÚZKP 774/4 - Kaplnka krížovej cesty –kaplnka 3. zastavenia
- č. ÚZKP 774/5 - Kaplnka krížovej cesty –kaplnka 4. zastavenia
- č. ÚZKP 774/6 - Kaplnka krížovej cesty –kaplnka 5. zastavenia
- č. ÚZKP 774/7 - Kaplnka krížovej cesty –kaplnka 6. zastavenia
- č. ÚZKP 774/8 - Kaplnka krížovej cesty –kaplnka 7. zastavenia
- č. ÚZKP 774/9 -Kaplnka krížovej cesty –kaplnka 8. zastavenia
- č. ÚZKP 774 /10 -Kaplnka krížovej cesty –kaplnka 9. zastavenia
- č. ÚZKP 774/11 - Kaplnka krížovej cesty –kaplnka 10. zastavenia
- č. ÚZKP 774/12 - Kaplnka krížovej cesty –kaplnka 11. zastavenia
- č. ÚZKP 3255/0 -Tabuľa pamätná A. Kardoš
(1914-1945 starosta obce)

Zoznam kultúrnych pamiatok evidovaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok v miestnej časti Bristenné -obec Pružina:

- č. ÚZKP 703 - Zvonica zrubová
(ľudové staviteľstvo z 1. tret. 20. st.)

Na uvedené národné kultúrne pamiatky sa vzťahujú ustanovenia zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a úprav a sú predmetom pamiatkového zaujmu a ochrany.

V zmysle § 27 odsek 2 pamiatkového zákona, podľa ktorého v bezprostrednom okolí kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť a ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty vyššie uvedených kultúrnych pamiatok je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky (desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou pozemok.)

V katastrálnom území obce Pružina nie sú evidované archeologické lokality, ktoré by boli vyhlásené za národnú kultúrnu pamiatku, je však predpoklad, že pri zemných prácach spojených so stavebnou činnosťou môže dôjsť k archeologickým situáciám, resp. archeologickým nálezom. Na túto skutočnosť bude potrebné prihliadať pri realizácii ÚPD , keď podmienkou pre vydanie stavebného povolenia v oprávnených prípadoch bude požiadavka na zabezpečenie archeologického výskumu.

- V obci sa nachádza archeologické nálezisko jaskyňa Dúpna a Kortmanka, kde sa nachádzajú zuby jaskynného medveďa, črep slovanskej keramiky, kostenné šidlá, trojuholníková strelka, praslen z grafitového črepu.
- Nad osadou Riedka v pružinskom chotári nad sútokom Strážovského a Mojtínskeho potoka je zaznamenaný nález hradiska „Mescická“ z obdobia 3.st. pred naším letopočtom.

Podmienky vyplývajúce z následnej realizácie a uplatňovania ÚPN Pružina:

- 1) Stavebník, investor stavieb vyžadujúcich si zemné práce si od Krajského pamiatkového úradu Trenčín v stupni územného konania vyžiada (v zmysle zákona č. 50/1976 Z. o územnom plánovaní) stanovisko k plánovanej stavebnej akcii vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických lokalít. V prípade archeologického výskumu Krajský pamiatkový úrad Trenčín vydá záväzné stanovisko v súlade s § 39 ods. zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a úprav.
- 2) V prípade zistenia nálezov je potrebné postupovať podľa § 41 odseku 4 zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení nekorsích predpisov a § 127 zákona číslo 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku.

Okrem vyhláseného a zapísaného pamiatkového fondu môže obec chrániť regionálne kultúrne hodnoty v zmysle §14 ods. 4 pamiatkového zákona vypracovaním evidencie pamätihodnosti obce. Do evidencie je možné zaradiť okrem hnutelných a nehnuteľných vecí aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. Evidenciu by mala tvoriť dôkladná fotodokumentácia, základný opis umiestnenia, lokalizácie, rozmery, techniku, materiál, iné skutočnosti s príslušnou metodikou spracovania a vedenia evidencie.

Objekty vyhodnotené ako kultúrno-historicky významné, vhodné pre zaradenie do zoznamu pamätihodností obce:

Ďalšie sakrálné pamiatky v obci:

- Kalvária okolo kostola: 7 obrazov od J. B. Klemensa z r. 1863, 4 obrazy od K. Švestku r. 1880
- Kaplnka s krížovou cestou v územnej polohe –juhovýchodnej časti novej obytnej zóny / v priestore- Úboč /
- Kaplnka pred kostolom- sv. Žofie („Lurdská kaplnka“), upravená v roku 1879
- Kaplnka Ružencovej Panny Márie z r. 1877
- Kaplnka (prícestná) sv. Jána Nepomuckého, rok 1879
- mramorový kríž, venovaný Arcibratstvu sv. Ruženca, rok 1880
- Socha sv. Jána Nepomuckého v Pružine – Priedhorí z r. 2012

Pamätné objekty sú:

- Stará rímskokatolícka fara (pôsobil v nej Štefan Závodník)
- Cirkevná škola Štefana Závodníka z r. 1875 (dnes obecný úrad)
- Obelisk pred kostolom v Pružine, „cisársky večný vojak“ z roku 1855 - rodák Ladislav Gábriš- Škultéty (1738-1831)
- bronzová socha Štefana Závodníka pred Kultúrnym domom, rok 1997
- Pamätník Gabriela Baroša- „železný minister Slovenska“, vybavené miesto prvkami drobnej architektúry, lavičky, výsadba

Vo voľnej krajine katastra sú ďalšie kríže a pamätníky:

- v centrálnej polohe miestnej časti Priedhorie objekt zrubovej Zvonice s výzdobou
- v nástupnom priestore lokality Predhorie sa nachádza drevený kríž so sakrálnou výzdobou
- v nástupnom priestore lokality Chmelisko, po ľavej strane cesty je situovaná zrubová Zvonica
- drevený kríž so sakrálnou výzdobou, náboženský prvok osadený na rázcestí poľných ciest v doline Strážovského potoka
- hodnotným prvkom vo voľnej krajine sú studničky, pramienky s prvkami drobnej architektúry

Súčasná urbanistická štruktúra

V krajine vytvorenej postupným osídľovaním valašskou kolonizáciou s mozaikovitými parkovým rázom so striedaním polí, lúk, osád a lesov bola založená obec Pružina. Sídlo má charakter potočnej radovej zástavby, vývojovo so znakmi nepravidelnej hromadnej štruktúry osídlenia- založená uličná zástavba rodinných domov s vývojovo rôznym šírkovým usporiadaním uličnej a stavebnej čiary objektov, s veľkými záhradami v zadných traktoch pozemkov pozdĺž : vodného toku Pružinka, hlavných obslužných ciest, pozdĺž hospodárskych ciest smermi do extravilánu polí a a lesov.

V neskoršom období je typické pre obec vplyvom valašskej kolonizácie zakladanie „gruntov“. Kopcovitý terén neumožňoval pravidelný pôdorys dvora a zástavba je buď radená vedľa seba, alebo voľne stojacimi objektmi. Rozličné formy dvorov pretvárajú chrakter pôvodne radovej potočnej dediny na nepravidelné hromadné sídlo. Rozmanitosť typov zástavby je podmienená aj rozptýlením obyvateľstva do početných osád. (Dolinky, Chmelisko, ...) V bočnej polohe na svahu s južnou expozíciou priestorovo dominuje obci a celému

údoliu objekt kostola, paralelne dominantne pôsobí aj pomerne veľká hmotovo-priestorová štruktúra objektu Základnej školy na svahu v údolí ľavobrežného prítoku Pružinky. Priebežná cesta III/1947 (061 050) Považská Bystrica – Pružina smerom na miestnu časť Briestenné v smere takmer východo-západným vytvára prirodzenú kompozičnú os sídla, pričom ju priečne križujú jednotlivé miestne komunikácie prepájajúce jednotlivé časti sídelnej štruktúry.

Na túto os nadväzujú bloky sídelnej zelene : kostrová vzrastlá vegetácia popri ceste III/ 1947 (061 050) pri vstupe do obce, brehové porasty pri toku Pružinka, ľavobrežného prítoku vodného toku Pružinky, komplexy lesíkov na okraji zástavby obce Pružiny (Hájik, lesík na Úboči a iné...), zelené plochy v areáli Materskej škôlky, výrazná kostrová vegetácia pri hl.ceste a potoku, v centrálnej časti obce a plocha s drevinami cintorína.

V koncovej územnej polohe údolia ľavobrežného prítoku Pružinky bol vývojovo realizovaný veľký hospodársky dvor bývalého hospodárskeho družstva s vybavením pre program živočíšnej a rastlinnej výroby v príslušných hygienických odstupoch od bývania. Tento areál sa vývojovo zmenil na priestory Salaš Pružina, Olga Apoleníková, SHR.

V rámci katastra boli vývojovo realizované ďalšie samostatné prevádzkové lokality:

- miestna časť Briestenné s prevládajúcou funkciou rekreácie a menšej miere bývania, je dopravne napojená na obec priebežnou cestou III/ 1947 (61 050) Považská Bystrica – Pružina smerom na Čelkovu Lehotu
- miestna časť Predhorie sa nachádza popri prístupovej ceste III/ 1971 (61 072) smerom na juhovýchod od dominantnej sídelnej štruktúry, v pokračovaní účelová komunikácia smerom na Strážov
- samostatné urbanizované lokality – miestne časti s prevládajúcou funkciou bývania a vybavenosťou rekreácie vo forme chatových osád (Chmelisko, Riedka, Podstrážie, Mlynište)
- malé urbanizované lokality --vývojovo založené vplyvom valašskej kolonizácie, vznikli ako založené usadlosti „grunty“

Tomuto vývojovému procesu priestorového usporiadania sídla zodpovedá aj plošné členenie jednotlivých funkčných zón v zastavanom území a extraviláne obce, ktoré charakterizujeme nasledovne :

Funkcia bývania

Obytnú zónu v obci tvorí urbanisticky kompaktná zástavba prevažne 1-2 podlažných individuálnych rodinných domov so záhradami, ktorá sa vývojovo rozvíjala pozdĺž potoka Pružinky a hlavnej komunikačnej osi – hlavnej ceste. Prirodzeným vývojom sa naviazali obytné štvrte na prístupové cesty k jednotlivým obhospodarovaným funkčným plochám.

V zástavbe obce boli realizované 2 obytné domy v kontaktnom území pri objekte Základnej školy formou trojpodlažných objektov v počte 12 bytov.

Súbor obytných domov v lokalite naviazanej na centrálnu časť obce v priestore časti „Kalina“ 1 bytový dom trojpodlažný , v počte 12 bytov. Vývojovo neskôr boli realizované 2 bytové domy vo forme štvorpodlažných objektov v počte 38 bytov, vybavené vlastnou kotolňou. Celkový počet bytov v bytových domoch v obci Pružina je 57, byty obecné v počte 35.

Stavebno-technický stav obytných objektov je prevažne dobrý. Toho času sa vo viacerých častiach obce, na uvoľnených prelukách, dosiaľ nezastavaných plochách, v záhradách uličnej zástavby, v extraviláne obce, postupne realizujú stavebné úpravy, prestavby starých domov a aj nové rodinné domy.

V lokalite na ľavom brehu rieky Pružinky pri vstupe do sídla od Dolného Lieskova sa realizuje pomerne veľký nový obytný súbor individuálnej bytovej výstavby. Lokalita obsahuje 98 novonavrhovaných rodinných domov, pričom v súčasnosti je už realizovaných asi 50% objektov. Vybudovaná obslužná komunikácia umožňuje napojenie novej obytnej zóny na jestvujúcu urbanistickú štruktúru.

V samostatnej územnej polohe je každé z jednotlivých urbanizovaných celkov – miestnych častí a menších osád. Zoskupenia obytných domov a chatových osád, či objektov sú

pomerne v dobrom stavebno-technickom stave. Na území katastra obce sú samostatné obytné usadlosti, ktoré boli vývojovo založené samostane hospodáriacimi roľníkmi - „grunty“.

Funkcia občianskej vybavenosti

Občianske vybavenie obce bolo realizované vývojovo v centrálnej časti obce, kde je sústredené jej ťažisko. Ďalšie vybavenie je naviazané prevažne na hlavnú os sídla – cestu ktorá prebieha obcou východo-západným smerom.

Miestna časť Predhorie má v prevádzke reštauráciu v rekreačnom zariadení Predhorie, doplnenú o prevádzku pizzérie „Pod Orechom“.

V miestnej časti Briestenné, Chmelisko, Mlynište, Riedka, Podstrážie absentuje občianska vybavenosť. Svojou územnou polohou a samotnou veľkosťou sú tieto sídelné jednotky bez nárokov na OV.

V komplexe súčasnej štruktúry občianskeho vybavenia možno charakterizovať :

- v rámci centrálnej časti obce, kde sú zariadenia základnej obchodnej siete, areál Základnej školy, dom kultúry, kostol, cintorín a dom smútku, pohostinstvá, obecný úrad
- v rámci samostatných blokov vybavenosti v rozložení zástavby obce (výroba a predajňa Ravita, športový areál, Zdravotné stredisko, hasičská zbrojnica...)
- v rámci uličnej zástavby obce formou samostatných prevádzok,
- Ďalšie vybavenie v optimálnej spádovej dostupnosti je umiestnené v rámci plánovaných obytných zón.

Funkcia výroby

Priemyselná výroba - menšie prevádzky a skladové zariadenia sú rozptýlené v rámci zastavaného územia obce, v bezprostrednom extraviláne okolo komunikácií.

Objekty Salaš Pružina, Oľga Apoleníková, (samostatne hospodáriaci roľník), sú v pomerne dobrom technickom stave. V areáli založeného poľnohospodárskeho družstva sa nachádzajú ďalšie nevyužitú objekty, kde je evidovaný návrh na vybudovanie Agropenziónu a príslušnej vybavenosti. Ako pôvodná súčasť poľnohospodárskeho dvora je areál Salaš Pružina, využívaný t.č. na chov oviec a koní. Ustajnenie zvierat, syrárň a predaj výrobkov zo syra. V areáli je prevádzka predajne syra a výrobkov z ovčieho mlieka, taktiež malé pódium –upravený priestor na príležitostné akcie.

V obci sú evidovaní ďalší dvaja samostatne hospodáriaci roľníci.

Predmetné areály poľnohospodárskej výroby v obci Pružina sú v dobrom prevádzkovom stave s možnosťou plošného rozvoja na disponibilných plochách. V návrhu ÚPD je riešená izolačná vegetácia spomínaných dvorov poľnohospodárskej výroby v územiach kontaktných k obytným zónam.

Funkcia rekreácie a športu

Verejné vybavenie turizmu, resp. rekreácie v obci je založené, v ponuke ubytovania:

Ubytovanie v rekreačnom zariadení Predhorie kap. 55 lôžok. Verejné stravovacie zariadenie je v podobe reštaurácie v ponuke s kapacitou 85 miest.

Ďalším veľkokapacitným zariadením je Penzión pod Strážovom ,v centrálnej časti obce v ponuke s kapacitou 36 lôžok. Verejné stravovacie zariadenie je v podobe reštaurácie Koliba v ponuke s kapacitou 60 miest.

Ponuku ubytovacích zariadení dopĺňa Penzión /majiteľ pán Belavý/ v kontaktnej polohe s lokalitou Chmelisko-toho času vo výstavbe.

Verejné stravovanie je zastúpené zariadeniami pizzéria Včielka v centrálnej časti obce a pizzéria pod Orechom v miestnej časti Predhorie.

Stavebno-technický stav objektov je dobrý.

V rámci zástavby obce je časť objektov individuálnej bytovej zástavby využívaná na chalupársku rekreáciu, formou druhých bytov.

V katastrálnom území obce sa nachádza 43 objektov individuálnej chatovej rekreácie.

V rámci katastra sú toho času evidované trasy cykloturistiky a značkové turistické chodníky rôznych stupňov náročnosti.

Cykloturistika:

- cyklotrasa č. 5313 –zo smeru- Čelkova Lehota-Ďurďové-Pružina-Chmelisko-Mojtín
- cyklotrasa č. 2304 –zo smeru Považská Bystrica-Pružina-Briestenné –smer Domaniža
- miestna cyklotrasa v údolí Strážovského potoka zo smeru Strážov v pokračovaní na Tŕstie a iné...

Limity rozvoja územia

Limitujúcim prírodným prvkom je masív Strážovských vrchov, ohraničujúci sídlo Pružina zo všetkých svetových strán. Lesný pôdny fond tvorí 78,05 % z celkovej výmery katastrálneho územia obce, t.j. 3 150 ha. Najvýraznejším limitom územia je povinnosť ochrany a enviromentálny význam predmetnej prírodnej danosti.

Územie obce Pružina taktiež obsahuje plochy zosuvných území, vyžadujúce náležitú pozornosť a opatrenia:

- zosuvné územia sú nevhodné na zástavbu, môže dôjsť k negatívnym zosuvom
- je potrebné urobiť efektívne opatrenia na zadržiavanie vody v území
- napr. líniové biokoridory vo forme vetrolamov z vzrastlej zelene majú schopnosť infiltrovať zadržanú vodu

2.5.2. Urbanistická koncepcia usporiadania územia

Pri návrhu urbanistickej koncepcie je prioritne zohľadňovaný charakter a špecifiká prostredia obce ležiacej v krajine prechodu obhospodarovanej krajiny do horského krajinného prostredia masívu Strážovských vrchov. Princíp naviazania jednotlivých funkčných zón na hlavnú komunikačnú os v podobe cesty, prechádzajúcej sídlom severo-južným smerom je prenesený aj do konceptu územného plánu. Navrhnutá koncepcia riešenia územného plánu vychádza zo súčasného funkčného usporiadania a využívania územia, ktoré dopĺňa a rozširuje na základe požiadaviek verejného a súkromného sektora. Zohľadňuje faktory územného rozvoja, ktoré definujú alebo limitujú navrhované funkčné využitie.

Zásady riešenia územného plánu: skvalitnenie obytného prostredia, využitie rekreačného potenciálu, v menšej miere rozvoj odvetví výroby, stabilizácia poľnohospodárskej výroby, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti, zabezpečenie trvalo-udržateľného rozvoja.

Návrh územného plánu z polohy rozvojových funkcií a faktorov ovplyvňujúcich usporiadanie územia je nasledovný:

- s ťažiskovým rozvojom funkcie bývania vidieckeho typu a rekreácie (podpora zakladania rodinných penziónov, s návrhom Agrofarmy a campingu v Priedhorí, a iné..)
- vytvorením nových lokalít pre alokovanie vyššej občianskej vybavenosti,(Dom Seniorov v centrálnej polohe obce, plošný rozvoj areálu Základnej školy, a iné..)
- s rozvojom základnej obchodno-obslužnej vybavenosti v územiach, nedostatočne saturovaných uvedenou OV (územie v Predhorí, a iné...)
- so stabilizáciou poľnohospodárskej výroby , menovite chov zverí v miestnej časti Chmelisko
- vytvorením podmienok pre rozvoj vybavenosti športu: camping v Priedhorí, športová vybavenosť v obytných zónach, plošný rozvoj funkcie športu v areáli Základnej školy, návrh športových plôch - kúpaliska v kontaktnej polohe k miestnej časti Predhorie.

V návrhovom období územného plánu do roku 2035 sú riešené nasledovné rozvojové vzťahy a ciele:

- obec Pružina je riešená ako centrum lokálneho významu, kde bude zabezpečované komplexné základné vybavenie pre obyvateľov bezprostredného zázemia sídla a samostatných urbanizovaných lokalít - Chmelisko, Predhorie, Riedka, Podstrážie, Briestenné, Mlynište.
- Obec Pružina sa bude rozvíjať s funkciou vidieckeho sídla, s rozvojom ťažiskovej funkcie bývania, ktorý je podmienený stabilizáciou poľnohospodárskej výroby, vytvorením územných podmienok pre rozvoj rekreácie a v menšej miere priemyselnej výroby
- Územný rozvoj obce je navrhnuté riešiť intenzifikáciou súčasnej zástavby a postupným rozširovaním zastavaného územia na disponibilných plochách v stabilizovanom území pri sledovanom zachovaní kompozície obce v krajinnom prostredí
- Princíp zachovania charakteru kompaktnej uličnej zástavby obce je rešpektovaný aj v návrhovej časti s vytvorením diferencovaných funkčných zón bývania, občianskej vybavenosti, cestovného ruchu, športu, výroby a zelene.
- Tvorba centrálnej časti obce je určovaná kompozičným vzťahom dvoch výškových dominant -kostola sv. Žofie a objektu Základnej školy. Táto hodnota prostredia sídla je v ÚPN doplnená návrhom tvorby peších zhromažďovacích priestorov , drobnou architektúrou, sieťou chodníkov, sadovníckymi úpravami, upokojením automobilovej dopravy.
- Samostatná urbanizovaná lokalita Briestenné je navrhnutá so stabilizáciou funkcie bývania a rekreácie,
- Samostatne urbanizované lokality Mlynište, Riedka a Podstrážie sú navrhnuté so stabilizáciou funkcie bývania a rekreácie, bez územného rozvoja.
- Samostatne urbanizovaná lokalita - chatová osada a časti vybavenosti rekreácie: Chmelisko, nachádzajúce sa v západnej polohe k zastavanému území obce , je navrhnutá s plošným rozvojom funkcie:
  - rodinného bývania so záhradami
  - objektov rekreácie formou „druhých bytov“
  - poľnohospodárskej výroby - chovom zveri v kontaktnej polohe k lesíku “Hájik“
- Samostatne urbanizovaná lokalita – Priedhorie, obsahujúca plochy rodinného bývania, chatové osady a časti vybavenosti rekreácie, nachádzajúca sa v koncovej polohe sídla smerom na juhozápad, je navrhnutá s plošným rozvojom funkcie:
  - rodinného bývania so záhradami
  - objektov rekreácie formou „druhých bytov“
  - občianskej vybavenosti v území a športu
- Poľnohospodárska výroba - farma Pružina je riešená so zámermi na vlastných disponibilných plochách, nie je potrebný územný rozvoj
- V ÚPD sú riešené služby integrované v bytových domoch pri dodržaní nárokov jednotlivých prevádzok na ochranu voči hluku, znečisteniu ovzdušia a iné.
- Navrhnuté sú prípojné cyklistické trasy prechádzajúce územím obce, s vybavenými oddychovými miestami
- Vo voľnej krajine sú rešpektované ochranné opatrenia vyhlásených chránených území a určených prvkov regionálnej ekologickej stability
- Návrh územného plánu vylučuje možnosť tvorby nových foriem bývania vo voľnej krajine katastrálneho územia obce.

ÚPN je navrhnutý ako racionálny rozvoj obce so súbežným vzostupom potencionálnych možností v oblasti cestovného ruchu a rekreácie. Predmetná oblasť so zámerom posilniť hospodársku základňu obce. Významné posilnenie rekreačno-oddychových zón formou budovania rodinných penziónov, rozvoja športových atrakcií v previazaní na súčasný trend bio-poľnohospodárstva, ktorý je v obci založený.

Pre program rozvoja cestovného ruchu využiť disponibilné priestory, budovy, miestnu históriu a tým vytvoriť predpoklad pre posilnenie obchodno-obslužnej vybavenosti.

Funkciu bývania riešiť na voľných plochách v jestvujúcej zástavbe a primárne postupným rozširovaním zastavaného územia na disponibilných plochách po oboch stranách údolia Pružinky smerom do extravilánu.

Rozvoj poľnohospodárskej výroby rieši:

V priestore miestnej časti Chmelisko návrhom plôch ovocných sádov, v kontaktnej polohe k lesnému komplexu Hájik je riešená Zvernica - územie určené na chov zveri s atraktivitou pre deti Minizoo. Súčasný trend bio-hospodárstva je podporený návrhom revitalizácie bývalého poľnohospodárskeho dvora v Priedhorí so zámerom výučby lesnej pedagogiky.

Konkrétne riešenie uvedenej urbanistickej koncepcie je rozpracované v jednotlivých kapitolách ÚPN obce.

2.6. Návrh funkčného využitia územia obce

2.6.1. Základné princípy funkčného využitia

Základné princípy funkčného využitia územia sú definované pre navrhované funkčné územia:

- obytné územie
- územie rekreačno-oddychové
- výrobné územie

Pre jednotlivé funkčné územia sú určené ťažiskové funkcie formou dominantného funkčného využitia, prípustné alebo doplnkové funkčné využitie a neprípustný spôsob využitia územia.

Návrh územného plánu navrhuje tieto typy území :

- stabilizované územia
- územia určené na transformáciu
- rozvojové územia,

pre ktoré uplatňuje nasledovné princípy :

Stabilizované územia

predstavujú územia, v ktorých vzhľadom na dlhodobu nemennú usporiadanie a funkčné využívanie sa zmena nepredpokladá ani zmenou spôsobu zástavby, pričom tieto územia sa považujú za kostru urbanistickej štruktúry obce. (Stabilizované územie je priestor zastavanej časti obce, vymedzený hranicou zastavaného územia – intravilánu, ktorá bola priemietnutá do odtlačkov katastrálnych máp k 1. januáru 1990.)

V stabilizovaných územiach sa navrhuje dodržať tieto zásady :

- zachovať účel využitia územia, lebo zodpovedá jeho optimálnemu využitiu,
- vytvoriť predpoklady pre primerané zvýšenie intenzity zástavby formou dostavby prelúk, nadstavbami, dostavbami pri zachovaní charakteru a spôsobu zástavby a dodržaní existujúcej uličnej a stavebnej čiary,
- stavebnú činnosť je potrebné realizovať s dôrazom na zvýšenie kvalitatívnej úrovne priestorových, estetických, kompozičných princípov existujúcich urbánnych priestorov charakterizujúce prostredie obce,
- umiestňovať zástavbu so zodpovedajúcou štruktúrou, mierkou a hustotou zastavania k okolitému prostrediu tak, aby sa nenarušila existujúca urbanistická štruktúra.
- v sídle Pružina je prípustné umiestňovať objekty bývania v rodinných domoch v stabilizovaných územiach, za podmienky, že je vybudovaná prístupová komunikácia, primerane k hustote a charakteru pôvodnej štruktúry sídla vidieckeho typu,

Územia určené na transformáciu

Ide prevažne o územia s nevhodným funkčným využitím, neusporiadanou štruktúrou a nevhodným charakterom zástavby. Pri návrhu nového funkčného využitia je potrebné dodržať tieto zásady :

- vytvoriť podmienky pre ich funkčnú transformáciu, nové usporiadanie a využitie navrhnuť vo väzbe na okolité územie,
- pre priestory s nízkou intenzitou využitia vytvoriť podmienky pre ich efektívnejšie využívanie, prestavbu, navrhnuť zmenu v usporiadaní územia.

Rozvojové územia

tvoria nové rozvojové plochy, pri návrhoch je potrebné dodržať nasledovné princípy :

- rešpektovať danosti územia a maximálne využiť jeho prirodzený potenciál,
- nové rozvojové plochy formovať vo vzťahu k existujúcej priestorovej štruktúre obce a založeným kompozičným princípom,
- priestorovú štruktúru a funkčné využitie riešiť s dôrazom na harmonické usporiadanie a zvyšovanie kvalitatívnej úrovne,
- formovať nové urbanistické skupiny s dôrazom na kompozičnú nadväznosť na okolitú štruktúru,
- navrhovanú komunikačnú sieť riešiť s previazanosťou na existujúcu dopravnú kostru obce,
- siete technickej infraštruktúry riešiť s previazanosťou na existujúce siete v obci,
- štruktúru, mierku a hustotu zástavby je potrebné diferencovať podľa polohy :
  - v pohľadovo významných smeroch, bodoch a líniách panorámy obce,
  - v ťažiskových rozvojových lokalitách.
  - v dotyku so zastavaným územím

2.6.2. Prevládajúce funkčné územia

Prevládajúce funkcie – sú základné funkcie územia, ktoré svojím počtom, rozsahom, objemom v území prevažujú, určujú jeho charakteristiky a základné väzby, či vzťahy.

Funkčné využité územia, ktoré prevláda v návrhu ÚPN Pružina, sú územia obytné s plochami pre občiansku a technickú vybavenosť. Ďalšie prevládajúce funkčné využité územia je územie pre priestor rekreácie a v menšej miere pre rozvoj športu.

Obytné územie

sú plochy, ktoré sú určené na bývanie v rodinných domoch a k nim prislúchajúce nevyhnutné zariadenia, stavby občianskeho, dopravného a technického vybavenia územia.

K neprípustnému využitiu obytného uzemia sa radia zariadenia so špecifickými nárokmi na obsluhu a prevádzku a tiež zariadenia, ktoré majú negatívny dopad na životné prostredie (nákupné centrá, veľké ubytovacie komplexy, administratívne komplexy, skladovacie a výrobné areály, remeselná výroba a služby, ktoré hlukom a exhalátmi nevyhovujú požiadavkám zdravého obytného prostredia a pod.)

Rekreačné územia

obsahujú časti územia obcí, ktoré zabezpečujú požiadavky každodennej rekreácie bývajúceho obyvateľstva a turistov. Podstatnú časť rekreačných zón musí tvoriť zeleň, najmä lesy a sady, ovocné sady, záhrady a záhradkarske osady, trávne plochy a prípadne aj vodné toky a iné vodné plochy. Vhodné je umiestňovať športové zariadenia, ihriská, špecifické zariadenia kultúry, ktoré neprekročia svojim rozsahom určené % plochy dominantnej funkcie.

K neprípustnému využitiu rekreačného územia sa radia zariadenia so špecifickými nárokmi na obsluhu a prevádzku, zariadenia, ktoré majú negatívny dopad na životné prostredie.

Výrobné územia

sú plochy určené pre prevádzkové budovy a zariadenia, ktoré na základe charakteru prevádzky sú neprípustné v obytných, rekreačných a zmiešaných územiach.

Väčšie priemyselné areály sú umiestňované v rámci samostatných území mimo obytnej zástavby obce. Malovýroba komunálneho a remeselného charakteru, výrobné služby môžu byť umiestňované v zmiešaných územiach vidieckej štruktúry, ak ide o výrobný proces bez negatívnych situácií vo vzťahu k obmedzovaniu komfortu bývania, resp. v samostatných zónach v polohe bez dosahu na obytné prostredie.

2.7.Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie

2.7.1. Návrh riešenia bývania

Návrh riešenia bývania vychádza z analýzy existujúceho stavu a potrieb obce ako aj širších súvislostí. V návrhovom období do roku 2035 sa zameriava na vytvorenie optimálnych podmienok pre umiestnenie bytovej výstavby a uplatňovanie nárokov na rozvoj bývania:

- vytváraním územných podmienok pre bytovú výstavbu a aj vytvorenie predpokladov pre dosiahnutej veľkostnej kategórie do 2 400 obyvateľov
- uspokojenie požiadaviek mladých rodín, ktoré budú mať ambície mať vlastný byt
- ponuku pre výstavbu rodinných domov pre obyvateľov zo širšieho územia, ktorí majú ambíciu bývať v prírodnom prostredí

V Zadaní pre ÚPN obce bol rozvoj bývania predpísaný s modelom nárastu počtu obyvateľov do veľkostnej kategórie na 2400 obyvateľov. Vychádzajúc z vyšších územnoplánovacích podkladov (ÚPN VÚC TSK), bol definovaný progresívny trend v demografii obyvateľstva pre Trenčiansky samosprávny kraj.

Na základe demografických údajov v prieskumoch a rozboroch v kapitole 8., bol v obci podľa údajov sčítania obyvateľstva k 31.12.2014 evidovaný stav 2 025 obyvateľov a nasledovná štruktúra domového a bytového fondu:

Štruktúra domového a bytového fondu

Prevládajúcou formou charakteristickou pre vidiecke obce je zástavba rodinnými domami, v ktorých bolo realizované takmer 83,7% bytov.

Z celkového počtu bytov 716 bolo 608 obývaných a 99 neobývaných z dôvodu zmeny majiteľa, prestavby, nespôsobilosti na bývanie.

Podľa štatistických údajov úrovne bývania v štátoch Európskej únie je štandardom v mestskej zástavbe mať viac ako 400 bytov na 1 000 obyvateľov a obložnosť cca 2,5 osôb/byt. V Zadaní pre ÚPN obce bolo stanovené, že rozvoj bývania v obci bude k návrhovému obdobiu modelovo riešený s priemernou obložnosťou 2,5 osôb/byt pre návrhy nového plošného rozvoja sídla. Stanovená obložnosť 2,5 oby/byt pre rozvoj bývania predstavuje cca 150 bytov.

Návrh rozvoja bývania v obci je riešený v kapitole ÚPN s nasledovnými postupmi:

- priebežným skvalitňovaním bytového fondu – funkčné plochy A z vlastnej iniciatívy vlastníkov domov a bytov, využitie rezerv, ktoré predstavuje neobývaný, resp. prechodne obývaný domový a bytový fond
- dostavbou voľných prelúk – funkčné plochy A v rámci súčasnej uličnej rodinnej zástavby na pozemkoch v zastavanom území obce, využitím dopravne prístupných záhrad v zastavanom území obce na zahusťovanie rodinnými domami navrhovaná kapacita cca 30 rodinných domov
- návrhom nových lokalít bytových budov
  - funkčné plochy BR -bývanie v rodinných domoch
- návrhom nových lokalít bytových budov
  - funkčné plochy BB -bývanie v bytových domoch

Na základe zhodnotenia územnotechnických daností navrhuje rozvoj bývania na disponibilných plochách v zastavanom území obce a na nových lokalitách za hranicou zastavaného územia obce v nasledovných lokalitách a v súlade so stanovenými regulatívmi územného plánu obce:

Nové plochy s funkciou BR – bývanie v bytových budovách v kategórii rodinné domy

- urbanistický blok	BRch/a – „v Chmelisku“	cca 15 bj
	BRch/b – „v Chmelisku“	cca 12 bj
	BR 1 – „Kalina“	cca 40 bj
	BR 2 – „Za areálmi výroby“	cca 19 bj
	BR 3 – „Pri vodojeme“	cca 7 bj
	/rezidenčné bývanie/	
	BR 4 – „Svetlince“	cca 79 bj
	BR 5 – „v doline -Majtanovie hony“	cca 12 bj
	BR 6 – „v doline -Majtanovie hony II“	cca 2 bj
	/rezidenčné bývanie/	
	BR 7 – „lokalita Michalová “	cca 25 bj
	-----	-----
	spolu	cca 211 bj.

Nové plochy s funkciou BB – bývanie v bytových budovách – kategória bytové domy

-urbanistický blok	BB– „v doline -Majtanovie hony“	cca 18 bj

Spolu nové bytové jednotky: cca 229 bj

Sumár návrhu riešenia bývania :

Preluky – v súčasnej zástavbe s funkciou A	cca 30 bj - rodinné domy
Nové plochy – s funkciou BR	cca 211 bj - rodinné domy
Nová plochy – s funkciou BB	cca 18 bj - bytové domy

Celkom cca 259 bj

Stanovené koncepčné zásady pre rozvoj bývania :

Nové plochy na bývanie riešené v okrajových polohách zástavby obce s rozšírením zastavaného územia podľa návrhu s nasledovnou orientačnou plošnou štruktúrou zástavby :

- individuálne rodinné domy – pozemky 600-1000m²
- rodinné dvojdomy – pozemky 500-800m²
- radové rodinné domy- do 400m²
- predpoklad 1 rodinný dom = 1byt
- index zastavanosti pozemkov=0,35
- V rozvojových plochách bývania sú riešené plochy základnej občianskej vybavenosti, verejnej sídelnej zelene s drobnou architektúrou, detskými ihriskami.
- Zachovanie a obnova pôvodnej kompaktnej zástavby obce s charakteristickým uličným domoradím
- Návrh nových lokalít rodinného bývania je riešený zásadne so záhradami po obvode zástavby.
- Pre prípravu výstavby obytných zón je potrebné vypracovať územnoplánovací podklad – urbanistickú štúdiu
- Formy rozvoja bývania vo voľnej krajine katastra obce nie sú principiálne navrhované a v regulatívoch ÚPN sa nepripúšťajú.

2.7.2. Návrh riešenia občianskej vybavenosti

V ÚPN obce Pružina je navrhnuté riešiť kompletovanie základnej občianskej vybavenosti podľa urbanistických štandardov tak, aby zodpovedala funkcii sídla, kde bude zabezpečované komplexné základné vybavenie pre obyvateľov bezprostredného zázemia sídla a samostatných urbanizovaných lokalít s výhľadovým počtom cca 2 400 obyvateľov k návrhovému roku 2035.

Stanovené sú nasledovné koncepčné princípy:

- v návrhu zabezpečiť komfortný život obyvateľov obce a rekreačnú návštevnosť bez vynúteného dochádzania za základnou občianskou vybavenosťou do okolitých sídel
- realizovať vývojové trendy v združovaní nových zariadení občianskej vybavenosti do súborov objektov, areálov, centier na základe ekonomickej výhodnosti z hľadiska frekvencie návštevnosti, dostupnosti
- ďalšiu občiansku vybavenosť obce riešiť využitím vhodných objektov a priestorov v rámci súčasnej uličnej zástavby obce a v rámci plánovaných nových súborov bývania v optimálnej spádovej dostupnosti.

V členení jednotlivých odvetví občianskej vybavenosti je návrh UPN riešený s nasledovným programom rozvoja :

ŠKOLSTVO A VÝCHOVA **MATERSKÉ ŠKOLY**

Z hľadiska lokalizácie v území a stavebno-technického stavu súčasné zariadenie materskej školy vyhovuje. Kapacita zariadenia vyhovuje pre umiestnenie 50 detí. V rámci súčasného areálu je dostatok plôch pre pohybové aktivity detí a disponibilná plocha pre prípadné rozšírenie zariadenia dostavbou nového pavilónu.

Vzhľadom na rozvoj funkcie bývania a sledovaním rastu počtu najmä mladých obyvateľov sa navrhuje v ďalšom období zriadiť materskú školu s príslušným vybavením s malým počtom detí, ktorá by mala byť umiestňovaná v optimálnej pešej dostupnosti v rámci novonarhovaných plôch bývania. Pre materskú školu je adekvátny počet detí v triede 20-25, optimálna dochádzková vzdialenosť 400m.

Námetom na riešenie je vývojovo umiestniť takéto zariadenie základnej občianskej vybavenosti v dochádzkovej vzdialenosti ku založenej obytnej zóne v Prednej doline – „100 domov“.

ZÁKLADNÁ ŠKOLA

V rozvojovom programe obce sa očakáva pozitívny demografický vývoj a tým aj väčší počet rodín so školopovinnými žiakmi. Nie je potrebná výstavba nového objektu Základnej školy. Smerovanie vývoja základného školstva sleduje zvyšovanie kvalitatívneho štandardu, zlepšovanie materiálno-technickej základne, zvyšovanie estetickej úrovne priestorov, zriaďovanie špeciálnych učební výpočtovej techniky, cudzích jazykov, laboratórií prírododvedných predmetov, podstatné zlepšenie úrovne športového vybavenia a tiež vybavením pre mimoškolské aktivity.

V obci sa nahádza Základná škola Š. Závodníka I. a II. stupeň. (Podrobné údaje sú uvedené v dokumente Prieskumy a Rozbory 07 2015)

- **OV3** – z pohľadu týchto požiadaviek je indukovaný plošný rozvoj areálu Základnej školy. Priestory vymedzené zo západnej strany k jestvujúcim objektom sú riešené pre dostavbu objektov ZŠ a doplnenie vybavenia plochami pre šport a výučbu v prírodnom prostredí.
-na výmere 1,06 ha

STREDNÉ ŠKOLSTVO

Centrom dochádzky za stredným vzdelaním je okresné sídlo Považská Bystrica, Ilava, príp. Púchov. Tento stav bude aktuálny aj v budúcnosti.

Zariadenie pre stredné školstvo v obci nie je navrhnuté.

KULTÚRA A OSVETA

Pre nasledujúce rozvojové obdobie bude cieľom vytvárať podmienky pre aktiváciu spoločenského života občanov rôznych vekových kategórií a záujmových skupín v obci a podmienky pre obnovu a rozvíjania ľudových tradícií a ich prezentácie.

K tomu je potrebné zabezpečiť skvalitnenie existujúcich a tvorbu nových zariadení pre kultúrno-spoločenskú činnosť, pre rozvoj rôznych voľno časových aktivít a atraktívnych programov.

Umiesnenie hlavného centra občianskej vybavenosti v centrálnej časti obce je navrhnuté doplniť ďalšími sekundárnymi –lokálnymi centrami. V návrhu územného plánu sa uvažuje s kompletovaním základnej obchodno-obslužnej vybavenosti v novonavrhovaných lokalitách na bývanie.

- **OV1** -menovite v územnej polohe v kontaktnej polohe k centrálnej časti obce je riešená plocha občianskej vybavenosti prevažne na pozemkoch parcelné číslo 664/1, 2543. Je evidovaný zámer na výstavbu Domu Seniorov, s príslušným vybavením. Vývojovo je možné predpokladať, že v Dome Seniorov bude rozvíjaná kultúro-spoločenská činnosť pre staršiu vrstvu obyvateľov obce.

Pri Kaplnke s krížovou cestou v kontaktnej polohe k lokalite Predná dolina je riešené zapojenie priestoru Kaplnky – usmernením pohybu peších, s návrhom pešieho prepojenia (**P2**) do doliny Majtánske hony východným smerom. Súbežne navrhujeme vhodné doplnenie kostrovej vegetácie – výsadbou lipy malolistej, osadenie prvkov drobnej architektúry – lavičiek a pod.

ŠPORT A TELESNÁ VÝCHOVA

-riešené je skvalitnenie vybavenia súčasného areálu futbalového ihriska na úroveň viacúčelového športového areálu obce s odporúčaným vybavením :

- dostavba objektu športového klubu so šatňami, hygienických zariadením, kolkárňou, skladom, klubovňou, relaxačným centrom - sauna, fitness, s občerstvením,
- **SP1** – založený areál športu v priestore „ Rovné“, v údolnej polohe ľavobrežného prítoku Pružinky, je v návrhu ÚPD doplnený o plochu kúpaliska s vybavením:
Cvično-relaxačný bazén 12,5 x 8m
Detský bazén polomer 3m
-je riešené vybavenie areálu kúpaliska šatňami, bufetom, príslušným rekreačno-športovým vybavením: wellnes, sauna, športoviská, malý futbal s osvetlením (využívaný pre športovcov aj návštevníkov kúpaliska) na území o rozlohe 3,9 ha
- **SP2** – v priestore naviazanom na navrhované a existujúce plochy rekreácie (hotel Predhorie, a pod.) je riešená plocha športovísk vo forme multifunkčného ihriska, tenisových kurtov a pod. pre obyvateľov miestnej časti Predhorie a rekreatantov.

-v jednotlivých častiach obytnej zástavby obce sú v rámci súborov občianskej vybavenosti, resp. samostatne, navrhnuté areály športových ihrísk pre spádové obyvateľstvo, mládež a deti s odporúčaným vybavením :

- viacúčelová trávnatá plocha pre loptové hry s basketbalovými košmi a malými brámkami, detský kút zábavy so súborom preliezačiek, hojdačkami, pieskoviskom, plochou pre hry, prístreškom pre oddych.

ZDRAVOTNÍCTVO

- Komplexné poskytovanie primeranej základnej zdravotnej starostlivosti sa nachádza v zariadení Zdravotného strediska pre všetky skupiny obyvateľov s ponukou základných služieb v rámci zdravotného strediska-lekárne a zdravotníckych potrieb a pod., resp. v iných samostatných zariadeniach, resp. súkromných ambulanciách situovaných v zástavbe obce.
- Nárast nových obyvateľov obce predpokladá vznik zariadení súkromných odborných ambulancií, ktoré môžu byť umiestňované v rámci plôch rodinného bývania a na navrhovaných plochách vybavenosti nových zón.

MALOOBCHODNÁ SIĚŤ A SLUŽBY

Rozvoj obchodného vybavenia bude ovplyvnený predovšetkým spoločenským tlakom, požiadavkami obyvateľov na rozvoj komplexnej vybavenosti a tiež politikou veľkých obchodných spoločností a ich umiestňovaní sa na miestnom trhu. Tlak na úroveň ponuky vybavenosti obce určitým spôsobom bude pôsobiť na stabilizáciu a ďalší nárast obyvateľstva, aj na jeho zamestnanosť priamo v obci.

Stupeň občianskej vybavenosti by mal vytvoriť podmienky pre komfortný život obyvateľov, bez potreby cestovať do iných sídel za obchodnými produktmi a službami.

- **OV1** -menovite v územnej polohe v kontaktnej polohe k cetrálnej časti obce je riešená plocha občianskej vybavenosti prevažne na pozemkoch parcelné číslo 664/1, 2543. Je evidovaný zámer na výstavbu Domu Seniorov, s príslušným vybavením. V koncovej polohe lokality, s napojením na založenú obslužnú komunikáciu je možnosť alokovať zariadenia obchodu a služieb.
- **OV2** – v náväznosti na založenú funkciu OV vo forme Pizzerie Pod Orechom, sa navrhujú plochy pre umiestnenie základnej občianskej vybavenosti-obchody, služby
- **OV3** – v kontakte k areálu ZŠ Š. Závodníka je riešený plošný rozvoj areálu školy za účelom rozšírenia ponuky športovísk o výmere 1,06 ha

-nové súbory obchodno-obslužnej vybavenosti sú navrhnuté riešeniami v nových obytných zónach v príslušnej pešej dostupnosti s rozšírením o ponukové priestory pre služby podnikateľov.

SLUŽBY VEREJNÉ

- **TS**- v uzemnom pláne je riešená rozvojová plocha pre umiestnenie obecného zberného dvora. Zberný dvor je určený pre dočasné zhromažďovanie a krátkodobé ukladanie vybraných druhov vytriedeného odpadu. Navrhovaná lokalita sa nachádza v polohe pri ceste II/1970 (61 071) smerom na miestnu časť Chmelisko. Vyseparovaný odpad sa podľa druhu bude ukladať zodpovedajúcim spôsobom, do vhodných obalov, kontajnerov a určených uzatvorených skladov. V pravidelných intervaloch bude separovaný odpad odvážaný k cieľnému zhodnocovaniu. Zberný dvor bude oplotený plným bariérovým plotom, po obvode pozemku bude vysadená ochranná izolačná zeleň v kombinácii stromov a okrasných kríkov. Zberný dvor bude pripojený na potrebnú technickú infraštruktúru.

VEREJNÉ STRAVOVANIE

Navrhnuté je doplniť ponuku kvalitnej a atraktívnej vybavenosti verejného stravovania pre obyvateľov a dennú turisticko-rekreačnú návštevnosť.

-stravovacie zariadenia sú riešené v rámci:

- **SP1** –areálu športu v územnej polohe „Rovné“ doplnením vybavenosti areálu kúpaliska atraktívnym stravovacím zariadením s terasovým posedením ,

VEREJNÁ SPRÁVA A ADMINISTRATÍVA

Verejnú správu v súčasnosti predstavuje objekt Obecného úradu.

-administratíva je riešená v rámci areálov výroby s odpovedajúcimi nárokmi na parkovanie pre zamestnancov.

NÁVRH RIEŠENIA SOCIÁLNEJ VYBAVENOSTI

-návrhom špecifického pobytového zariadenia Seniorské centrum vymedzené:

- **OV1** -menovite v územnej polohe v kontaktnej polohe k cetrálnej časti obce je riešená plocha občianskej vybavenosti prevažne na pozemkoch parcelné číslo 664/1, 2543. Je evidovaný zámer na výstavbu Domu Seniorov, s príslušným vybavením. Kapacity zariadenia: 20 dvojlôžkových izieb, 4 jednolôžkové izby, ubytovaní seniori - 44
Riešená plocha funkcie sociálnej vybavenosti je o rozlohe 0,7 ha.
Okrajová časť riešenej plochy je vmedzená pre funkciu obchodno-obslužnej vybavenosti na výmere 0,7 ha.

2.7.3. Konceptia rozvoja cestovného ruchu a rekreácie

Jedným z ťažiskových programov riešenia územného plánu je vytvoriť podmienky pre rozvoj atraktívnej vybavenosti cestovného ruchu a rekreácie. Súbežne s ponukou rekreačno-športových aktivít s využitím prírodného potenciálu predhoria lesného masívu Strážovských vrchov.

v rámci zástavby obce Pružina :

- v ÚPN obce bude riešené využívanie potenciálu ľudových domov na pobytovú rekreáciu a tento trend bude zrejme pokračovať. So stanovením príslušných regulatívov a návrhom tvorby rodinných penziónov.

-podporiť a rozvinúť možnosti pre vidiecku turistiku a agroturistiku ako ponukový potenciál pre navrhovaný nárast návštevníkov a rekreatantov navrhovaných zón rekreácie:

- **R 1** –priestor Šimove vršky v atraktívnej polohe s výhľadom na údolie rieky Pružinky je riešený:
  - navrhujeme umiestniť príslušné vybavenie pre peších, turistov a cyklistov ako doplnkové vybavenie k objektu Rozhľadne v kontaktnej polohe ku ploche dopravy P1,; drobná architektúra, príp. informačný systém
  - rekreačno-športová vybavenosť (strelnica, lezecký park, atraktivity v prírodnom prostredí)
  - vyčlenený územný celok cca 1,0 ha
- **R 2** –v atraktívnej polohe, v prírodnom prostredí doliny na sútoku Strážovského potoka a jeho pravobrežného prítoku, je riešená plocha rekreácie vo forme campingu Predhorie
  - kapacita zariadenia:
Stanový tábor :12 pobytových jednotiek = 24 účastníkov
Autocamping: 10 pobytových jednotiek = 20 účastníkov
  - vyčlenený územný celok cca 1,5 ha
  - v kontaktnom priestore s hranicou CHKO Strážovské vrchy navrhujeme plochy športovísk , bez nárokov na výstavbu
- **R 3** - lokalita pre rekreáciu v časti Predhorie - vyčlenený územný celok cca 1,7 ha na zástavbu rekreačnými chatami na svahu so západnou expozíciou - vymedzenie lokality pre zástavbu „druhými bytmi“/chalupárska rekreácia.
  - vyčlenený územný celok cca 1,7 ha
  - navrhovaná kapacita- 17 domov – 68 lôžok v chalupárskom bývaní
- **R 4** – lokalita pre rekreáciu v časti Briestenné - vyčlenený územný celok cca 0,4 ha na zástavbu rekreačnými chatami na svahu s juhovýchodnou expozíciou - vymedzenie lokality pre zástavbu „druhými bytmi“ /chalupárska rekreácia.
  - navrhovaná kapacita- 4 domov –16 lôžok v chalupárskom bývaní
- **R 5** – lokalita pre rekreáciu v časti Briestenné - vyčlenený územný celok cca 0,45 ha na zástavbu rekreačnými chatami na svahu so juhovýchodnou expozíciou - vymedzenie lokality pre zástavbu „druhými bytmi“ /chalupárska rekreácia.
  - navrhovaná kapacita- 4 domov –16 lôžok v chalupárskom bývaní

Celkom cca 25 chat - cca 100 lôžok v chalupárskom bývaní

Poznámka : Štacionárne ubytovaní hostia sú chápaní ako prechodní obyvatelia obce, nakoľko v dennej prevádzke využívajú jej občiansko-rekreačnú vybavenosť, systémy dopravy a technickej infraštruktúry,

Zahradkárske osady

- **ZM 1** – lokalita pre rekreáciu v časti Briestenné - individuálne zahradkárčenie v územne vyčlenených záhradkárskych osadách, vymedzené územie o výmere 4,15 ha
- **ZM 2** – lokalita pre rekreáciu v časti Briestenné - - individuálne zahradkárčenie v územne vyčlenených záhradkárskych osadách, vymedzené územie o výmere

1,58 ha

- **ZM 3** – lokalita pre rekreáciu v časti Bristenné - - individuálne zahradkárčenie v územne vyčlenených záhradkárskych osadách, vymedzené územie o výmere 2,12 ha

V návrhu ÚPN Pružina je riešené dopravné prepojenie centier turizmu- stredísk Zimnej a letnej rekreácie : Pružina , Mojtín, Zliechov.

- usmerňovať rozvoj individuálnej rekreácie do vhodných územných celkov na chalupársku rekreáciu

- navrhnuté je nadviazať na rozvinutý systém regionálnych cyklotrás a návaznej športovo-oddychovej vybavenosti

- využitie disponibilných objektov a dvorných častí pôvodného bytového fondu, resp. hospodárskych častí v obci vhodnou stavebnou prestavbou na rekreačný krátkodobý, resp. chalupársky pobyt, atraktívne služby cestovného ruchu – občerstvenie, stravovanie, cukráreň, predaj suvenírov a pod.,

- kompletovaním vybavenosti pre návštevníkov obce a športovcov je vytvorenie zariadenia vybaveného miesta turizmu, oprava a servis bicyklov, zastávka miestnej cyklotrasy, predaj suvenírov, malá prevádzka- bufet.

2.7.4. Koncepcia rozvoja hospodárskej základne

Funkcia výroby má v prevádzke obce dlhodobú tradíciu hlavne v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva a remeselnej výroby.

V súčasnosti je evidovaná výrazná zmena, keď v primárnom sektore pracuje len 8,10 % obyvateľov obce, absolútnu prevahu má priemyselná výroba-t.j. sekundárny sektor s76,22% zamestnaných obyvateľov obce. Zamestnanosť obyvateľov v oblasti priemyslu je primárne realizovaná odchádzaním za prácou do okresných miest Považská Bystrica, Púchov, Ilava.

Funkcia výroby je v obci založená formou areálov výroby, územný plán rieši umiestňovať drobné prevádzky výroby a výrobných služieb v rámci zón bývania a občianskej vybavenosti, s regulatívom –umiestňovať je možné len nerušivé prevádzky.

POLNOHOSPODÁRSKA VÝROBA

Poľnohospodárska výroba je realizovaná v kontakte zastavaného územia obce formou rozsiahlych pasienkov. V blízkosti zastavaného územia obce obrábajú pôdu drobnopodstatelia- obyvatelia obce pre svoju vlastnú poľnohospodársku spotrebnú potrebu. Zastúpenie druhov poľnohospodárskej pôdy:

Poľnohospodárska pôda je v riešenom území Pružina je o výmere 726,8555 ha, ktorá sa skladá z nasledovných druhov pozemkov: orná pôda, záhrady, ovocné sady a trvalé trávne porasty. Nepoľnohospodárska pôda je o výmere 3 316,1513 ha (lesné pozemky, vodné plochy, zastavané plochy a nádvorcia, ostané plochy).

Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v riešenom území

K.ú.	Poľnohospodárska pôda (ha)				Nepoľnohospodárska pôda (ha)					
	Orná pôda	Ovocné sady a záhrady	TTP	Poľnohosp. pôda	1. esná Pôda	L	Vodná plocha	Zastavané pl. a nádvorcia	Ostatná plocha	Spolu
Bristenné	7,2652	2,7123	39,0353	49,0128	189,3413		0,4887	6,1164	3,03963	198,9857
Pružina	151,3574	31,3599	495,1254	677,8427	2960,4206		8,0151	110,6043	38,1256	3117,1656
Spolu	158,6226	34,0722	534,1607	726,8555	3149,7620		8,5038	116,7207	41,1649	3316,1513

Zdroj: www.katasterportal.sk (jún 2015)

Návrh ÚPN rieši v oblasti poľnohospodárskej výroby :

- **V1** – v samostatnej územnej polohe , v nástupnom priestore miestnej časti Chmelisko

sa navrhuje areál Zvernica/Obory na poľnohospodárskej pôde o výmere 4,5 ha, určenej na chov lesnej zveri- muflóny, daniele, atď.

Predmetná Zvernica bude učená aj ako predmet rekreačnej návštevnosti, s určitou pridanou hodnotou – Minizoo.

Priestor vymedzený pre chov zahŕňa aj lesík Hájik o výmere 2,4 ha.

- **V2** – v náväznosti na centrálny priestor miestnej časti Chmelisko je evidovaný zámer na založenie ovocného sadu na výmere 1 ha, bez nároku na odňatie poľnohospodárskej pôdy.
- **V3** – v priestore bývalého poľnohospodárskeho dvora v miestnej časti Predhorie, v koncovej polohe, v priestore v kontakte lesného masívu je navrhovaný areál na revitalizáciu a využitie územia pre účely Agroareálu- s chovom koní, príp. na lesnú pedagogiku...na výmere 1,2ha

- je navrhované ucelené riešenie plôch izolačnej vegetácie podniku Farma Pružina Salaš Pružina zo severozápadnej strany, súbežne celkového architektonického riešenia zodpovedajúcich prevádzkových a nástupných priestorov.

LESNÉ HOSPODÁRSTVO

V území obce Pružina sú evidované lesné pozemky so súvislými lesnými porastmi na výmere cca 3 150 ha, t.j. 78,05%, čo tvorí takmer 4/5 z celkovej výmery katastra. Z toho vyplýva, že ide o územie katastra s veľkým zalesnením. Lesy sú tvorené súvislými lesnými komplexmi.

Rozhodnutím Krajského lesného úradu v Trenčíne zo dňa 18.7.2011 bol podľa § 39 ods. 3 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov určený Lesný celok Beluša s výmerou 8 287,49 ha lesných pozemkov ako časť lesov pre ktorú bude vypracovaný program starostlivosti o lesy na obdobie rokov 2013 – 2022. Hranice lesného celku sú v hraniciach Lesného hospodárskeho celku Beluša. Patria sem katastrálne územia: Beluša, Bristenné, Čelkova Lehota, Dolné Kočkovce, Dolný Lieskov, Dolný Moštenec, Ďurd'ové, Horné Kočkovce, Horný Lieskov, Sverepec, Trstie, Visolaje, Zliechov.

V riešenom území na lesných pozemkoch hospodári:

- Lesné pozemkové spoločenstvo „Čierny vrch“ Pružina, hospodári na lesných pozemkoch a trvalých trávnych pozemkoch v k. ú. Pružina na celkovej výmere 202,3757 ha.
- Urbárska obce, pozemkové spoločenstvo Pružina, k.ú. Pružina, na lesných pozemkoch a trvalých trávnych pozemkoch na celkovej výmere 558,7725 ha.

V rámci zásad, stanovených v záväznom dokumente ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja Zmeny a Doplnky č.2 :

-je podporované zachovanie a posilňovanie pôvodných ekosystémov regiónu a podporovanie návratu autochónnych drevín

-v ÚPN podporovať revitalizáciu biokoridorových drevín pozdĺž tokov riek – zakladanie a dopĺňovanie brehových porastov pôvodnými drevinami. Uprednostniť revitalizáciu regionálnych biokoridorov.

-je riešené kompozičné zapojenie obce do charakteristického krajinného obrazu podhoria Strážovských vrchov s bohatým komplexom lesov

-lesný pôdny fond je definovaný ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj obce.

PRÍMYSELNÁ, KOMUNÁLNA A REMESELNÁ VÝROBA, SKLADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Priemyselná výroba v obci má založenú dlhodobú tradíciu. Rozšírené boli remeslá – stolárstvo, výroba kuchynského riadu z dreva, spracovanie ľanu, konopí a vlny. Špecifickým ľudovým zamestnaním bola výroba sviečok, ďalej výroba šindľov, krosien, kováčstvo a podkováčstvo s výrobou zvoncov pre dobytok. Menšie zastúpenie mali remeslá ako sitárstvo, ševcovstvo, súkenníctvo, tkanie plátna, výšivkárstvo a iné. Dostupným stavebným materiálom bolo drevo-významným remeslom bolo tesárstvo, staviteľstvo a stavba pecí.

V súčasnosti prevažuje zamestnanosť v sekundárnom sektore s 76,22% zamestnaných obyvateľov obce. Drobná komunálna a remeselná výroba je prevádzkovaná v samostatných, prevažne v prenajatých objektoch, alebo v prístavbách k rodinným domom. V obci nie je toho času evidovaný samostatný podnik/areál priemyselnej výroby.

Návrh územného plánu predpokladá, že obec Pružina sa bude v budúcom období rozvíjať s posilnením hospodárskej základne – vytvorením územných podmienok pre rozvoj cestovného ruchu, služieb, priemyselnej výroby a tvorbou podmienok pre drobnú komunálnu a remeselnú výrobu.

V návrhu ÚPN obce Pružina nové zariadenia komunálnej a remeselnej výroby umiestňovať v nových lokalitách na bývanie s činnosťami, ktoré nie sú v kolízii s okolitou zástavbou rodinného bývania.

NERASTNÉ SUROVINY

V katastrálnom území Pružina sa nachádzajú ložiská rašeliny, ktorá sa v zmysle banského zákona nepovažuje za nerast.

Evidované výhradné ložiská s určeným CHLU (3)

(Podľa ŠGÚDŠ):

- č. 826 – Mojťín I, vápenec ostatný (časť územia v k.ú. Pružina, časť v k.ú. Mojťín)
- č. 827 – Pružina, vápenec ostatný
- č. 828 – Pružina I, vápenec ostatný

V súčasnosti sa tieto chránené ložiskové územia nevyužívajú.

V predmetnom území sú evidované zosuvné územia vo forme aktívnych, potencionálnych a stabilizovných svahových deformácií. Sú vymedzené ako územia vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa § 12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Graficky sú tieto skutočnosti vyjadrené vo výkresoch č. 2,3.

2.8. Vymedzenie zastavaného územia obce

Súčasné zastavané územie obce bolo vymedzené v obci Pružina a v miestnej časti Bristenné k 1.1.1990.

Navrhnuté rozšírenie zastavaného územia obce (ZU) v častiach súčasnej a navrhovanej zástavby je vymedzené:

vo väzbe na zastavané územie:

(obec Pružina-miestna časť Chmelisko)

- v západnej časti sídla, prístupné po ceste II/1970 (61 071) sa navrhuje hranica zastavaného územia (ďalej ZÚ) po hranici navrhovanej zóny bývania
- v stredovej polohe miestnej časti sa riešená hranica ZÚ napája na jestvujúcu hranicu ZU
- v západnej koncovej polohe m.č. Chmelisko prebieha navrhovaná ZÚ po obvode navrhovanej zástavby
- pri vstupe do m.č. Chmelisko je riešená plocha Zvernice a plocha rekreácie, oba priestory sú ohraničené líniou navrhovanej ZÚ, ktorá sa naája najestvujúcu hranicu ZÚ

vo väzbe na zastavané územie:

(obec Pružina)

- v lokalite Kalina prebieha hranica navrhovaného ZÚ po hranici novej zástavby
- v pokračovaní k riešenej lokalite OV1 prebieha navrhovaná hranica po hraniciach pozemkov až k jestvujúcej hranici ZÚ
- v stredovej polohe obce, na západnej strane hlavnej dopravnej osi sídla, sa navrhuje rozšírenie ZÚ po hranici navrhovanej zástavby lokality BR2
- v pokračovaní na miestnu časť Prehorie je línia novej ZÚ vedená po hranici pozemkov novej zóny športu SP1

- v koncovej polohe miestnej časti Predhorie, v južnej časti sa navrhuje rozšírenie hranice ZÚ o plochu campingu SP2
- v kontaktnej polohe k zariadeniu hotel Predhorie sa navrhuje rozšírenie ZÚ o plochy rekreácie, športu a OV, na jestvujúcu hranicu ZÚ sa napojí navrhovaná ZÚ v bode pri zariadení Pod Orechom
- v lokalite Svetlince ,v Priedhorí sa navrhuje viesť líniu novej ZÚ po hranici navrhovanej zóny bývania
- v centrálnej časti obce, pri areáli základnej školy je návrh na rozšírenie riešený po hranici navrhovanej zóny OV3, BR5, napája sa na jestvujúcu hranicu ZÚ
- v severnej časti zastavaného územia je riešená lokalita na bývanie , v území sa navrhuje viesť novú hranicu ZÚ po obvode novej zóny

vo väzbe na zastavané územie:

(obec Pružina-miestna časť Bristenné)

-vo východnej časti sídla, v m.č. Bristenné sú navrhované zóny rekreácie, po obvode predmetných zón bude vedená navrhovaná hranica zastavaného územia

Rozvojové hranice zastavaného územia obce a smostatne urbanizovaných lokalít sú zakreslené vo výkresoch č. 2,3,4,5,6.

2.9. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

2.9.1 Vymedzenie ochranných pásiem

V územnom pláne sú premietnuté záväzné ochranné pásma dopravy, technickej infraštruktúry, občianskej vybavenosti, výroby, poľnohospodárstva, ochrany prírody :

- doprava cestná
  - cesty III. triedy č. 1947 (61050),
  - cesty III.triedy č. 1971 (61 071),
  - s príslušnými ochrannými pásmami
  - 20 m od osi vozovky mimo zastavaného územia
- energetika-elektrická energia vedenia a trafostanice

V zmysle Zákona č. 251/2012 boli na ochranu elektroenergetických zariadení zriadené ochranné pásma.

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča.

Vzdialenosť obidvoch rovín od krajných vodičov je pri napätí:

  - od 1 kV do 35 kV vrátane
    1. pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m,
    2. pre vodiče so základnou izoláciou 4m; v súvislých lesných priesekoch 2 m,
    3. pre zavesené káblové vedenie 1 m,
  - od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m,
  - od 110 kV do 220 kV vrátane 20 m,
  - od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m,
  - nad 400 kV 35 m.
  - Ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu.
  - Ochranné pásmo stožiarovej trafostanice z vysokého na nízke napätie (22/0,4 kV) je vymedzené vzdialenosťou 10 m od konštrukcie stožiarovej trafostanice.
  - trafostanica s vnútorným vyhotovením - ochranné pásmo je vymedzené obostavanou hranicou objektu, pričom musí byť zabezpečený prístup do stanice na výmenu technologických zariadení.

- stanice vonkajšieho prevedenia s napätím do 110 kV - ochranné pásmo je 10m od hranice objektu elektrickej stanice.
- v ochrannom pásme sú v rozsahu, stanovenom prevádzkovými predpismi zakázané alebo obmedzené stavby, zariadenia, úpravy povrchu, porasty a činnosti, ktoré by ohrozovali energetické dielo a jeho plynulú a bezpečnú prevádzku
- energetika- zemný plyn
  - stredotlaký plynovod STL do 100 kPa, obojstranné ochranné pásmo 10m v nezastavanom území
  - miestne STL plynovody - ochranné pásmo 2m,
  - ostatné plynové zariadenia nemajú ochranné pásmo,
- vodné hospodárstvo
  - vodné zdroje – I. pásmo hygienickej ochrany podľa určenia s oplotením
  - vodné zdroje – II.pásmo hygienickej ochrany podľa určenia
  - vodojem - ochranné pásmo v okruhu 50m
- V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. (Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 rešpektovať ochranné pásmo pozdĺž vodohospodársky významného toku Pružinka a Strážovský potok, vodný tok Biely potok ako ľavostranný prítok Strážovského potoka a väčšina bezmenných prítokov.
  - v šírke 8 m od brehovej čiary pre vodohospodársky významný tok
  - 4 m od brehovej čiary obojstranne pre menšie vodné toky
  - v ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacim vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí,
  - je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.
- cintorín
  - ochranné pásmo 50 m od oplotenia areálu (platné od účinnosti zákona č.470/2005 Z.z. o pohrebníctve na nové plochy),
- pásmo hygienickej ochrany hospodárskeho dvora živočíšnej výroby
  - pre živočíšnu výrobu v areáli Farma Pružina Salaš Pružina, kde je chov hospodárskych zvierat, je stanovené pásmo hygienickej ochrany PHO 200m.
  - pre navrhovanú Zvernicu-Chmelisko s výbehom zveri, je stanovené ochranné pásmo 100 m od oplotenia
- poľnohospodárska pôda
  - ochrana poľnohospodárskej pôdy v súlade s §12 zákona č.220/2004 v znení neskorších predpisov,
- lesná pôda
  - ochranné pásmo tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme sa vyžaduje záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva (§10 zákona č.326/2005 Z.z. o lesoch),

2.9.2. Vymedzenie chránených území

Takmer celé katastrálne územie obce Pružina je v 1. stupni ochrany prírody. Na území katastra sú vyhlásené územia ochrany prírody a krajiny:

Na území katastra je vyhlásené

- **chránené územie** :

- **CHKO Strážovské vrchy** –celková výmera je 30 979 , druhý stupeň ochrany.

- **chránené územie** :

- **NPR Strážov** (ev. č. 432), rok vyhlásenia 1981, stupeň ochrany 5
Výmera: 480,01 ha

- **PP Babirátko** (ev. č. 1161),
- **PP Bristenské skaly** (ev. č. 780),
Výmera: 6,83 ha
- **PP Pružinská Dúrna jaskyňa** (ev. č. 1176),

Ochrana prírody v zmysle medzinárodných dohovorov:

- **ramsarské lokality**

Na území obce Pružina sa Ramsarská lokalita nenachádza.

- **mokrade**

Na území obce Pružina sa nenachádzajú mokrade národného, regionálneho a lokálneho významu podľa nadradenej územnoplánovacej dokumentácie (ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja)

Ochrana drevín (v zmysle zákona 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (§ 49, chránené stromy).

- Pružinské stromy (ev. č. S 435):
  - javor horský (*Acer pseudoplatanus L.*),
  - 2 ks lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos Scop.*),

Navrhované územia európskeho významu NATURA 2000 :

- **územie európskeho významu:**
SKUEV0256 Strážovské vrchy
SKCHVU028 Strážovské vrchy

Chránené územia spadajú pod útvary štátnej ochrany prírody (ŠOP) SR- Chránená krajinná oblasť (CHKO) Strážovské vrchy. Pre chránené územia európskeho významu sú stanovené príslušné ochranné opatrenia.

2.10. Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami

2.10.1. Návrh na riešenie záujmov obrany štátu a civilnej ochrany

Záujmy civilnej ochrany riešiť v zmysle §4 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany.

V predmetnom území obce Pružina je potrebné rešpektovať všeobecné zásady protipovodňovej ochrany.

- v záujme zabezpečenia územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.
- potenciálnu protipovodňovú ochranu navrhovaných rozvojových lokalít si musí investor zabezpečiť na vlastné náklady, spolu s príslušnou projektovou dokumentáciou. Protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov.

2.10.2. Návrh riešenia záujmov požiarnej ochrany

Požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany je potrebné riešiť v súlade s Vyhláškou Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na požiarnu bezpečnosť pri výstavbe a užívaní stavieb – číslo 94/2004 Z. z.. Základná technická norma, ktorá rieši požiarnu bezpečnosť stavieb je STN 92 0201 časť 1-4 Požiarne bezpečnosť stavieb – Spoločné ustanovenia.

A pri zmene funkčného využívania územia s predpismi platnými v čase realizácie jednotlivých stavieb.

Priestorová štruktúra a dimenzie komunikácií navrhované v územnom pláne musia zabezpečiť dobrú dostupnosť pre zásahové vozidlá požiarnej ochrany. Na protipožiarne

zásah treba zriadiť prístupovú spevnenú cestu k objektom. Parametre tejto komunikácie musia vyhovieť aj pre prístup požiarnej techniky (šírka najmenej 3,5 m a únosnosť na zaťaženie jednou nápravou vozidla musí byť najmenej 80 kN). Pri stavbách vyšších ako 9 metrov má byť zriadená aj nástupná plocha s napojením na prístupovú cestu. Ak stavba vyžaduje, treba zriadiť aj ďalšie protipožiarne zariadenie do objektu.

Zásobovanie navrhovaných rozvojových plôch požiarou vodou sa navrhuje riešiť z miestnej vodovodnej siete-novovybudovaných uličných rozvodov, vybavených požiarными hydrantmi.

2.10.3. Návrh riešenia ochrany pred povodňami

Obec Pružina má svažité terén. Odtokové možnosti povrchových vôd sú dané umiestnením recipientov.

- Katastrom obce preteká vodohospodársky významný tok Pružinka a Strážovský potok, vodný tok Biely potok ako ľavostranný prítok Strážovského potoka a väčšina bezmenných prítokov. Vodný tok Zakopčianka, dva bezmenné pravostranné a jeden ľavostranný prítok Pružinky (č. 2856, 2857, 2860) sú v správe Lesy SR, š.p. Banská Bystrica. Bezmenné prítoky v pramennej časti Strážovského potoka (č. 2835, 2837, 2839) sú v súčasnosti bez správcu.

Pružinka je horská rieka, ktorá ako hlavný recipient spolu so svojimi prítokmi odvádza povrchové vody z časti severozápadných Strážovských vrchov. V obci Pružina bola riečka s charakterom malého potoka upravená vo viacerých úsekoch, vo vyššie ležiacich častiach medzi obcou a osadou Bristenné i v tejto osade nebol tok upravený. Strážovský potok je významný z hľadiska vodných zdrojov, ktoré sa tu náchádzajú. Tok tvorí prirodzené koryto so stabilizáciou dna drevenými prahmi.

V zmysle vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 zo dňa 25.5.2005, ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných tokov a vodárenských vodných tokov boli vodné toky pružinka a Strážovský potok zaradené medzi vodohospodársky významné toky.

- v záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami (§20).
- vlastnú výstavbu situovať nad hladinu Q₁₀₀ –ročnej veľkej vody, mimo inundačné územie(súvislá zástavba, významné líniové stavby a objekty) a Q₅₀ –ročnej veľkej vody (súvislá chatová zástavba), /predmetné lokality **R2,ZM3,SP1,R4,R5,BR1,BR3,BR6**
- protipovodňovú ochranu si musí investor zabezpečiť na vlastné náklady,spolu s príslušnou projektovou dokumentáciou,ktorú je požadované odsúhlasiť s SVP, Piešťany
- navrhovaná protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť nižšie položené úseky vodných tokov

-v ÚPN sú stanovené tieto zásady:

- rešpektovať prirodzené meandrovanie vodných tokov
- dodržiavať opatrenia na spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia
- realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území z dôvodu novej výstavby formou týchto opatrení -retencia dažďovej vody
  - infiltrácia dažďových vôd
- podporovať nové postupy na vsakovanie dažďovej vody do územia
- obmedziť vypúšťanie dažďových vôd do vodných tokov
- v rámci požiadavky vytvárať protipovodňové opatrenia na ochranu intravilánu sídla je v návrhu ÚPN riešené : úpravy brehov toku bezmenného prítoku Pružinky v kontakte k lokalite SP1, ľavobrežného prítoku Pružinky v priestore Majtánske Hony
  - formou spevnenia koryta toku a súbežne aj redukciou brehového porastu v určenom území –vyjadrené graficky vo výkrese č. 2,3,3.

- požaduje sa osadzovať stavby na území s trvalo zvýšenou hladinou podzemných vôd s úrovňou terénu min 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov.

2.11. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov ÚSES a ekostabilizačných opatrení

2.11.1. Ochrana prírody

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny sú pre katastrálne územie obce v platnosti opatrenia vyplývajúce zo zákona č. 543/2002 Z.z., ktorý definuje ochranu prírody ako predchádzanie a obmedzovanie zásahov, ktoré ohrozujú, poškodzujú alebo ničia podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znižujú ekologickú stabilitu ako aj odstraňovanie následkov týchto zásahov. Takmer celé územie obce Pružina je v 1. stupni ochrany prírody, v ktorom sa uplatňuje všeobecná ochrana prírody a krajiny.

Na území katastra je vyhlásené

- chránené územie :

- **CHKO Strážovské vrchy** –CHKO Strážovské vrchy bola vyhlásená vyhláškou Ministerstva kultúry SSR č. 14/ 1989 Zb. o chránenej krajinej oblasti Strážovské vrchy v znení zákona č. 287/ 1994 Z. z., jej celková výmera je 30 979 ha. Podľa zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny platí na území chránenej krajinej oblasti druhý stupeň ochrany.

- chránené územie :

- **NPR Strážov** (ev. č. 432), rok vyhlásenia 1981, stupeň ochrany 5
Výmera: 480,01 ha
Ochrana zachovalých lesných spoločenstiev, ojedinelých druhov rastlín a živočíchov, geomorfologických foriem a celkového krajinného rázu najvyšších polôh Strážovských vrchov na vedecko-výskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele. Podľa § 17 ods. 7 zákona o ochrane prírody a krajiny je vymedzené ochranné pásmo NPR vo vzdialenosti 100 m od hranice a platí v ňom tretí stupeň ochrany podľa § 14 citovaného zákona.
- **PP Babirátka** (ev. č. 1161), vyhlásená v roku 1994, posledná novelizácia v roku 2009
Katastrálne územie: Pružina
Nachádza sa vo výške 415 m n. m.. Vchod do nej je v doline Radotiná (obec Pružina) Jej dĺžka je 19 m. Jej vznik sa pripisuje erózii a rozpúšťaniu vápencov podzemnými vodami pred 300 000 rokmi.
- **PP Bristenské skaly** (ev. č.780), rok vyhlásenia 1992, stupeň ochrany 4
Výmera: 6,83 ha
Katastrálne územie: Bristenné
Územie predstavuje morfológicky hodnotný súbor skalných útvarov v bazálnych karbonátových zlepenkoch a brekciach vnútrokarpatského palogénu zachovaný v južnej časti Domanižskej kotliny. Skalné útvary sú zvetrané do skal. veží, okien, homolí a pod.
Pre toto vymedzené územie platí ochranné pásmo vo vzdialenosti 60m von od hranice.
- **PP Pružinská Dúrna jaskyňa** (ev. č. 1176), rok vyhlásenia 1994, rok novelizácie 2009
Katastrálne územie: Pružina Patrí k najstarším známym jaskyniam na Slovensku. vznikla pred viac ako 10 miliónmi rokov v druhohorných vápencoch pôsobením podzemného vodného toku. Vchod do jaskyne sa nachádza v nadmorskej výške 590 m vo svahu Čierneho vrchu pri Priedhorí nad dolinou Rečica. Jaskyňa meria okolo 300 m a jej hlavnú časť tvorí priestraná stúpajúca chodba miestami široká 15 – 20 m

s výškou až 5 m. V zadnej časti chodby, ktorá je ukončená závalom, sú mohutné kvapľové stalagmity a stalagnáty, steny jaskyne pokrývajú sintrové náteky a útvary rozličných podôb.

Ochrana prírody v zmysle medzinárodných dohovorov:

- **ramsarské lokality**

Na území obce Pružina sa Ramsarská lokalita nenachádza.

- **mokrade**

Na území obce Pružina sa nenachádzajú mokrade národného, regionálneho a lokálneho významu podľa nadradenej územnoplánovacej dokumentácie (ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja)

- **Ochrana drevín**

V riešenom území, v katastrálnom území Pružina sú evidované v štátnom zozname chránených stromov Pružinské stromy (ev. č. S 435) - javor horský (*Acer pseudoplatanus L.*), 2 ks lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos Scop.*), v zmysle zákona 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (§ 49, chránené stromy).

Navrhované územia európskeho významu NATURA 2000 :

Do riešeného územia k. ú. Briestenné a k. ú. Pružina zasahuje jedno územie európskeho významu a jedno chránené vtáčie územie.

SKUEV0256 Strážovské vrchy

Výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004 bol vydaný národný zoznam území európskeho významu. Patrí sem navrhované územie SKUEV0256 Strážovské vrchy, ktoré zasahuje do okresov Bytča, Ilava, Považská Bystrica, Prievidza a Žilina má celkovú výmeru 29 972,99 ha.

V riešenom území je evidované na nasledovných parcelách:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Briestenné

Parcely: 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186

Katastrálne územie: Pružina

Parcely: 2195, 2196, 2598/2, 2599/1, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 2681, 2682/1, 2682/2, 2683/1, 2683/2, 2683/3, 2684, 2685, 2686, 2687, 2688, 2689/1, 2689/2, 2690, 2691, 2692, 2693, 2694, 2695, 2711, 2712, 2713, 2714, 2715/1, 2715/2, 2716, 2717, 2718, 2719, 2720, 2721, 2722/1, 2722/2, 2723, 2724/1, 2724/2, 2725, 2726/1, 2726/2, 2727/1, 2727/2, 2727/3, 2728, 2729, 2730, 2731, 2732, 2742, 2743, 2744, 2745, 2746, 2747, 2748, 2749, 2750, 2751, 2752, 2753, 2754/0/1, 2755, 2762, 2763, 2764, 2765, 2766, 2767, 2768, 2769, 2770, 2785, 2786, 2787, 2788, 2789, 2790, 2795, 2796, 2797, 2798, 2799, 2800, 2801, 2802, 2803, 2804, 2805, 2806, 2807, 2808, 2809, 2810, 2811, 2812, 2813, 2814, 2815, 2816, 2817, 2818, 2819, 2820, 2821, 2822, 2823, 2824, 2825, 2826, 2827, 2828, 2829, 2830, 2831, 2832, 2833, 2834, 2835, 2836, 2837, 2838, 2839, 2840, 2852, 2860, 2861, 2862/1, 2862/2, 2862/3, 2863, 2864, 2865, 2866, 2867, 2868, 2869, 2870, 2871, 2872, 2873, 2874, 2875, 2876, 2877, 2878, 2879, 2880, 2881, 2882, 2883, 2884, 2885, 2886, 2887/1, 2887/2, 2888, 2889, 2890, 2891, 2892, 2893, 2894, 2895, 2896, 2897, 2898, 2899, 2900, 2901, 2902/1/1, 2902/1/2, 2902/2, 2902/3, 2903, 2904, 2905, 2908, 2914, 2915/1, 2915/2, 2916, 2917, 2918

Stupeň ochrany: 5

Katastrálne územie: Pružina

Parcely: 2733/1, 2733/2, 2734, 2735, 2736, 2737, 2738, 2739, 2740, 2741, 2754/0/2, 2756, 2757, 2758, 2759, 2760/1, 2760/2, 2761

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu:

- Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130),
- Vápnomilné bukové lesy (9150),
- Javorovo-bukové horské lesy (9140),
- Lipovo-javorové sutinové lesy (9180),
- Teplomilné panónske dubové lesy (91H0),
- Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0),
- Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0),
- Kyslomilné bukové lesy (9110),
- Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210),
- Dealpínske travinnobylinné porasty (6190),
- Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (dôležité stanovišťa vstavačovitých) (6210),
- Porasty borievky obyčajnej (5130),
- Nížinné a podhorské kosné lúky (6510),
- Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430),
- Penovcové prameniská (7220),
- Slatiny s vysokým obsahom báz (7230),
- Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa (8160),
- Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty (6170),
- Nesprístupnené jaskynné útvary (8310),
- Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu *Alyso-Sedion albi* (6110),

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: črievičník papučkový (*Cypripedium calceolus*), poniklec prostredný (*Pulsatilla subslavica*), prilbica tuhá moravská (*Aconitum firmum subsp. moravicum*), klinček lesklý (*Dianthus nitidus*), pimprlík močiarny (*Vertigo geyeri*), ohniváčik veľký (*Lycaena dispar*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), plocháč červený (*Cucujus cinnaberinus*), pimprlík mokradný (*Vertigo angustior*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), netopier ostrouchý (*Myotis blythi*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), vydra riečna (*Lutra lutra*), vlk dravý (*Canis lupus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*) a podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*).

SKCHVU028 Strážovské vrchy

Chránené vtáčie územie Strážovské vrchy bolo vyhlásené Vyhláškou MŽP SR č. 434/2009 zo 17. septembra 2009. Zasahuje do okresov Bánovce nad Bebravou, Bytča, Ilava, Považská Bystrica, Prievidza, Púchov, Trenčín a Žilina a má výmeru 58 673,08 ha.

Zoznam parciel chráneného vtáčieho územia v riešenom území:

Katastrálne územie Bristenné

180, 181, 182, 183, 184, 185, 186

Katastrálne územie Pružina

2195/1, 2195/2, 2195/3, 2196/1, 2196/2, 2598/1 časť, 2598/2, 2599/1, 2608, 2611, 2612/1, 2612/2, 2628/1 časť, 2628/2 časť, 2630/1, 2630/2, 2630/3, 2631, 2632/1, 2632/2, 2632/3, 2633/1, 2633/2, 2635, 2636, 2637/1, 2637/2, 2638/1, 2638/2, 2638/3, 2639, 2640/1, 2640/2, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663/1, 2663/2, 2664, 2665, 2666/1, 2666/2, 2666/3, 2667, 2668/1, 2668/2, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673/1, 2673/2, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 2681, 2682/1, 2682/2, 2683/1, 2683/2, 2683/3, 2684, 2685, 2686, 2687, 2688, 2689/1, 2689/2, 2690, 2691, 2692, 2693, 2694, 2695, 2711, 2712, 2713, 2714, 2715/1, 2715/2, 2716, 2717, 2718, 2719, 2720, 2721, 2722/1, 2722/2, 2725, 2726/1,

2726/2, 2727/1, 2727/2, 2727/3, 2728, 2729, 2730, 2731, 2732, 2733/1, 2733/2, 2734, 2735, 2736, 2737, 2738, 2739, 2740, 2741, 2742, 2743, 2744, 2745, 2746, 2747, 2748, 2749, 2750, 2751, 2752, 2753, 2754/0/1, 2754/0/2, 2755, 2756, 2757, 2758, 2759, 2760/1, 2760/2, 2761, 2762, 2763, 2764, 2765, 2766, 2767, 2768, 2769, 2770, 2785 časť, 2786, 2787, 2788, 2789, 2790, 2795, 2796, 2797, 2798, 2799, 2800, 2801, 2802, 2803, 2804, 2805, 2806, 2807, 2808, 2809, 2810, 2811, 2812, 2813, 2814, 2815, 2816/1, 2816/2, 2816/3, 2817, 2818, 2819, 2820/1, 2820/2, 2820/3, 2820/4, 2821, 2822, 2823, 2824, 2825, 2826, 2827, 2828, 2829, 2830, 2831, 2832, 2833, 2834, 2835, 2836, 2837, 2838/1, 2838/2, 2839, 2840, 2852, 2860, 2861, 2862/1, 2862/2, 2862/3, 2863, 2864/1, 2864/2, 2864/3, 2864/4, 2865, 2866, 2867, 2868, 2869, 2870, 2871, 2872, 2873/1, 2873/2, 2874, 2875, 2876, 2877, 2878/1, 2878/2, 2879/1, 2879/2, 2880/1, 2880/2, 2881, 2882, 2883, 2884, 2885/1, 2885/2, 2886/1, 2886/2, 2886/3, 2886/4, 2887/1, 2887/2, 2888, 2889, 2890, 2891, 2892, 2893, 2894, 2895, 2896, 2897, 2898, 2899, 2900, 2901, 2902/1/1, 2902/1/2, 2902/2, 2902/3, 2903, 2904, 2905, 2914, 2915/1, 2915/2, 2916, 2917, 2918

Podľa § 1 ods. 1 Vyhlasuje sa Chránené vtáčie územie Strážovské vrchy (ďalej len „chránené vtáčie územie“) na účel za

- bezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov sokola sťahovavého, výra skalného, žlny sivej, orla skalného, bociana čierneho, včelára lesného, tetra hluháňa, kuvika kapcavého, lelka lesného, chriašteľa poľného, ďatľa čierneho, ďatľa bielochrbtého, jariabka hôrneho, penice jarabej, ďatľa prostredného, muchárika červenohrdlého, muchárika bielokrkeho, strakoša červenochrbtého, strakoša sivého, prepelice poľnej, krutihlava hnedého, prhlaviara čiernohlavého, hrdličky poľnej, žltochvosta lesného a muchára sivého a zabezpečenie podmienok na ich prežitia a rozmnožovania.

Podľa §2

(1) Za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia, sa považuje:

a) vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda orla skalného, sokola sťahovavého, bociana čierneho, včelára lesného, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,

b) mechanizované kosenie trvalých trávnych porastov a porastov ďatelinovín iným spôsobom, ako od stredu do okrajov od 1. mája do 30. júna,

c) realizovanie rekultivácie kameňolomu, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia.

(2) Za zakázané činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia, sa považuje:

a) uskutočňovanie horolezeckých výstupov alebo skalolezeckých výstupov od 1. marca do 30. júna v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2,

b) uskutočňovanie športových, turistických a iných verejnosti prístupných aktivít a podujatí od 1. marca do 30. júna v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 3,

c) budovanie turistických chodníkov, cyklotrás alebo táborísk od 1. marca do 30. júna v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 3.

Chránené územia spadajú pod útvary Štátnej ochrany prírody (ŠOP) SR- Chránená krajinná oblasť (CHKO) Kysuce vyhlásenej v roku 1984. Pre chránené územia európskeho významu sú stanovené príslušné ochranné opatrenia.

Navrhované prvky :

Vodný tok – ľavobrežný prítok Pružinky v lokalite „Majtánske hony“ -Mbk I.

- v koncovej polohe zástavby sídla, popri účelovej ceste smerom do extravilánu

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny hodnotné prírodné prvky s navrhovanými úpravami:

- podpora prirodzeného prostredia rozmanitej fauny a flóry
  - zapojenie okolia vodného toku ako funkčného prvku miestneho ÚSES
- využitie líniovej zelene pre vhodné členenie územia, tvoriace izolačnú zeleň medzi pasienkami, trvalými trávnatými porastmi a obytnou štruktúrou

2.11.2. Ochrana prírody a tvorba krajiny

Časť riešeného územia obce Pružina patrí do územia chránenej krajinej oblasti (CHKO) Strážovské vrchy – veľkoplošné chránené územie. **CHKO Strážovské vrchy** bola vyhlásená vyhláškou Ministerstva kultúry SSR č. 14/ 1989 Zb. o chránenej krajinej oblasti Strážovské vrchy v znení zákona NR SR č. 287/ 1994 Z. z., jej celková výmera je 30 979 ha. Podľa zákona NR SR č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny platí na území chránenej krajinej oblasti druhý stupeň ochrany.

Chránená krajinná oblasť Strážovské vrchy sa nachádza na strednom Slovensku a viaže sa na dva orografické celky, Strážovské vrchy a Súľovské vrchy.

Pestrú a zložitú geologickú stavbu predstavuje zastúpenie viacerých subtatranských príkrovov (manínsky, krížňanský, chočský, strážovský), v dôsledku čoho na území vystupujú najmä vápence a dolomit. Odrazom zložitého geologického i geomorfologického vývoja územia je i jeho riečna sieť a množstvo prameňov. Strážovské vrchy sa vyznačujú vynikajúcou kvalitou podzemných vôd, čoho výsledkom bolo ich vyhlásenie za chránenú vodohospodársku oblasť.

Prevládajúcimi, prirodzene rozšírenými lesnými spoločenstvami sú bučiny. Vo vyšších polohách prevládajú jedľovobukové spoločenstvá s vyšším zastúpením ihličnatých drevín. Rastlinstvo územia sa vyznačuje bohatou a pestrou vápencovou flórou so zastúpením náročných teplomilných i horských a vysokohorských druhov

Krajinná štruktúra je tvorená zaujímavou scenériou podhorskej krajiny -mozaikovitou skladbou pasienkov, podhorských lúk v spolupôsobení s líniou zeleňou potokov a solitérnymi lesíkmi. Bezprostredný kontakt s horským masívom Strážovských vrchov v pozadí vytvára hodnotný krajinný obraz. Krajinu rozčleňujú toky potokov a ústredného toku Pružinky s brehovou a stromovou vegetáciou.

Podľa pôdnej mapy Slovenska sa v riešenom území vyskytujú tieto pôdne typy (zdroj: Informačný servis VUPOP):

- kambizeme modálne a kultizemné nasýtené, sprievodne rendziny a pararendziny; zo zvetralín silikátovo-karbonátových hornín (flyš) a vápencov
- rendziny a kambizeme rendzinové, sprievodne litozeme modálne karbonátové, lokálne rendziny sutinové; zo zvetralín pevných karbonátových hornín
- rendziny kambizemné a kambizeme rendzinové, sprievodné rendziny litozemné a rendziny sutinové; zo zvetralín pevných karbonátových hornín
- pararendziny kambizemné a kambizeme rendzinové; zo zvetralín pieskovcovoslieňovcových hornín.

Podľa charakteristiky bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ) sa poľnohospodárska pôda zaraďuje medzi osobitne chránené skupiny kvality. Kvalitatívne skupiny poľnohospodárskej pôdy nachádzajúcej sa v katastri obce sú zaradené do 6 až 9 skupiny kvality. Jestvujúce trvale trávne porasty plnia dôležitú ekostabilizačnú funkciu v krajine, v druhov poľnohospodárskej pôdy sú percentuálne zastúpené 36%.

Lesné porasty tvoria takmer 4/5 z celkovej plochy katastra, jedná sa o územia s veľkým zalesnením.

Pôvodné a prirodzené biotopy predstavujú významný potenciál pre udržanie ekologickej stability v území a pre zachovanie pôvodnej druhovej skladby rastlinstva a živočíšstva.

Sídelné prvky su viazané na intravilán obce. Individuálna bytová výstavba so záhradami, doplnená základnou občianskou vybavenosťou a sídelnou zeleňou ako aj parkovou zeleňou. V území sa nachádzajú dopravné línie -ide o cestu III. triedy a poľné účelové komunikácie.

Limitujúcimi faktormi sú celospoločenské záujmy vyplývajúce z ochrany pôdy, ochrany chránených častí prírody a prvkov ÚSES

2.11.3. Územný systém ekologickej stability a ekostabilizačné opatrenia

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) predstavuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených geoekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá vytvára predpoklady pre zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života v území a vytvára predpoklady pre trvalo udržateľný rozvoj krajiny.

Koncepcia ÚSES na Slovensku sa po roku 1990 stala jedným z nosných programov koncepcie ekologickej stability ekosystémov v krajine. Generel nadregionálneho ÚSES SR schválený uznesením vlády SR č. 319 dňa 27.4.1992 a projekty regionálnych ÚSES (1993 – 1994) pokryli celé územie Slovenska sieťou biocentier a biokoridorov ako základnej kostry celoplošnej ochrany a biodiverzity v krajine. Tento materiál sa stal jedným z významných nástrojov pri plánovacích procesoch v krajine a prvky ÚSES sa stali chráneným krajinným prvkom v zmysle zákona. V roku 2005 bola vypracovaná Aktualizácia prvkov regionálneho ÚSES okresov Považská Bystrica, Púchov, ktorá bola jedným zo základných podkladov pri spracovaní uvedenej kapitoly.

Základnými prvkami kostry ÚSES sú biocentrá a biokoridory nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu a interakčné prvky. Súčasťou tvorby ÚSES v krajine je aj systém opatrení na ekologicky vhodné a optimálne využívanie krajiny a jej potenciálu. V Slovenskej republike koncepcia ÚSES bola prijatá uznesením vlády SR č. 394 z roku 1991.

V zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny :

- biocentrum je ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev,
- biokoridor je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky,
- interakčný prvok určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, najmä trvalá trávna plocha, močiar, porast, jazero, prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom.

V zmysle Koncepcie územného rozvoja Slovenska (2001), ÚP VÚC Trenčianskeho kraja (1998), Regionálneho ÚSES okresov Považská Bystrica, Púchov do riešeného územia zasahujú prvky:

nadregionálne biocentrum :

- **STRÁŽOV – SADECKÉ VRCHY (4) - NBc** (nadregionálna úroveň)

regionálne biocentrum :

- **MALENICE - SVRČINOVEC (17) - RBc** (regionálna úroveň)

biokoridory :

- **III. POVAŽSKÁ BYSTRICA – PRIEVIDZA – NRBk** (nadregionálna úroveň)
- **IV. TRENČÍN-VÁPEČ, DÚPNA-SÚĽOVSKÉ SKALY - NRBk** (nadregionálna úroveň)
- **IX. Potok Pružinka – HBk** (regionálna úroveň)

ekologicky významné segmenty krajiny-biotopy :

genofondové plochy -nie sú legislatívne chránené a nemajú osobitný stupeň ochrany. Jednotlivé lokality genofondových plôch sú graficky zachytené vo výkrese č.1.

genofondovo významné lokality FAUNY

- č.114. –Nad Sokolím
- č.115. –Hrubá Kačka –hrebeň Sádeckých vrchov

genofondovo významné lokality FLÓRY

- č.113 –Hluchá dolina
- č.116. –Lúky pod Strážovom
- č.117. - Dolina strážovského potoka
- č.120. –Stráž

Podiel krajinných prvkov s vysokou ekostabilizačnou hodnotou (lesné pozemky, trvalé trávne porasty a vodné plochy) je vysoký. Krajinné prvky s nízkou ekostabilizačnou hodnotou (orná pôda, zastavané plochy a ostatné plochy) spolu predstavujú malé percento z celkovej rozlohy riešeného územia. Časť riešeného územia je hodnotená ako krajina veľmi výrazne stabilizovaná so súvislými lesnými porastmi.

V spracovanom návrhu riešenia boli navrhnuté prvky miestneho územného systému ekologickej stability tvorené návrhom biokoridorov miestneho významu a interakčných prvkov. Trasa ich vzájomného prepojenia – systém prebieha celým katastrálnym územím a nadväzuje na prvky regionálneho ÚSES.

Navrhované prvky MÚSES

Biokoridory

MBk 1 — ľavobrežný prítok Pružinky v lokalite „Majtánske hony“
v koncovej polohe zástavby sídla, popri účelovej ceste smerom do extravilánu

Interakčné prvky tvoria menšie lesíky, plochy trvalých trávnatých porastov, podmáčaných pôd-močarísk, líniová nesúvislá vegetácia popri cestách.

- Interakčné prvky plošné-plochy verejnej vegetácie
  - plocha cintorína
  - súvislé plochy sadov a záhrad
  - porasty lesného charakteru
- Interakčné prvky líniové-doplniť sprievodnú a alejovú vegetáciu komunikácií
  - pásky izolačnej vegetácie okolo hospodárskych dvorov
- pôdoochranná vegetácia líniová-pásky vegetácie tvorenej dvoma etážami, ktoré zabránia pôsobeniu erózie, navrhované na plochách pôdy ohrozenej vodou alebo veternou eróziou

V Návrhu ÚPN sa navrhujú na doplnenie, aby plnili funkciu interakčných prvkov a ochrany biotopov. Plochy biocentier a biokoridorov považovať za potenciál, ale aj limit pre rozvoj územia a zabezpečiť ich legislatívnu ochranu. Na trasách vzdušných elektrických vedení 22kV a 110 kV odporúčame osadiť izolačné ochranné prostriedky na ochranu vtáctva.

2.12. Návrh verejného dopravného vybavenia

2.12.1 Širšie dopravné vzťahy

V r. 2010 bol uvedený do prevádzky úsek diaľnice D-1 Sverepec - Vrtižer ako súčasť diaľničného ťahu D – Bratislava – Košice – Užhorod. Jeho otvorenie dramaticky zlepšilo dopravnú situáciu aj kvalitu životného prostredia v regióne Stredného a Horného Považia, kam sa začleňuje aj obec Pružina. Vlastná obec Pružina je na nadsadenú cestnú sieť pripojená cestou III. triedy č.1947 (61050) križovatkou s cestou I. triedy č. 61 medzi obcami Visolaje a Sverepec ; vzdialenosť obce od tejto križovatky je 9 km a od najbližšej diaľničnej križovatky D-1 Beluša je 12,5 km.

2.12.2. Cestná doprava

Osou dopravného skeletu obce je cesta III. tr. č.1947 (61050), ktorá vchádza do severo-západnej časti obce Pružina v smere od Dolného Lieskova v pokračovaní cez Trstie a ďalej pokračuje s napojením miestnej časti Briestenné v smere na Čelkovú Lehotu a Domanižu. V severnej časti tanguje katastrálne územie obce Pružina cesta III/1964 smer Ďurďové, ktorá sa napája na cestu III/1947.

V juhovýchodnej časti obce smerom na športový areál sa na túto os pripája cesta III. tr. č. 1971 (61072) smerom na miestnu časť Priedhorie v pokračovaní lesná cesta ; miestna časť Chmelisko je sprístupnená cestou III. tr. č.1970 (61 071) ktorá je napojená na cestu č. 1947; v pokračovaní lesnou cestou sa napája osada Riedka ako aj osada Podstrážie. Lokalita Mlyništie je napojená účelovou cestou dĺžky 850 m od bodu napojenia na cestu III. tr č.1947.

Cesta III. triedy č. 1947 mimo zastavané územie je navrhovaná v kategórii C 7,5/60; v zastavanom území dostáva charakter zbernej komunikácie a to funkčnej triedy B3 kategórie MZ 8,0/50 resp. kategórie MZ 8/40; tieto parametre však t.č. nedosahuje v celom úseku. Cesta III. tr. č.1970 mimo zastavané územie je navrhovaná v kategórii C 6,5/50; v zastavanom území dostáva charakter zbernej komunikácie a to funkčnej triedy B3 kategórie MZ 8/40, cesta III. tr. č. 1971 mimo zastavané územie je navrhovaná v kategórii C 6,5/50; v zastavanom území dostáva charakter zbernej komunikácie a to funkčnej triedy B3 kategórie MZ 8/40.

VÝSLEDKY DOPRAVNÉHO SČÍTANIA V ROKU 2005

Tabuľka celoštátneho sčítania dopravy Trenčianskeho kraja v r. 2005:

Cesta č.1947 Dolný Lieskov – Pružina- Domaniža

Cesta č.1947 Dolný Lieskov – Pružina- Domaniža

ÚSEK	CESTA	R	SPRÁVCA	OKRES	T	O	M	S
94226	1947		SK TN PX	Považská Bystrica	158	609	8	775
94227	1947		SK TN PX	Považská Bystrica	59	335	17	411

Tabuľka celoštátneho sčítania dopravy Trenčianskeho kraja v r. 2010:

Cesta č.1947 Dolný Lieskov- Pružina- Domaniža

ÚSEK	CESTA	R	SPRÁVCA	OKRES	T	O	M	S
94226	1947		SK TN PX	Považská Bystrica	144	968	8	1120
94227	1947		SK TN PX	Považská Bystrica	94	407	5	506

Pre cesty III. tr. č. 1970 a č. 1971 dopravné sčítania neboli prevedené.

VYSVETLIVKY:

- Úsek** - číslo sčítacieho okruhu
- Cesta** - číslo cesty
- R** - označenie rýchlostnej komunikácie
- Správca** - popis správcu
- Okres** - popis okresu

Ročné priemerné denné intenzity profilované (sk. Voz./24 h) v členení:

- T** - nákladné automobily a prives
- O** - osobné a dodávkové automobily
- M** - motocykle
- S** - súčet všetkých automobilov a privesov

2.12.3. Železničná doprava

Katastrálnym územím obce neprechádza železničná trať, ani prognózný návrh trate VRT a neuvažuje sa ani s výstavbou nových tratí ŽSR. Najbližšia zastávka ŽSR je v obci Beluša vzdialenej 15 km pre osobnú ako aj nákladnú dopravu a v meste Púchov a Považská Bystrica pre osobnú rýchlikovú dopravu ako aj nákladnú dopravu.

2.12.4. Lodná doprava

2.12.5. Letecká doprava

Leteckú dopravu je v súčasnosti aj vo výhľade možné využiť na letiskách Žilina, Trenčín pre nepravidelnú dopravu; resp. letisko Slávnica ako športové letisko. Lodná doprava v súčasnosti nie je realizovaná ani navrhovaná.

Cestné ochranné pásma

100 metrov od osi vozovky priľahlého jazdného pásma diaľnice a cesty budovanej ako rýchlostná komunikácia,
 50 metrov od osi vozovky cesty I. triedy,
 25 metrov od osi vozovky cesty II. triedy
 20 metrov od osi vozovky cesty III. triedy.

Dopravné závady a rozbory

Líniové závady
 nevhodné šírkové a priestorové usporiadanie miestnych komunikácií
 chýbajúce chodníky pozdĺž komunikácií
 nevhodné odbočenie z cesty III. triedy na obslužnú komunikáciu v centre obce

POUŽITÉ PODKLADY

Výsledky sčítania na cestnej sieti v r. 2005 a r.2010 (SSC Bratislava).

- Programové vyhlásenie vlády SR (2016-2020),
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014-2020,
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020,
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020,
- Rozvojový program verejných prác
-

2.12.3. Vnútrosídlná doprava

2.12.3.1. Automobilová doprava

Dopravný skelet územia dopĺňa sieť jestvujúcich miestnych komunikácií, ktoré plnia funkciu obslužnú, resp. prístupovú. V normovom šírkovom usporiadaní sú vybudované iba krátke úseky miestnych komunikácií. Ostatné úseky miestnych komunikácií sú v zmysle STN 736110 vybudované v nenormových kategóriách a v nevyhovujúcich šírkových usporiadaniach. Vybudované sú zväčša v šírke vozovky 4,00 – 5,00 m ako obojsmerné komunikácie v nenormových kategóriách; v niektorých úsekoch len v šírke 3,00 m, ale ako obojsmerné komunikácie. ÚPN-O navrhuje cestné komunikácie v sídle ako obslužné komunikácie nižších funkčných tried (C,D).

2.12.3.2. Statická doprava

2.12.3.3. Hromadná doprava

2.12.3.4. Pešia a cyklistická doprava

Odstavovanie vozidiel je riešené vzhľadom na charakter sídla s prevahou individuálnej bytovej výstavby v garážach a na pozemkoch rodinných domov. Návrh ÚPN-O rieši v centre obce odstavné státi pri Obecnom úrade v počte 11 státí a pri obchodnej vybavenosti v počte 15 miest ako i pri jednotlivých objektoch vybavenosti do 10 parkovacích miest. Výpočet navrhovaných parkovacích stojísk bude predmetom riešenia ďalšieho stupňa projektovej dokumentácie podľa realizácie jednotlivých objektov a areálov občianskej vybavenosti .

Cesta III. triedy nie je vybavená chodníkmi v celej dĺžke. Ostatné komunikácie v obci zabezpečujú prevažne prístupy k rodinným domom a tak isto nie sú vybavené chodníkmi a jestvujúce šírky koridorov medzi oploteniami často neumožňujú dodatočnú výstavbu chodníkov. Fyzicky oddelené chodníky sú riešené ako jednostranné v súbehu s cestnou komunikáciou pri základnej dopravnej kostre.

V návrhu ÚPN-O sa riešia samostatné komunikácie pre chodcov v smere hlavných peších ťahov v sídle.

Hromadnú dopravu obce zabezpečuje Slovenská autobusová doprava. Dopravné väzby sú hlavne na sídla okresného významu Považská Bystrica, Púchov a Dubnicu nad Váhom, kde sú pracovné príležitosti a s okolitými obcami.

V obci je v súčasnosti celkom 8 autobusových zastávok SAD ktoré svojou pešou dostupnosťou a umiestnením vyhovujú aj v rámci návrhu ÚPN-O.

V rámci katastra obce samostatné cyklistické komunikácie nie sú vybudované; využívajú sa hlavne cesty III. triedy ako i miestne komunikácie.

Trasy pre cykloturistiku v návrhu ÚPN-O:

-cyklotrasa č. 5313- zo smeru Čelková Lehota-Ďurďové-Pružina- Chmelisko-Mojtín

-cyklotrasa č. 2304- zo smeru Považská Bystrica-Pružina-Briestenné-smer Domaniža (s možnosťou prepojenia s Rajeckou cyklomagistrálou v Žilinskom kraji).

Návrh ÚPN-O rieši možnosti budovania samostatných cyklistických komunikácií v smere hlavných cyklotrás; pri navrhovaní nových miestnych komunikácií rieši aj možnosť vybudovania súbežnej cyklotrasy s napojením na existujúce resp. navrhované cyklotrasy aj v širších vzťahoch k rekreačnému zázemiu sídla.

Pri stanovení šírkových parametrov navrhovaných komunikácií sa uvažuje s možnosťou vybudovania cyklistickej komunikácie a komunikácie pre chodcov.

V oblasti pešej dopravy sa navrhuje zámer vytvoriť prepojenie sakrálneho objektu a príslušného priestoru Kaplnky s krížovou cestou (v územnej polohe –juhovýchodnej časti novej obytnej zóny v priestore- Úboč) so založenou časťou sídla v oblasti „Majtánske Hony“ . Navrhovaná trasa pre peších, turistov by bola trasovaná v línii jestvujúcej účelovej cesty v pokračovní cez lokalitu „Úboč“.

Hlavnými dopravnými a urbanizačnými osami územia sú v súčasnosti cesta III/1947 Dolný Lieskov-Pružina v severozápadnom– juhovýchodnom smere a obslužné komunikácie obce vo severovýchodo-juhozápadnom smere pripájajúce sa na cestu III.tr. č.1947 v strednej časti úseku prechádzajúceho obcou.

Rozvojové lokality pre bývanie BR a BB sa nachádzajú mimo hlavných dopravných línii, (vyššie menovaných ciest III/1947 a iné), nie sú dotknuté nepriaznivými vplyvmi z dopravy a nachádzajú sa v územiach, nezaťažených negatívnymi účinkami z hľadiska hluku z dopravy.

Prognóza dopravného zaťaženia

Dopravné zaťaženie do r. 2040 bude vypočítané pomocou koeficientov SSC.

Tabuľka: Prognózované koeficienty rastu VÚC TN

Cesta	Rok	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040
III. tr.	Lahké voz.	1,00	1,04	1,08	1,13	1,17	1,21	1,25
	Ťažké voz.	1,00	1,04	1,08	1,12	1,15	1,17	1,20

Prognóza dopravného zaťaženia

Dopravné zaťaženie do r. 2040 je vypočítané pomocou koeficientov SSC:
Ročné priemerné denné intenzity (sk.voz./24R)

Cesta/úsek	Rok	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040
III. tr. 1947/94226	Ľahké voz.	976	1015	1054	1103	1142	1181	1220
	Ťažké voz.	144	150	156	161	166	169	173
	Súčet všetkých automobilov	1120	1165	1210	1264	1308	1350	1393

Prognóza dopravného zaťaženia

Dopravné zaťaženie do r. 2040 je vypočítané pomocou koeficientov SSC:
Ročné priemerné denné intenzity (sk.voz./24R)

Cesta/úsek	Rok	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040
III. tr. 1947/94227	Ľahké voz.	412	429	445	466	482	499	515
	Ťažké voz.	94	98	102	105	108	110	113
	Súčet všetkých automobilov	506	527	547	571	590	609	628

Evidované bodové a líniové dopravno-technické závady

C1 – Bodová kolízia – bod odbočovania vľavo z cesty III/1947 (061 050) v priestorovo podhodnotenom priestore smerom na miestnu časť Chmelisko – cesta III/1971 (061 07) – stúpanie terénu, neprehľadná situácia

C2 – Bodová kolízia – bod odbočovania vľavo z cesty III/1947 (061 050) v neprehľadnej situácii smerom na miestnu časť Predhorie -cesta III1971/(061 072) –stúpanie terénu, neprehľadná situácia

C3 – Líniová závada – chýbajúci peší chodník pri ceste III/1947 (061 050) v úseku pozdĺž zastavaného územia obce - návrh na výstavbu samostatného pešieho chodníka.

V následnej predprojektovej a projektovej dokumentácii je potrebné preriešiť tieto kolízne body v súlade s STN a zabezpečiť ich realizáciu.

CYKLOTURISTIKA

Cykloturistika: V katastrálnom území obce sú evidované značené trasy cyklistickej dopravy.

Navrhované trasy v rámci ÚPD Pružina:

- **P2** - v návrhu je riešené vytvoriť prepojenie pre peších a cyklistov z doliny „Predná dolina“, od sakrálneho objektu Kaplnky s krížovou cestou, východným smerom do údolia Majtánske hony,
-pešie prepojenie je navrhované v šírke 2,5 m pre pešiča cyklistov, v dĺžke cca 870 m
- **P3** – v údolí Strážovského potoka smerom z juhovýchodu na severozápad je navrhovaná úprava povrchu vozovky toho času účelovej cesty, so zámerom vývojoovo posilniť funkciu komunikácie pre peších a turistov, v dĺžke cca 4 485 m

2.13. Návrh verejného technického vybavenia

2.13.1. Vodné hospodárstvo

2.13.1.1. Návrh zásobovania pitnou vodou

OPIS SÚČASNÉHO STAVU

Riešené územie obce Pružina pozostáva zo zastavaného územia a jeho priľahlých častí. K obci patria miestna časť Briestenné, urbanizované lokality Priedhorie, Mlynište, Riedka, Chmelisko, Podstrážie a menšie usadlosti, založené „grunty“.

Hydrograficky patrí územie do povodia rieky Váh. Územie je začlenené do povodia rieky Váh, Stredný Váh I., je v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p. – Piešťany. Katastrálnym územím obce pretekajú vodohospodársky významné toky Strážovský potok a Pružinka, vodný tok Biely potok ako ľavostranný prítok Strážovského potoka a väčšina bezmenných prítokov. Vodný tok Zakopčianka, dva bezmenné pravostranné a jeden ľavostranný prítok Pružinky (č. 2856,2857,2860) sú v správe Lesy SR š.p., Banská Bystrica. Bezmenné prítoky v pramennej časti Strážovského potoka (č. 2835,2837,2839) sú v súčasnosti bez správcu.

Obyvatelia obce bývajú t.č. v rodinných domoch a bytových domoch. Obec Pružina leží v juhovýchodnej časti okresu Považská Bystrica, je plynofikovaná a napojená na verejný vodovod a kanalizáciu. Obec sa nachádza v chránenej oblasti vodných zdrojov s vysokou výdatnosťou a v CHKO Strážovské vrchy. Z katastrálneho územia Pružina je zásobovaná značná časť okresov Považská Bystrica, Púchov, Ilava a v čase potreby aj Trenčín. Ročný odber kvalitnej podzemnej vody je cca 10 mil. m³ vody za rok čiže /350 až 380 l/s, v špičke až 500 l/s.

V obci sa nachádza poľnohospodárska výroba farma Pružina a výroba Bripet, Ravita a iné, ktoré sú napojené na vodovod.

Vodovod Pružina

V obci Pružina je vybudovaný samostatný vodovod pre obec, ktorý je zásobovaný z veľkého skupinového vodovodu Pružina-Púchov-Dubnica nad Váhom s pripojením na SKV v hornej časti obce a z dvoch vlastných vodných zdrojov. Vodovod má vlastný jednokomorový 100 m³ vodojem.

V roku 2013 dosiahol celkový počet obyvateľov v obci hodnotu 1981 obyv., z toho zásobovaných pitnou vodou bolo 1529, celkový počet odberných miest je 527 a všetky sú merané cez vodomer. Podiel celkového počtu obyvateľov k počtu zásobovaných obyvateľov je 77,2% , podľa špecifikácie je spotreba na jedného obyvateľa na deň 101,30 l/osoba/deň. Rozširovanie vodovodnej siete je možné vo výhľadových obytných zónach.

Vodovod pre zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou pozostáva z :

- rozvodnej vodovodnej siete v Pružine
- vodojemu s akumulácnou nádržou s celkovým objemom 100 m³.

Celková dĺžka vodovodnej siete v obci Pružina je cca 8,0 km. Na vodovodnú sieť je napojených 568 vodovodných prípojok o celkovej dĺžke 4,3 km, celkový počet osadených vodomerov je 572 ks. Miestna časť Briestenné ,Chmelisko, Riedka, Podstrážie sú zásobované vodou z vlastných vodných zdrojov – studní.

V katastrálnom území Pružina sa nachádzajú najvýznamnejšie vodné zdroje skupinového vodovodu Pružina-Púchov-Dubnica a to : Býky, Biele Jarky1,2, Bobot, Pod Hájovňou, Cinkové, Centrálny výver, Na ihrisku, Mlynský náhon, Riečica 1,2, všetky vyššie menované s vysokými výdatnosťami.

Ochranné pásmo potrubia tvorí hranicu 2,0 m od osi na každú stranu.

Ochranné pásmo nadzemného vodojemu je 50x50 m.

Samostane urbanizované menšie lokality Podstrážie, Riedka, Mlynište majú riešené vlastné zdroje pitnej vody.(studne, prípadne zachytené pramene)

NÁVRH ROZVOJA PRE NÁVRH ÚZEMNÉHO PLÁNU POTREBA VODY

Výpočet potreby pitnej vody pre obec Pružina je spracovaný v zmysle Vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 684/2006 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií a Úpravy Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 477/99-810 z 29. februára 2000 na výpočet potreby vody pri navrhovaní vodovodných a kanalizačných zariadení a posudzovaní výdatnosti vodných zdrojov.

Podľa posledného sčítania obyvateľstva žije v obci Pružine 2025 obyvateľov. V cieľovom roku 2 035 je v Pružine uvažované s výhľadovým počtom cca 2 400 obyvateľov.

Hydrotechnický výpočet pre navrhnuté lokality územného plánu

Výpočet potreby vody podľa vyhlášky 684/2006 do roku 2035

Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou v súčasnosti 1529
Počet obyvateľov v navrhnutých lokalitách.....572

Spolu **2101**
Počet zamestnancov v administratívne návrh: 20

Potreba vody na rok 2035

Výpočet priemernej dennej potreby vody:

Obyvatelia + prírastok .....2101 x 135 l/os/d – 25 % .....283 635 l/d

Administratíva..... 20 x 25 l/os/d..... 500 l/d

Spolu .....**284 135 l/d**

Priemerná denná potreba vody Q_p je **284 135 l/d**.

Pozn.

Celková potreba vody pre stavby: bytový fond-špecifická potreba vody.....135 l/os/d
administratíva-špecifická potreba vody.....25 l/os/d

(Živočišná výroba, agrofarmy majú vlastné vodné hospodárstvo, nie sú zarátané do vodného hospodárstva navrhnutého UP.)

Športový areál s bazénmi, bufetom, wellnesom a šatňou bude zásobovaný vodou pre bazény z príslušného potoka po vhodnej technologickej úprave. Pitná voda pre bufet bude z verejného vodovodu.

Maximálna denná potreba vody sa vypočíta podľa vzorca

$$Q_m = Q_p \times k_d$$

príčom:

Q_p je priemerná denná potreba vody

k_d je súčiniteľ dennej nerovnomernosti

Q_m je maximálna denná potreba vody

$$Q_p = 284\,135 \text{ l/d.}$$

$$Q_m = Q_p \times k_d = 284\,135 \times 1,5 = 426\,202 \text{ l/d}$$

Maximálna denná potreba vody pre súčasných a navrhovaných odberateľov pitnej vody je **568 270 l/d**.

Maximálna hodinová potreba vody sa vypočíta podľa vzorca

$$Q_h = Q_m \times k_h$$

príčom:

Q_m je maximálna denná potreba vody

kh je súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti

$$Q_h = Q_m \times k_h = 426\,202 \times 1,8 = 767\,163 \text{ l/d} = 8,88 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba vody pre súčasných a navrhovaných odberateľov pitnej vody je **8,88 l/s**

Potrebný obsah vodojemu pre navrhnuté lokality : 60 % z Q_m .....340 962 l = 341 m³
Celkové pokrytie zásobovania pitnou vodou navrhnutých lokalít si vyžaduje akumuláciu **255 m³**.

Existujúci vodojem má akumuláciu 100m³. Existujúci vodojem nepostačuje na vykrytie dennej nerovnomernosti pre celkový počet jestvujúcich a navrhovaných odberateľov vody. Pre pokrytie dennej nerovnomernosti odberu vody je potrebné dobudovať vodojem o objeme 1 x 150 m³.

2.13.1.2.Návrh odkanalizovania a čistenia odpadových vôd

OPIS SÚČASNÉHO STAVU

V obci Pružina je vybudovaná verejná kanalizácia, ktorej účelom je odvádzanie odpadových vôd na čistiareň odpadových vôd Pružina- Ďurďové v kontaktnom priestore ku k.ú. pružina v katastrálnom území obce Dolný Lieskov. Predmetná stanica čistiarene odpadových vôd je umiestnená na rozcestí komunikácií č.III/ 61 050 smerom do Pružiny a do obce Ďurďové severovýchodným smerom.

Kanalizačná sieť I. etapy pozostáva z kanalizačných zberačov A,B ,čiastočne C,E,F a G v pružine a zberač D z miestnej časti Pružina – Priedhorie vrátane prečerpávacej stanice . Celková dĺžka kanalizačných zberačov 1. Etapy je 5390 m, súčasťou 1. Etapy je aj komunálna ČOV, ktorá bola uvedená do skúšobnej prevádzky. Ďalšie kanalizačné zberače splaškovej kanalizácie riešia odvedenie splaškových odpadových vôd od rodinných domov v jednotlivých miestnych častiach a uliciach, predĺženie zberača E s výhľadom na pripojenie miestnej časti Briestenné a zmenená trasa zberača C, tak aby bolo možné pripojenie čo najväčšieho množstva pripojenia rodinných domov a objektov prevádzky. Lokalita Ďurďové sa napája na kanalizačný zberač A v revíznej šachte A1 pred vtokom do komunálnej ČOV. Projekt hlavných kanalizačných zberačov A,B,C,D,E a komunálnej ČOV bol vypracovaný v roku 1993 a zároveň povolený. Uvedenie ČOV a vybudovaných kanalizačných zberačov do prevádzky bolo v roku 2007. Na predĺženej vetve A je navrhnutá čerpacia stanica E3 ČS, nakoľko došlo ku zmene spádovania pripojených vetiev, tak aby bolo odkanalizované centrum obce, batové domy ,OU, objekt Základnej školy v skoršom termíne.

Vybudovaná komunálna ČOV pozostáva z mechanickej a biologickej jednotky čistenia a kalového hospodárstva . Komunálna ČOV bola projektovaná od 6000 ekvivalentných obyvateľov.

V ďalšej etape rozšírenia kanalizačnej siete bol predĺžený hlavný kanalizačný zberač E a pripojené ďalšie kanalizačné zberače H,J,V,O,P,L,M, N,C,S,T,U,X,Z, Y, R,Q , d, c,cc, b, a, cez kontrolné šachty alebo cez nalepovacie odbočky. Celková dĺžka kanalizačných zberačov v tejto etape je 4105, 15m , DN 300. Na zberačoch je 154 kanalizačných revíznych šachiet a 170 kanalizačných prípojok. Kanalizačné zberače sú prevažne z korugovaného PVC – U DN 300. Pri pretláčaní pod štátnou cestou je uložené potrubie PVC – U DN 300 do oceľovej chráničky.

Miestna časť Briestenné ,Chmelisko, Riedka, Podstrážie .Lokality majú charakter staršej zástavby,prípadne chatovej zástavy. Splaškové odpadové vody sú odkanalizované do vlastných žump. Vo výhlade nie je uvažované vzhľadom na veľkú vzdialenosť od obce a spádové pomery pripojiť osady Riedku, Podstrážie k obecnej kanalizácii.

Dažďové vody sú odvádzané povrchovými priekopami. Obec je spádovaná smerom k juhovýchodnému okraju. S výstavbou dažďovej kanalizácie sa v obci neuvažuje, dažďové odpadové vody budú odvádzané doterajším spôsobom, t.j. sústavou povrchových odvodňovacích rigolov.

NÁVRH ROZVOJA

Navrhované zóny bývania, rekreácie a športu budú odkanalizované pripojením na jestvujúcu sieť kanalizačných zberačov v obci, následne odvedené na spoločnú ČOV Pružina-Ďurďové. Jestvujúca kanalizačná sieť bola vyhodnotená ako postačujúca a pokrývajúca nároky nových lokalít, riešených v rámci územného plánu.

2.13.1.3. Návrh na prevádzku vodných tokov, plôch a vodohospodárskych zariadení

Hydrograficky patrí územie do povodia rieky Váh. Územie je začlenené do povodia rieky Váh, Stredný Váh I., je v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p. – Piešťany. Katastrálnym územím obce pretekajú vodohospodársky významné toky Strážovský potok a Pružinka, vodný tok Biely potok ako ľavostranný prítok Strážovského potoka a väčšina bezmenných prítokov. Vodný tok Zakopčianka, dva bezmenné pravostranné a jeden ľavostranný prítok Pružinky (č. 2856,2857,2860) sú v správe Lesy SR š.p., Banská Bystrica. Bezmenné prítoky v pramennej časti Strážovského potoka (č. 2835,2837,2839) sú v súčasnosti bez správcu.

Vplyvom zložitého geologického a geomorfologického vývoja územia je i jeho riečna sieť a množstvo prameňov.

Strážovské vrchy sa vyznačujú vynikajúcou kvalitou podzemných vôd, čoho výsledkom bolo ich vyhlásenie za chránenú vodohospodársku oblasť.

V zmysle zákona §49 zákona č. 346/2004 Z.z. (Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 požadujeme zachovať ochranné pásmo pozdĺž vodného toku Strážovský potok a Pružinka v šírke 8 m od brehovej čiary a min. 4m od brehovej čiary ostatných vodných tokov obojstranne.

Z dôvodu ochrany pred povodňami je nevyhnutné všetky vodné toky pravidelne čistiť od nánosov, udržiavať v ich korytách dostatočne prietochný profil. Toto platí aj o úsekoch, kde sú toky vedené v zakrytých profiloch.

V rámci požiadavky vytvárať protipovodňové opatrenia na ochranu intravilánu sídla je v ÚPN riešené : úpravy brehov toku pravobrežného prítoku Pružinky v lokalite Majtánske hony a bezmenného toku v kontaktnej polohe ku navrhovanej SP1 v územnej polohe medzi sídlom Pružina a miestnou časťou Predhorie:

- formou spevnenia koryta toku a súbežne aj redukciou brehového porastu v určenom území (vyjadrené graficky vo výkrese č. 2, 3a, 3b.)

-v ÚPN sú stanovené tieto zásady:

- rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 z.z., zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami a príslušné platné normy STN 75 2012 "Úpravy riek a potokov" STN 736822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi “
- navrhované križovanie inžinierskych sietí s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 68 22 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi “
- v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd,a pod.)
- rešpektovať prirodzené meandrovanie vodných tokov
- dodržiavať opatrenia na spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia
- podporovať nové postupy na vsakovanie dažďovej vody do územia
- obmedziť vypúšťanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku do vodných tokov
- v rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd a technických diel na nich
- požaduje sa osadzovať stavby na území s trvalo zvýšenou hladinou podzemných vôd s úrovňou terénu min 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov.

- v záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami (§20).
- vlastnú výstavbu situovať nad hladinu Q100 –ročnej veľkej vody, mimo inundačné územie(súvislá zástavba, významné líniové stavby a objekty) a Q50 –ročnej veľkej vody (súvislá chatová zástavba), /predmetné lokality **R2,ZM3,SP1,R4,R5,BR1,BR3,BR6**
- protipovodňovú ochranu si musí investor zabezpečiť na vlastné náklady, spolu s príslušnou projektovou dokumentáciou, ktorú je požadované odsúhlasiť s SVP, Piešťany
- navrhovaná protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť nižšie položené úseky vodných tokov

2.14.2. Energetika

2.14.2.1. Návrh zásobovania elektrickou energiou

Charakteristika súčasného stavu zásobovania elektrickou energiou

VN 22 kV vedenia a trafostanice

Záujmové územie obce Pružina a jej katastrálne územie je zásobované elektrickou energiou nadzemným vonkajším vedením 3 x 110/22 AIFe z 22 kV linky č. 200 Stredoslovenskej energetiky, a.s.. Trasa VN 22 kV vzdušného vedenia linka č. 200 prechádza zo severozápadu na juhovýchod - východ záujmovým územím obce vedľa štátnej cesty III/06150. VN 22 kV vedenie č. 200 je napojené z VN rozvodne 110/22 kV Považská Bystrica, linka č. 200 je prepojenie rozvodne 110/22 kV Považská Bystrica a VE (HC) Ladce. VN 22 kV linka č. 200 je prepojená z linkou č. 223 z rozvodne 110/22 kV Považská Bystrica do rozvodne Rajec.

Z VN 22 kV vedenia č. 200 je napojených 12 trafostaníc 22/0,4 kV, z toho 10 je stožiarových a 2 kioskové. Z VN 22 kV vedenia č. 200 sú napojené VN 22 kV prípojkami všetky trafostanice.

Jestvujúce vedenia 22 kV sú v prevedení nadzemné - vzdušné, použité sú AIFe laná prierezu 50, 70, 95 mm², skrúcaný kábel izolované vedenie Distri do prierezu 95 mm² a zemný VN kábel 22-AXEKVC(RE)E 3 x 70.

Katastrálne územie obce križuje VVN 110 kV linka č. 7661 z rozvodne 110 kV Považská Bystrica do rozvodne 110 kV Rajec.

Odberatelia elektrickej energie záujmového územia obce sú zásobovaní elektrickou energiou z 12 trafostaníc:

- TS 3280 - stožiarová dojtípková, vedľa št. cesty III/06150, napojená z odbočky linky č. 200, zásobuje ČOV a obec
- TS 3281 - stožiarová priehradová, napojená z odbočky linky č. 200, zásobuje obec
- TS 3282 - stožiarová, štvorstípková, napojená z odbočky linky č. 200, zásobuje obec
- TS1 neoznačená - kiosková napojená z odbočky linky č. 200, nadzemným VN vedením AIFe a VN zemným káblom, zásobuje obec
- TS 3283 - stožiarová, štvorstípková, napojená z odbočky linky č. 200, zásobuje obec
- TS 3284 - stožiarová, dvojstípková, napojená z odbočky linky č. 200, zásobuje obec
- TS2 neoznačená - kiosková, napojená VN zemným káblom, z odbočky linky č. 200, zásobuje obec a komerčné prevádzky
- TS 3286 - stožiarová, štvorstípková, vedľa št. cesty III/06172, napojená z odbočky linky č. 200, zásobuje obec
- TS 3287 - stožiarová, dvojstípková, napojená z odbočky linky č. 200, zásobuje obec, komerčné a výrobné prevádzky
- TS 3288 - stožiarová, priehradová, vedľa št. cesty III/06172, napojená z odbočky linky č. 200, zásobuje obec

- TS 3289 - stožiarová, priehradová, vedľa št. cesty III/06150, napojená z odbočky linky č. 200, zásobuje obec
- TS 3290 - stožiarová, priehradová, vedľa št. cesty III/06150, napojená z odbočky linky č. 200, zásobuje obec

Súčasný stav vyhovuje terajším potrebám a nárokom na elektrickú energiu v obci, ale nevykazuje rezervy pre ďalší rozvoj územia obce. Pre novú výstavbu rodinných a bytových domov, objektov rekreačnej výstavby, podnikateľské aktivity a súvisiacej vybavenosti sa navrhnu nové kioskové trafostanice podľa rozvojových plôch v rámci územného plánu obce. Nové nároky pre rozvojové zámery v obci musia byť posúdené a dohodnuté so SSE-D a.s.

Distribučné vedenia NN

Napäťová sústava NN sietí obce: 3/PEN 400/230V AC TN-C

Sekundárna NN sieť v obci je prevedená:

- Vonkajším nadzemným vedením vodičmi AlFe, káblami AYKY na FeZn lane, skrúcanými káblami Retilens na betónových podperných bodoch, na ktorých sú umiestnené svietidlá verejného osvetlenia.
- Podzemným vedením káblami AYKY

Návrh zásobovania elektrickou energiou

Rozvojové zámery a nové nároky

V ÚPN obce Pružina pre rozvoj obytného územia sa uvažujú zámery, ktorých realizácia zvýši nároky na elektrickú energiu v obci. Obec Pružina je plynofikovaná.

Vo výpočtoch nárokov na el. výkon sa pre jeden rodinný dom uvažuje výpočtový výkon $P_{1RD+bj} = 8 \text{ kW}$.

Súčasnosť medzi rodinnými domami uvažujeme $\beta = 0,29$.

Súčasný stav - nároky na el. energiu - existujúci bytový fond 861 b.j.

$$P_{RDS} = P_{1RD+bj} \cdot \beta = 8 \cdot 861 \cdot 0,29 = 1997 \text{ kW}$$

Pre nasledujúce obdobie rokov 2015 - 2035 sa bude uvažovať s nárastom výkonu pre výstavbu nových bytov (IBV), v priemyselnej, výrobnjej, bytovej, rekreačnej zóne sa navrhnu nové kioskové trafostanice podľa rozvojových plôch v rámci územného plánu obce.

Návrh riešenia

Podľa informácií z SSE-D, a.s., do vyčerpania voľného výkonu v trafostaniciach budú nové RD a bytové domy v rozptýlených prelukách pripojené z NN siete napájanej z týchto TS. Musí sa počítať s tým, že niektoré distribučné vedenia NN budú posilnené. Súbežne bude nutné pripraviť na rekonštrukciu vybraných trafostaníc, kde sú v súčasnosti transformátory o výkone od 100 do 250 kVA na výkon 400 kVA. NN distribučná sieť sa rozdelí tak, aby časť výkonu z jednotlivých trafostaníc bol presunutý medzi trafostanicami, čím sa uvoľní výkon pre zásobovanie RD a bytových domov v ostatných prelukách časti obce.

Požadovaný výkon bude z jestvujúcich trafostaníc po ich rekonštrukcii a z nových trafostaníc do roku 2035.

Pre zásobovanie nových odberov do roku 2035 v uvažovaných jestvujúcich a nových lokalitách bude potrebné vybudovať pre bytovú výstavbu tri nové trafostanice a nové distribučné podzemné NN vedenia.

Odberatelia elektrickej energie záujmového územia obce do roku 2035 a výhľadovo v nových lokalitách budú zásobovaní elektrickou energiou zo štyroch nových trafostaníc pre bytovú výstavbu, občiansku vybavenosť, komerčné a výrobné prevádzky a rekreačné zóny.

Navrhované trafostanice budú kioskové s výkonom do 630 kVA, ktoré sa napoja z VN 22 kV linky č. 200 vzdušným káblovým vedením Distri a podzemným káblovým vedením. Sekundárna distribučná NN sieť z nových trafostaníc sa navrhuje podzemným káblovým vedením.

Umiestnenie nových trafostaníc na navrhuje tak, aby NN vývody z jednotlivých trafostaníc napresahovali dĺžku 350 m.

Chmelisko:

LOKALITA BRch/a

V lokalite sa uvažuje s výstavbou 15 nových bytov.

Požadovaný výkon $P = P_{RD} \cdot n \cdot \beta = 8 \cdot 15 \cdot \beta = 8 \cdot 15 \cdot 0,29 = 35 \text{ kW}$

Napojenie na NN sieť sa navrhuje z existujúcej stožiarovej trafostanice TS3281 káblom retilens 3 x 150 + 95 na existujúcich a nových podperných bodoch NN siete a zemným káblom AYKY.

LOKALITA BRch/b

V lokalite sa uvažuje s výstavbou 12 nových bytov.

Požadovaný výkon $P = P_{RD} \cdot n \cdot \beta = 8 \cdot 12 \cdot \beta = 8 \cdot 12 \cdot 0,29 = 28 \text{ kW}$

Pre lokalitu BRch/b sa navrhuje kiosková trafostanica TS1 s transformátorom do 630 kVA, ktorá sa napojí z VN 22 kV prípojky z odbočky z linky č. 200 k stožiarovej trafostanici TS3281 podzemným káblovým vedením 3 x (22-AXEKVC 1 x 70).

Napojenie lokality BRch/b na NN sieť sa navrhuje káblom retilens 3 x 150 + 95 na existujúcich a nových podperných bodoch NN siete a zemným káblom AYKY z navrhovanej kioskovej trafostanice TS1. Z navrhovanej kioskovej trafostanice TS1 sa napojí existujúca nadzemná NN sieť na podperných bodoch pri lokalite BRch/b..

Pružina:

LOKALITA BR1 „Kalina“

V lokalite sa uvažuje s výstavbou 40 nových bytov.

Požadovaný výkon $P = P_{RD} \cdot n \cdot \beta = 8 \cdot 40 \cdot \beta = 8 \cdot 40 \cdot 0,29 = 92 \text{ kW}$

Pre lokalitu BR1 „Kalina“ a lokalitu BR2 „Za areálmi výroby“ sa navrhuje kiosková trafostanica TS2 s transformátorom do 630 kVA, ktorá sa napojí z VN 22 kV prípojky z odbočky z linky č. 200 k stožiarovej trafostanici TS3281 nadzemným vedením izolovanými vodičmi PAS 3 x 70 a podzemným káblovým vedením 3 x (22-AXEKVC 1 x 70). Napojenie lokality BR1 „Kalina“ na NN sieť sa navrhuje zemným káblami AYKY z navrhovanej kioskovej trafostanice TS2.

LOKALITA BR2 „Za areálmi výroby“

V lokalite sa uvažuje s výstavbou 19 nových bytov.

Požadovaný výkon $P = P_{RD} \cdot n \cdot \beta = 8 \cdot 19 \cdot \beta = 8 \cdot 19 \cdot 0,29 = 44 \text{ kW}$

Pre lokalitu BR2 „Za areálmi výroby“ sa navrhuje kiosková trafostanica TS3 s transformátorom do 630 kVA, ktorá sa napojí z VN 22 kV prípojky z odbočky z linky č. 200 k stožiarovej trafostanici TS3287 podzemným káblovým vedením 3 x (22-AXEKVC 1 x 70).

Napojenie lokality BR2 „Za areálmi výroby“ na NN sieť sa navrhuje zemným káblom AYKY z navrhovanej kioskovej trafostanice TS3. Z navrhovanej kioskovej trafostanice TS3 sa napojí existujúca nadzemná NN sieť na podperných bodoch pri lokalite BR2.

Lokalitu BR2 križuje po jej okraji VN 22 kV vedenie vodičmi AIFe, VN 22 kV prípojka k stožiarovej trafostanici TS3287, okraj lokality leží v ochrannom pásme VN 22 kV vedenia. V trase križovania lokality BR2 sa navrhuje sa výmena jestvujúceho vedenia AIFe za izolované vodiče PAS 3 x 70 alebo kábel distri 3 x 95 na betónových podperných bodoch.

Lokalita OV1

Lokalita OV1 plní funkciu občianskej vybavenosti a nachádza sa v centre obce z väčšej časti na pozemkoch parcelné č. 664/1, 2543, kde sú objekty komerčnej a nekomerčnej OV, Dom seniorov.

Napojenie lokality OV1 na NN sieť sa navrhuje zemným káblom AYKY z existujúcej NN siete pri lokalite OV1.

Lokalita BR3 „ pri vodojeme “

V lokalite sa uvažuje s výstavbou 7 nových bytov pre rezidenčné bývanie.

Požadovaný výkon $P = P_{RD} \cdot n \cdot \beta = 8 \cdot 7 \cdot \beta = 8 \cdot 7 \cdot 0,29 = 17 \text{ kW}$

Lokalita BR4 „Svetlice“

V lokalite sa uvažuje s výstavbou 79 nových bytov.

Požadovaný výkon $P = P_{RD} \cdot n \cdot \beta = 8 \cdot 79 \cdot \beta = 8 \cdot 79 \cdot 0,29 = 183 \text{ kW}$

Pre lokalitu BR3 „ pri vodojeme “ a lokalitu BR4 „Svetlince“ sa navrhuje kiosková trafostanica TS3 s transformátorom do 630 kVA, ktorá sa napojí z VN 22 kV prípojky z odbočky z linky č. 200 k stožiarovej trafostanici TS3288 podzemným káblovým vedením 3 x (22-AXEKVC 1 x 70).

Napojenie lokality BR3 „ pri vodojeme “ a lokalitu BR4 „Svetlince“ na NN sieť sa navrhuje zemným káblom AYKY z navrhovanej kioskovej trafostanice TS3. Z trafostanice TS3 sa napojí existujúca nadzemná NN sieť na podperných bodoch pri lokalite BR3 a BR4 vedľa štátnej cesty III. triedy č. 1971 cez časť Predhorie.

Lokalitu BR4 križuje po jej okraji VN 22 kV vedenie vodičmi AIFe, VN 22 kV prípojka k stožiarovej trafostanici TS3288, okraj lokality leží v ochrannom pásme VN 22 kV vedenia. V trase križovania lokality BR4 sa navrhuje výmena jestvujúceho vedenia AIFe za izolované vodiče PAS 3 x 70 alebo kábel distri 3 x 95 na betónových podperných bodoch.

Lokalita BR5

V lokalite sa uvažuje s výstavbou 12 nových bytov.

Požadovaný výkon $P = P_{RD} \cdot n \cdot \beta = 8 \cdot 12 \cdot \beta = 8 \cdot 12 \cdot 0,29 = 28 \text{ kW}$

Napojenie na NN sieť sa navrhuje z existujúcej stožiarovej trafostanice TS3283 káblom retilens 3 x 150 + 95 na existujúcich a nových podperných bodoch NN siete a zemným káblom AYKY.

Lokalita BB

V lokalite sa uvažuje s výstavbou 36 nových bytov.

Požadovaný výkon $P = P_{RD} \cdot n \cdot \beta = 8 \cdot 36 \cdot \beta = 8 \cdot 36 \cdot 0,29 = 84 \text{ kW}$

Napojenie na NN sieť sa navrhuje z existujúcej stožiarovej trafostanice TS3283 káblom retilens 3 x 150 + 95 na existujúcich a nových podperných bodoch NN siete a zemným káblom AYKY.

Lokalitu BB križuje po jej okraji VN 22 kV vedenie linka č. 200 vodičmi AIFe, časť lokality leží v ochrannom pásme VN 22 kV vedenia. V trase križovania lokality BB sa navrhuje výmena jestvujúceho vedenia AIFe za izolované vodiče PAS, alebo kábel distri 3 x 95 na betónových podperných bodoch.

Lokalita BR6

V lokalite sa uvažuje s výstavbou 2 nových bytov.

Požadovaný výkon $P = P_{RD} \cdot n \cdot \beta = 8 \cdot 2 \cdot \beta = 8 \cdot 2 \cdot 0,29 = 5 \text{ kW}$

Napojenie na NN sieť sa navrhuje z existujúcej stožiarovej trafostanice TS3284 zemným káblom AYKY.

Lokalita BR7

V lokalite sa uvažuje s výstavbou 25 nových bytov.

Požadovaný výkon $P = P_{RD} \cdot n \cdot \beta = 8 \cdot 25 \cdot \beta = 8 \cdot 25 \cdot 0,29 = 58 \text{ kW}$

Napojenie na NN sieť sa navrhuje z existujúcej stožiarovej trafostanice TS3282 zemným káblom AYKY.

Lokalita R2

V lokalite sa uvažuje stanvý tábor z 12 pobytových jednotiek a atocamping z 10 pobytových jednotiek. Napojenie na NN sieť sa navrhuje zemným káblom AYKY z existujúcej nadzemej NN siete napojenej zo stožiarovej trafostanice TS3288.

Ochranné pásma elektrických vedení

V zmysle Zákona č. 251/2012, § 43 o energetike boli na ochranu elektroenergetických zariadení zriadené ochranné pásma.

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča.

Vzdialenosť obidvoch rovín od krajných vodičov je pri napätí

- od 1 kV do 35 kV vrátane
  1. pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m,
  2. pre vodiče so základnou izoláciou 4m; v súvislých lesných priesekoch 2 m,
  3. pre zavesené káblové vedenie 1 m,
- od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m,

- od 110 kV do 220 kV vrátane 20 m,
- od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m,
- nad 400 kV 35 m.
- Ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu.
- Ochranné pásmo stožiarovej trafostanice z vysokého na nízke napätie (22/0,4 kV) je vymedzené vzdialenosťou 10 m od konštrukcie stožiarovej trafostanice.
- Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je
  - a) 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky,
  - b) 3 m pri napätí nad 110 kV.

ÚPN obce z hľadiska zásobovania elektrickou energiou sa navrhuje

Rešpektovať všetky existujúce energetické zariadenia a ich ochranné pásma, v zmysle ustanovení §19 Zákona o energetike č. 656/2004 a nadväzných legislatívnych predpisov.

- Na základe urbanistickej koncepcie bilancovať nové nároky na elektrickú energiu, navrhnúť rekonštrukcie a rozšírenie existujúcich TS a elektrickej siete.
- NN rozvody navrhnúť a realizovať na verejne prístupných priestoroch v maximálnej miere káblami uloženými v zemi, v súlade s Vyhláškou MŽP SR č. 532 z 19.09.2002.
- Nové trafostanice (prípadne rekonštrukcie existujúcich TS) v zastavanom území obce uvažovať prednostne prefabrikované (kioskové).
- Navrhovanie VN 22 kV a NN sietí koordinovať s ostatnými inžinierskymi sieťami.

2.14.2.2. Návrh zásobovania zemným plynom

OPIS SÚČASNÉHO STAVU

Obec Pružina je plynofikovaná od roku 1998 kedy bola podaná žiadosť o kolaudáciu II. Etapy Plynofikácia obce Pružina II. Etapa .

V I. etape plynofikácie obce Pružina bol vybudovaný prívod plynovodu z Trstia do Pružiny. I. etapa nerieši priamo plynofikáciu obce Pružina.

II.etapa bola rozdelená na dve ucelené časti

Ucelená časť č. I

Vetva 08 –L D63, v dĺžke 170,2 m

Ucelená časť II.

Vetva 012 – P D 50, v dĺžke 135,35 m

Dodávateľom II. Etapy plynofikácie Pružina bol ENERGMONT Košice.

Prevádzkovateľom plynovodu v obci Pružina je SPP Žilina.

Plynofikácia

Pružina – 3.etapa

Materiál	Dimenzia	Dĺžka
STL Lpe	63	227,63
STL Lpe	50	1336,3
STL Lpe	32	19,01

Takmer celá obec je plynofikovaná.

Plynovod je umiestnený v zastavanej časti obce po miestnych komunikáciách, prístupových cestách a iných verejných priestranstvách. Objekt plynofikácie nezasahuje do existujúcich objektov iných subjektov ani do žiadnych porastov. Plynovod zasahuje do ochranného pásma štátnej cesty, vodovodu, kanalizácie, diaľkových a telekomunikačných káblov. Tieto zásahy do sietí iných subjektov vznikli krížovaním plynovodu, ktoré nemožno vylúčiť.

Pre rodinné domy a nízkopodlažné objekty bez centrálnej dodávky tepla a teplej vody je komplexné používanie plynu pre potreby vykurovania, ohrevu teplej vody a varenia. Plynové vykurovanie má obvykle formu ústredného vykurovania, len výnimočne sa realizuje samostatnými plynovými pecami.

V objektoch občianskej vybavenosti a drobného priemyslu sa zemný plyn používa na vykurovanie, ohrev teplej vody a technologické potreby.

NÁVRH ZÁSOBOVANIA PLYNOM

Prepočet ročného odberu plynu :

Základné klimatické podmienky :

Potrebné klimatické údaje boli brané z publikácie Hydrometeorologického ústavu Bratislava.

Spotreba tepla na vykurovanie bola vypočítaná podľa normy STN 38 3350. Tepelné straty boli vypočítané podľa normy STN 06 0210. Obec Streženice leží v oblasti výpočtovej teploty vonkajšieho vzduchu - 15 oC.

Trvania vykurovacieho obdobia je charakterizované trvalým poklesom priemernej dennej teploty vonkajšieho vzduchu pod +12 oC. Ročná spotreba tepla na vykurovanie je vypočítaná pre 210 vykurovacích dní s priemernou vonkajšou teplotou + 3,3 oC. Plné a tlmené vykurovanie sa predpokladá 12 hodín denne.

Rodinné domy

Vykurovanie :

1. -----

Tepelná bilancia bola stanová podľa normy STN 06 0210 a predstavuje cca 9 kW

Potreba plynu na rok :

$$B1 = \frac{9 \text{ kW} \times 12 \text{ hod} \times 210 \text{ dní} \times \left(\frac{20 - 3,3}{20 + 15} \right)}{0,8 \times 9,536} = 1418 = 1400 \text{ m}^3 / \text{rok}$$

Varenie :

$$A1 = 0,73 \text{ m}^3 / \text{h} \times 1,5 \text{ hod} \times 350 \text{ dní} = 382 = 380 \text{ m}^3 / \text{rok}$$

Príprava TUV :

$$A2 = 2,4 \text{ m}^3 / \text{h} \times 1,5 \text{ hod} \times 160 \text{ dní} = 576 = 570 \text{ m}^3 / \text{rok}$$

Max. hodinová spotreba plynu :

$$3,13 \text{ m}^3 / \text{h}$$

Max. denná spotreba plynu :

$$11,29 \text{ m}^3 / \text{deň}$$

Celková ročná spotreba : B1 + A1 + A2 = 1400 + 380 + 570 =

$$2 \text{ 350 m}^3 / \text{rok}$$

Návrh na riešenie :

Na základe prevedeného prepočtu pre jeden Rodinný dom je potrebné požiadať o súhlas na odber zemného plynu naftového do 2,35 tis. m³ / rok.

Návrh ÚPN rieši v rámci rozvojových plôch pre bývanie v rodinných domoch celkom

211 bj.

Predpokladná potreba plynu pre rodinné domy: 211x 2,35 tis. m³ / rok = **495,85 tis. m³ / rok**

Bytový dom 18 B J. - Kotoľňa

Vykurovanie :

Tepelná bilancia bola stanovená podľa normy STN 06 0210 a predstavuje cca 108 kW

Potreba plynu na rok :

$$B1 = \frac{108 \text{ kW} \times 12 \text{ hod} \times 210 \text{ dní} \times \left(\frac{20 - 3,3}{20 + 15} \right)}{0,8 \times 9,536} = 17018 = 17 \text{ 000 m}^3 / \text{rok}$$

Príprava TÚV :

$A1 = 6 \text{ m}^3 / \text{h} \times 3,5 \text{ hod} \times 360 \text{ dní} = 7560 = 7\,600 \text{ m}^3/\text{rok}$

Max. hodinová spotreba plynu :	12 m ³ / h
Max. denná spotreba plynu :	80 m ³ / deň
Celková ročná spotreba plynu:	
B1 + A1 = 17 000 + 7 600 =	24 600 m ³ / rok

Návrh na riešenie :

Na základe prevedeného prepočtu pre Bytový dom 18 B.J. je potrebné požiadať o súhlas na odber zemného plynu naftového do **24,6 tis. m³ / rok.**

Celkový odber zemného plynu pri náraste bytových jednotiek vo forme rodinných domov podľa návrhu územného plánu v počte **211 bj** ..... **495,85 tis. m³ / rok**
Celkový odber zemného plynu pri náraste **18bj** vo forme bývania v bytovom dome :
.....**24,6** tis. m³ / rok.
Celkový odber zemného plynu spolu .....**520,45** tis. m³ / rok.

Ochranné pásma plynárenských zariadení :

1 m pre NTL a STL plynovody a prípojky, ktorými sa rozvádzajú plyny v zastavanom území obce - meraných obojstranne osi zariadenia.

Rozšírenie stredotlakého rozvodu plynu navrhovaných rozvojových lokalít je možné a požiadavky jednotlivých investičných zámerov budú realizované v predmetnom území v zodpovedajúcej časovej postupnosti.

2.14.2.3. Návrh zásobovania teplom

Zásobovanie teplom je v obci a v samostatných lokalitách riešené individuálnymi zdrojmi na palivo zemného plynu a pevné palivo. Prevažná časť objektov je plynofikovaná. V návrhu ÚPD je riešené postupné zapojenie prevádzkových a obytných objektov na plyné palivo, vývojovo to však vyplynie z nárastu cien za plyn.

- Navrhované súbory vybavenosti a objekty podnikateľského sektoru v rámci súčasného zastavaného územia obce, aj v rozvojových územiach budú využívať vlastné lokálne zdroje tepla formou lokálnych plynových kotolní s teplovodnými kotlami.
- Bytové budovy-bytové domy budú zabezpečované teplom z vlastných plynových kotolní s teplovodnými kotlami. Predpokladá sa, že podobne navrhované súbory rodinných domov budú využívať vlastné individuálne zdroje tepla-domové plynové kotolne s teplovodnými kotlami.

Ďalším koncepčným návrhom je presadzovať a podporovať využitie miestnych energetických zdrojov - biomasa, geotermálna a solárna energia, tepelné čerpadlá a pod. Vytvárať priaznivé podmienky a podporovať intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov v systémovej energetike s vylúčením negatívneho dopadu na charakter krajiny.

2.14.3. Elektronická komunikačná sieť a zariadenia

PEVNÉ TELEKOMUNIKAČNÉ SIETE

Z hľadiska telekomunikačného členenia obce sa nachádza v UTO Považská Bystrica, ktorý je súčasťou tranzitného telefónneho obvodu TTO Žilina. Obec je pripojená na digitálnu ústredňu umiestnenú v budove poštového úradu – Slovenská pošta. Obcou prechádza pozdĺž cesty III. triedy optický telekomunikačný kábel. Miestna telefónna sieť v obci a jej miestnych častiach je prevedená káblami v zemi a vzdušnými vedeniami. Pripojenie

telefónnych účastníkov je z UR obsadených na drevených, resp. betónových stĺpoch, vzdušnými vedeniami.

V oblasti prístupových telekomunikačných sietí budú hlavne v nových rozvojových územiach aplikované nové technologické trendy umožňujúce poskytovanie multimediálnych služieb a vysokorychlostného internetu v súlade s odvetvovými rezortnými požiadavkami. Predstavuje to výstavbu nových optických prístupových sietí a poskytovanie telekomunikačných služieb triple play – digitálna televízia, internet, hlasové služby. Cieľom je poskytnúť prenosné médium – optické vlákno priamo do objektov, bytov, podnikateľských priestorov.

V navrhovaných rozvojových zónach je potrebné situovať nové telekomunikačné uzly služieb, ktoré budú pripojené prostredníctvom novej optickej štruktúry.

TELEVÍZIA

V obci Pružina je rozvod káblovej televízie realizovaný individuálnymi anténnymi systémami. V navrhovaných rozvojových zónach sa plánuje riešiť poskytovanie služieb televízie formou triple play- digitálna televízia, internet, hlasové služby. Cieľom je poskytnúť prenosné médium – optické vlákno priamo do objektov, bytov, podnikateľských priestorov.

MIESTNY ROZHLAS

Jestvujúci rozvod miestneho rozhlasu v obci Pružina je realizovaný vzdušným vedením na stĺpoch verejného osvetlenia. Reprodukory miestneho rozhlasu sú takisto umiestnené na stĺpoch verejného osvetlenia. Rozhlasová ústredňa spolu so zosilňovačom je umiestnená v objekte miestneho úradu Pružina.

2.15. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

2.15.1. Faktory negatívne ovplyvňujúce ŽP, návrh opatrení

V súčasnej prevádzke krajiny katastra obce a návrhu rozvoja vidieckeho sídla sú evidované negatívne stresové prvky, doporučujeme eliminovať predmetné stresové faktory:

- dopady exhalátov z automobilovej dopravy na životné prostredie obce, hlavne pozdĺž cesty III/1947 (61 050) v kontakte so zastavaným územím obce a v jej centrálnej časti
- návrhom dopravného režimu na skľudnenie dopravy formou spomaľovacích stredových ostrovčekov a značení pri priechodoch pre chodcov, deliacich pásov zelene medzi vozovkami, pešími chodníkmi a zástavbou domov
- lokálne vykurovanie domov pevným palivom – podporovať využívanie obnoviteľných zdrojov energie
- plochy hospodárskych dvorov, ktoré sú znečisťovatelia ovzdušia a povrchových vôd

2.15.2. Faktory pozitívne ovplyvňujúce ŽP, návrh opatrení

Pozitívnymi faktormi, ktoré ovplyvňujú životné prostredie katastrálneho územia a intravilánu obce sú:

-hodnotné krajinné prostredie podhorskej krajiny horského masívu Strážovských vrchov s rozvojom:

- poznávací cestovný ruch a rekreačno-oddychové aktivity
- súbežná revitalizácia prvkov krajinnej štruktúry

-chránené územia

-vyhlásené významné prvky ekologickej stability

-biokoridory a biocentrá regionálneho významu

V návrhu ÚPN obce sú riešené ďalšie prvky miestneho systému ekologickej stability, ktoré je potrebné realizovať v spolupráci so zainteresovanými subjektmi.

2.16. Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

V rozvoji obce a jej katastrálnom území si vyžadujú zvýšenú ochranu:

- poľnohospodárska pôda
- chránené územia, ktoré sú v katastri obce
- vyhlásené významné prvky ekologickej stability
- navrhnuté prvky miestneho systému ekologickej stability
- navrhované bikoridory miestneho významu

2.17. Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

Podľa dostupných údajov (Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Odbor štátnej geologickej správy) sú v katastrálnom území obce Pružina evidované nasledovné výhradné ložiská:

- Výhradné ložisko „Mojtín I“ – vápenec ostatný (826) , s určeným ložiskovým územím (CHLÚ), ktorého ochranu zabezpečuje Štátny geologický ústav Dionýza Štúra Bratislava, Bratislava
- Výhradné ložisko „Pružina I“ – vápenec ostatný (828), s určeným ložiskovým územím (CHLÚ), ktorého ochranu zabezpečuje Štátny geologický ústav Dionýza Štúra Bratislava, Bratislava
- Výhradné ložisko „Pružina“ – vápenec ostatný (827), s určeným ložiskovým územím (CHLÚ), ktorého ochranu zabezpečuje Štátny geologický ústav Dionýza Štúra Bratislava, Bratislava

Rozvojový program ÚPD Pružina nie je riešený v kontaktnom území ku predmetným ložiskám vzhľadom na alokovanie uvedených výhradných ložísk v širšom priestore katastrálneho územia obce.

Uvedené javy sú graficky vyjadrené na výkrese č. 2.

2.18. Vyhodnotenie perspektívneho využitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske činnosti, návrh vyňatia lesných pozemkov z plnenia funkcie lesa.

Dôvodom obstarania ÚPN-O Pružina je potreba komplexného zhodnotenia rozvoja obce a jej k.ú. vo väzbe na ÚPN – VÚC Trenčiansky kraj v znení neskorších Zmien a doplnkov do roku 2025.

Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely v katastrálnom území obce Pružina je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy a podľa Vyhlášky MP SR č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Pri spracovaní perspektívneho využitia PP na nepoľnohospodárske účely boli použité nasledovné východiskové podklady:

- hranice zastavaného územia k 1.1.1990,
- mapa BPEJ (7-miestny kód), VÚPOP,
- katastrálna mapa obce Pružina (k. ú. Briestenné, k. ú. Pružina),
- zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Vyhlášky MP SR č.508/2004, ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z.,
- ÚPN – Z obce Pružina (Projekt LV Považská Bystrica, 1996),
- ÚPN – Z doplnok č. 1 (Ing. arch. Viliam Leszay, 2004),

- ÚPN – Z doplnok č. 2 (Ing. arch. Viliam Leszay, 2006),
- Zadanie ÚPN obce Pružina, A3A ateliér s.r.o. Bratislava (2015),
- zákon č. 57/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 220/2004 Z. z.,
- Nariadenie vlády SR č. 58/2013 Z.z.

Charakteristika pôdných pomerov

Celková výmera riešeného územia je 4 043,0068 ha, z toho katastrálne územie Bristenné 247,9985 ha a katastrálne územie Pružina 3 795,0083 ha podľa evidencie Úradu geodézie, kartografie a katastra SR. Z toho je zastavané územie 103,6535 ha (Bristenné – 2,5980 ha, Pružina – 101,0555 ha) a mimo zastavaného územia 3 939,3533 ha (Bristenné – 245,4005 ha a Pružina – 3 693,9528 ha).

Polnohospodárska pôda je v riešenom území Pružina je o celkovej výmere 726,5979 ha, ktorá sa skladá z nasledovných druhov pozemkov: orná pôda, záhrady, ovocné sady a trvalé trávne porasty. Nepolnohospodárska pôda je o výmere 3 316,4089 ha (lesné pozemky, vodné plochy, zastavané plochy a nádvoria, ostané plochy).

Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v riešenom území

K.ú.	Polnohospodárska pôda (ha)				Nepolnohospodárska pôda (ha)				
	Orná pôda	Ovocné sady a záhrady	TTP	Polnohosp. pôda	Lesná pôda	Vodná plocha	Zastavané pl. a nádvoria	Ostatná plocha	Spolu
Bristenné	7,2614	2,7123	39,0353	49,0090	189,3413	0,4887	6,1164	3,0431	198,9895
Pružina	151,2695	31,2746	495,0448	677,5889	2960,2758	8,0151	110,9344	38,1941	3117,4194
Spolu	158,5309	33,9869	534,0801	726,5979	3149,6171	8,5038	117,0508	41,2372	3316,4089

Zdroj: www.katasterportal.sk (máj 2016)

Polnohospodárska pôda, navrhnutá na iné ako polnohospodárske použitie sa podľa bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek nachádza v dvoch klimatických regiónoch.

Prehľad pôdných pomerov v k.ú. Bristenné a Pružina

7 -miestny kód BPEJ	Skupina BPEJ	Kód regiónu	Hlavná pôdna jednotka	Kód skeletovitosti	Kód hĺbky pôdy	Zrnitosť
0763212	5	07	KMm	1	0	2
0763312	5	07	KMm	1	0	2
0763412	5	07	KMm	1	0	2
0764223	6	07	KMm	2	0	3
0764423	7	07	KMm	2	0	3
0763512	6	07	KMm	1	0	2
0782682	9	07	KM	2,3	0,1,2	2
0790462	8	07	RAM	2,3	2	2
0790562	8	07	RAm	2,3	2	2
0792683	9	07	RAm	2,3	0,1,2	3
0890262	8	08	RAm	2,3	2	2
0890562	8	08	RAm	2,3	2	2

Klimatický región podľa BPEJ:

Kód reg.	Charakteristika	TS>10°C	td≤5°Cdni	Charakteristika k VI-VIII v mm	T jan. °C	T veget °C
07	Mierne teplý, mierne vlhký	2500 - 2200	215	100 - 0	-2 -5	13 - 15
08	mierne chladný, mier. vlhký	2200 - 2000	208	100 - 0	-3 -6	12 -14

Vysvetlivky:

TS>10°C suma priemerných denných teplôt z 10°C

td≤5°Cdni dĺžka obdobia s teplotou vzduchu nad 5°C v dňoch

k VI-VIII klimatický ukazovateľ zavláženia podľa budyka vypočítaný pre SR Tomlainom 1980 (rozdiel potenciálneho výparu a zrážok v mm)

T_{jan} priemerná teplota vzduchu v januári

Hlavné pôdne jednotky podľa BPEK v k.ú. Pružina, Bristenné

Kód HPJ	Hlavné pôdne jednotky
63	KMm – kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, stredne ťažké
64	KMm – kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, ťažké
82	KM - kambizeme (typ) na flyši, na výrazných svahoch; 12-25°, stredne ťažké až ťažké
90	RAm – rendziny typické, plytké, stredne ťažké až ľahké
92	RAm - rendziny typické na výrazných svahoch: 12 – 25°, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)

Skeletovitosť pôdy podľa BPEJ v k.ú. Pružina, Bristenné

Kód	Popis
1	Slabo skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 5-25%), v podpovrchovom horizonte 10-25%
2	Stredne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25-50%, v podpovrchovom horizonte 25-50%)
3	Silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25-50%, v podpovrchovom horizonte nad 50%. V prípade so striedaním stredne až silne skeletnatých pôd aj 25-50%)

Typy pôdy podľa hĺbky v k.ú. Pružina, Bristenné

Kód	Hĺbka pôdy v cm	Názov kategórie
0	60 cm a viac	Hlboké pôdy
1	30 - 60 cm	Stredne hlboké pôdy
2	Do 30 cm	Plytké pôdy

Zrinitosť pôdy podľa BPEJ, k.ú. Pružina, Bristenné

Kód	Názov kategórie
2	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
3	Ťažké pôdy (ílovitohlinité)

Vyhodnotenie a zdôvodnenie perspektívneho využitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske využitie

Perspektívne použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely v rámci návrhu územného plánu obce Pružina predstavuje

- Návrh .... **17,1650 ha**, z toho v zastavanom území obce na výmere 2,5745 ha a mimo zastavané územie obce na výmere 14,5905 ha (celková výmera rozvojových lokalít je na výmere 58,0750 ha vrátane ostatných plôch, nádvorí a zastavaných plôch a plôch, ktoré boli predmetom riešenia predchádzajúcej územnoplánovacej dokumentácie ÚPN Z Pružina vrátane jej troch doplnkov v katastrálnych územiach Bristenné a Pružina).

Navrhované lokality sú situované v nadväznosti na zastavané územie s existujúcou infraštruktúrou a možno konštatovať, že i napriek záberu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely nebude dochádzať k narušeniu ucelenosti honov, ani nedôjde k fragmentácii a izolácii poľnohospodárskej pôdy.

Požiadavka ochrany poľnohospodárskej pôdy vyplýva z § 12 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy a zákona č. 57/2013 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 220/2004 Z.z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy. Osobitným predpisom pre zabezpečenie ochrany najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území je Nariadenie vlády SR č. 58/2013 Z.z. Toto nariadenie ustanovuje základnú sadzbu odvodu za odňatie poľnohospodárskej pôdy a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy, zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek, výšku odvodu, spôsob platenia odvodu, splatnosť odvodu a oslobodenie od odvodu. Medzi najkvalitnejšie pôdy (osobitne chránené) v riešenom území zaradené pôdy 5 až 8 kvalitatívnej skupiny, okrem chránených pôd 1- 4 kvalitatívnej skupiny podľa vyššie cit. Zákona, ktoré sa v riešených katastrálnych územiach nenachádzajú.

Zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v príslušných katastrálnych územiach obce Pružina podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek

(BPEJ) v zmysle prílohy č.2 Predpisu č. 58/2013 Z. z. Nariadenia vlády SR o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber PP

Kód k.ú.	Názov k.ú.	Skupina	Kód BPEJ
806927	Breistenné	7	0865432
		8	0790462 0890262 0890265 0890462
850390	Pružina	5	0711015 0763212 0763312 0763412 0764213 0769212
		6	0702015 0702042 0763512 0764223 0764343 0862332
		7	0764423 0787222 0787322

Najväčšie plochy poľnohospodárskej pôdy navrhutej na nepoľnohospodárske využitie zaberajú plochy pre umiestnenie individuálnej bytovej výstavby. V prvom rade sú navrhnuté voľné plochy v zastavanom území obce (preluky). Za hranicou intravilánu sa navrhujú výlučne v priamej nadväznosti na zástavbu obce.

Následne po obytnej výstavbe sú navrhované plochy pre rozvoj rekreácie a športu, občiansku vybavenosť, dopravné plochy a poľnohospodársku výrobu.

Návrh vyňatia lesných pozemkov z plnenia funkcie lesa

V riešenom území obce Pružina, t.j. katastrálne územia Pružina a Briestenné sú evidované lesné pozemky so súvislými lesnými porastmi na výmere 3 149,6171 ha, čo predstavuje 94,97 % z výmery celého územia. Z toho vyplýva, že takmer väčšina územia je zalesnené. Súvislé lesné porasty sa nachádzajú v okolí celého zastavaného územia. V návrhu ÚPN obce Pružina sa uvažuje o rozvojových lokalitách, ktoré sú situované na lesných pozemkoch, no ich realizáciou nebudú dotknuté stanovené podmienky v programe starostlivosti o lesy vyhotoveného pre Lesný celok Beluša na roky 2013 – 2022.

Jedná sa o nasledovné lokality:

V1 – tu sa navrhuje využitie plochy ako obory, t.j. výbeh pre zvieratá. Pri využití lesných pozemkov je potrebné zmeniť kategóriu lesa, prípadne obmedziť hospodárenie v lesoch v zmysle platného zákona o lesoch.

V2 – plocha bude využívaná ako ovocný sad

R2 – plochy rekreácie – camping.

V rámci navrhovaných lokalít sa nejedná o výstavbu objektov, len o využívanie pozemkov v rámci funkčného zatriedenia podľa návrhu ÚPN.

Pri návrhu ostatných lokalít sa rešpektuje ochranné pásmo lesov v zmysle platnej legislatívy.

Pri ďalšom projektovaní rešpektovať ochranné pásmo lesa – sú to pozemky do 50 m od hranice lesných pozemkov. Do 50 m od okraja lesných pozemkov je možné využiť pozemky pre záhrady, parky, komunikácie, inžinierske siete vedené v zemi, oplotenia, prípadne drobné stavby.

2.19. Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov

V územnom pláne obce Pružina sú zahrnuté všetky požiadavky a zámery rozvoja, taktiež evidované celospoločenské ciele rozvoja v rámci sídelnej štruktúry okresu Považská Bystrica k návrhovému obdobiu roku 2035.

V koncepte ÚPN rozvojom funkčných plôch, dopravy, technickej vybavenosti, zložiek ochrany a tvorby životného prostredia nevznikajú žiadne konfliktné vzťahy, ktoré by mali negatívny dopad na život obyvateľov obce, miestnej časti Briestenné a samostatne urbanizovaných lokalít. Ochranné obmedzenia vyplývajúce z dopravy, technickej infraštruktúry, ochrany prírody a krajiny, územného systému ekologickej stability sú rešpektované.

Dokument vytvára podmienky pre vyvážený vývojový proces rozvoja obce ako sídla miestneho významu s funkciami :

-bývania - v rozsahu na navrhovaný stav cca 2 400 obyvateľov s riešením funkčných plôch pre cca 150 nových bytových jednotiek k návrhovému roku pre tento typ vidieckeho sídla v sídelnej štruktúre regiónu,

-občianskej vybavenosti - v rozsahu príslušných urbanistických štandardov a štruktúre pre zabezpečenie komfortného života obyvateľov obce

-cestovného ruchu, rekreácie, športu - pre obyvateľov obce, aj ako ponuka pre dennú rekreačnú návštevnosť obyvateľom okolitých obcí a miest a aktivít v krajinnom prostredí rekreačného priestoru,

-výroby - pre zvýšenie zamestnanosti obyvateľov priamo v obci

-dopravy a technickej infraštruktúry – pre zvýšenie hybnosti obyvateľov, kvality životného prostredia a štandardu života v obci,

-tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability, ochrany prírody - pre výrazné skvalitnenie súčasného stavu krajinného obrazu, systému ekologickej stability územia, životného prostredia obce

Územný plán obce Pružina k návrhovému roku 2035 rieši rozvojový program pre tvorbu optimálnych podmienok pre udržateľný rozvoj a kvalitný život.